

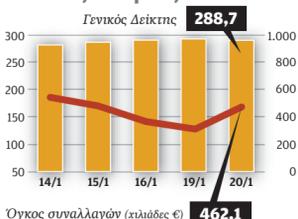

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ

Πέρασε αλώβητος το τεστ της Ευρωβουλής

Όσοι θεωρούσαν ότι ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης θα περνούσε ένα δύσκολο πρωινό κατά την παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας, ενώπιον της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Στρασβούργο, δεν επιβεβαιώθηκαν. Πέρασε αλώβητος το τεστ της ολομέλειας, χωρίς ουσιαστική κριτική. Η θερμή υποδοχή της οποίας έτυχε στην Ευρωβουλή επέτρεψε στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη να προβάλει και τα εθνικά ζητήματα της Κύπρου. **Σελ. 5**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΙΜΕΝΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ Η ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΕΕΕ.

ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ Αναλογική η απάντηση της Ε.Ε. στον Τραμπ

«Στην πολιτική όπως και στις επιχειρήσεις: μια συμφωνία είναι συμφωνία. Και όταν φίλοι σφίγγουν τα χέρια, αυτό πρέπει να σημαίνει κάτι», δήλωσε ο Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στο Νταβός απαντώντας στις απειλές Τραμπ για νέους δασμούς. Η απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι «αμετακίνητη, ενωμένη και αναλογική», πρόσθεσε. **Σελ. 7**

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΟΙ ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙΕΛΑΥΝΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Σελ. 11

ΕΥΡΩΠΗ ΑΛΥΤΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

Σελ. 20

Τι φέρνει η συμφωνία Mercosur για την Κύπρο

Ανοίγει ο δρόμος για τις κυπριακές επιχειρήσεις προς την αγορά της Λατινικής Αμερικής

Η πολυσυζητημένη εμπορική συμφωνία Ε.Ε. και των χωρών της Mercosur – Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη και Παραγουάη – προκαλεί ακόμα αντιδράσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Οι επιπτώσεις της είναι πολυδιάστατες, τόσο για την Ευρώπη συνολικά όσο και ειδικότερα για την Κύπρο, δημιουργώντας ευκαιρίες αλλά και

ανησυχίες. Η Κύπρος και οι χώρες του Mercosur έχουν ήδη στενή εμπορική σχέση. Ένα από τα πιο άμεσα και ουσιαστικά οφέλη αφορά τη μείωση του κόστους των ζωοτροφών. Η μείωση ή κατάργηση δασμών στις εισαγωγές από τις χώρες της Mercosur μπορεί να οδηγήσει σε φθηνότερες πρώτες ύλες, μειώνοντας το κόστος

παραγωγής γάλακτος και κρέατος, γεγονός που θα αποδειχθεί μια σημαντική οικονομική ανάσα για τους Κύπριους παραγωγούς και ίσως το μεγαλύτερο άμεσο όφελος της συμφωνίας. Παράλληλα, δημιουργούνται προοπτικές για πρόσβαση σε νέες αγορές, για τα κυπριακά προϊόντα ΠΟΠ. Στις αρνητικές επιπτώσεις της

συμφωνίας είναι οι προβληματισμοί για αθέμιτο ανταγωνισμό ιδιαίτερα στον τομέα του βόειου κρέατος, όπου τα φθηνότερα εισαγόμενα προϊόντα ενδέχεται να πιέσουν έντονα τους Ευρωπαίους και Κύπριους παραγωγούς. Παράλληλα, εκφράζονται ανησυχίες για την ασφάλεια και την ποιότητα των εισαγόμενων τροφίμων. **Σελ. 4**

Δεν είναι μόνο στην Κύπρο που το συνταξιοδοτικό αποτελεί πραγματική πρόκληση για την πολιτεία και την οικονομία. Σε ολόκληρη την Ευρώπη φουντώνει η συζήτηση για τη μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών. Οι Financial Times θέτουν ευθέως πια το ερώτημα εάν τα συνταξιοδοτικά συστήματα της Ευρώπης θα αντέξουν οικονομικά τις «γενναϊο-διωρες» κρατικές συντάξεις. Καθώς η Ευρώπη γερνάει, το ερώτημα δεν είναι πλέον αν οι συντάξεις είναι δίκαιες, αλλά αν είναι οικονομικά εφικτές. Οι ειδικοί διερωτώνται: Πώς μπορεί μια ήπειρος να χρηματοδοτήσει την άμυνα, την ενεργειακή μετάβαση και τις νέες τεχνολογίες όταν ένα τεράστιο μέρος του πλούτου της δεσμεύεται για τη στήριξη των ηλικιωμένων; Ειδικά όταν η οικονομική ανάπτυξη κινείται με αργούς ρυθμούς; **Σελ. 10**

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΞΟΔΟΣ Η Κύπρος σήμερα στις αγορές για 1 δισ.

Από πολύ νωρίς πραγματοποιείται το 2026 η έξοδος της Κύπρου στις αγορές, αφού σήμερα 21 Ιανουαρίου προχωρεί με δανεισμό της τάξης του ενός δισ. ευρώ μέσω 10ετούς ομολόγου. Η κίνηση της κυβέρνησης επιβεβαιώνει την «Κ» που είχε γράψει για το θέμα στην τελευταία έκδοση του 2025. Η έξοδος γίνεται σε πολύ καλές συνθήκες, με την υψηλή αξιολόγηση που απολαμβάνει η κυπριακή οικονομία από τους διεθνείς οίκους. **Σελ. 5**

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ Διαφωνίες πριν αρχίσει η συζήτηση

Οι πρώτες διαφωνίες μεταξύ κυβέρνησης και συνταξιωτών διαφάνηκαν, προτού οι δύο πλευρές καταλήξουν αναφορικά με το βασικό περιεχόμενο της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Μεταξύ αυτών τα ταμεία προνοίας, η διεύρυνση της κάλυψης των εργαζομένων και το θέμα της αναλογιστικής μείωσης του 12% για την πρόωρη συνταξιοδότηση. **Σελ. 4**

ΠΑΦΟΣ Νέα προσπάθεια να ξεκολλήσει η μαρίνα

Η μαρίνα της Πάφου που έχει περάσει από συμπληγάδες εδώ και 19 χρόνια, μπαίνει ξανά σε τροχιά υλοποίησης. Αρχές Φεβρουαρίου λήγει η προθεσμία υποβολής προσφορών, με την αξιολόγησή τους να προγραμματίζεται εντός Μαρτίου. Η έναρξη των κατασκευαστικών έργων τοποθετείται το 2027 αν όλα πάνε καλά. **Σελ. 7**

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ζητή 3,55 εκατ. στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης

Σελ. 6

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Το παγωμένο νησί που ανατρέπει όσα ξέραμε

Πολιτική για τον πρόεδρο Τραμπ σημαίνει λίγη διπλωματία και πολλή απειλή. Στο στόχαστρο αυτήν τη φορά βρίσκονται οι στενοί σύμμαχοι των ΗΠΑ. Πρόκειται για τις Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Νορβηγία, Σουηδία και Βρετανία. Οι χώρες αυτές απειλούνται με τιμωρητικούς δασμούς επειδή στάθηκαν αλληλέγγυες στη Δανία και διοργάνωσαν κοινές στρατιωτικές ασκήσεις. Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος Τραμπ απειλεί αυτές τις χώρες με την επιβολή δασμών 10% από τον επόμενο μήνα και 25% από τον Ιούνη για όσο καιρό η Γροιλανδία δεν περνά σε αμερικανικά χέρια.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο Τραμπ, η Γροιλανδία για όσο χρόνο βρίσκεται εκτός αμερικανικής κυριαρχίας θα αποτελεί κίνδυνο για την παγκόσμια

ειρήνη, αφού Κίνα και Ρωσία караδοκούν για να την αποκτήσουν. Θα το πράξουν γιατί προφανώς ο πρόεδρος Τραμπ έχει αποσύρει το ΝΑΤΟ από την ασφάλεια της Γροιλανδίας και η Δανία χωρίς το ΝΑΤΟ δεν είναι σε θέση να την υπερασπιστεί.

Η Ε.Ε. βιώνει τη μεγαλύτερη κρίση από ιδρύσεώς της, αφού ο τελικός εγγυητής της ευρωπαϊκής ασφάλειας έχει ήδη ετοιμάζεται να αποσυρθεί. Η ηγεσία του ΝΑΤΟ βρίσκεται σε αμηχανία, ενώ οι Ευρωπαίοι ηγέτες θα παρακαθήσουν αύριο σε σύσκεψη προκειμένου να αποφασίσουν τα επόμενα βήματα. Σύμφωνα με Ευρωπαίους διπλωμάτες, η Ε.Ε. ίσως οδηγηθεί εν μέσω αβεβαιότητας σε μια αστραπιαία ανασυγκρότηση, χωρίς να μπορεί να αποκλείσει η συμμετοχή της Ουκρανίας και

η επανένταξη της Βρετανίας. Η νέα πολιτική Τραμπ τοποθετεί τη Γροιλανδία σε μέγιστη προτεραιότητα. Το αμερικανικό αφήγημα εστιάζεται στη στρατηγική θέση της Γροιλανδίας που επιτρέπει την ανάσχεση πυραυλικών επιθέσεων κατά της αμερικανικής επικράτειας. Τι άλλο όμως υπάρχει που καθιστά τη Γροιλανδία μύλο της έριδας στον βαθμό που κινδυνεύει να τιναχθεί το ΝΑΤΟ στον αέρα; Το έδαφος της Γροιλανδίας είναι πλούσιο σε ουράνιο, λίθιο και τιτάνιο, που είναι πολύτιμα για τις τεχνολογίες της νέας εποχής. Δεν θα πρέπει επίσης να μας διαφεύγει πως ο πρόεδρος Τραμπ κυριαρχείται από μεγάλο εγώ, που συχνά γίνεται η αφορμή για αποφάσεις με μοναδικό στόχο να κτιστεί ο προσωπικός του μύθος. Αξίζει να αναφερθεί πως στην

περίπτωση που η Γροιλανδία περάσει σε αμερικανικά χέρια θα πρόκειται για τη μεγαλύτερη εδαφική προσάρτηση από το 1803, όταν οι Γάλλοι πώλησαν τη Λουιζιάνα.

Τι θα σημαίνει όμως για την οικονομία μια τέτοια εξέλιξη και πώς αναμένεται να αντιδράσουν οι αγορές; Η απόκτηση της Γροιλανδίας θα προσφέρει στις ΗΠΑ ασφάλεια στις εφοδιαστικές αλυσίδες με παράλληλη μείωση των εξαρτήσεων, πράγμα που θα επιτρέψει χαμηλές τιμές στους παραγωγούς ηλεκτρικών αυτοκινήτων, ημιαγωγών και τηλεφώνων. Θα απαιτηθούν όμως σημαντικές επενδύσεις με περιορισμένη οικονομική ζωή λόγω των ιδιαίτερων καιρικών συνθηκών που επικρατούν στο νησί.

Πριν φτάσουμε όμως στο σημείο που θα μετρηθούν ζημιές και οφέλη

θα προκληθεί έντονη νευρική πίεση στις αγορές. Μια οριστική σύγκρουση μεταξύ των συμμάχων θα πλήξει το εμπόριο στον άξονα ΗΠΑ-Ε.Ε., θα οδηγήσει σε υποτίμηση του ευρώ και θα προκαλέσει πλήγμα σε οικονομικούς κλάδους όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η γεωργία και τα μηχανήματα.

Ο πρόεδρος Τραμπ ασκεί ασφυκτική πίεση σε παραδοσιακούς συμμάχους με πρόταξη την ασφάλεια, τις πρώτες ύλες και τον ανταγωνισμό των μεγάλων δυνάμεων. Τα οικονομικά οφέλη υφίστανται και είναι σημαντικά. Θα απαιτηθούν όμως τεράστιες επενδύσεις πριν αποδώσουν καρπούς, ενώ στο μεταξύ θα προκαλέσουν αναστάτωση στις αγορές και γεωπολιτικές ανησυχίες στους επενδυτές.

eurobank.cy

Είμαστε όλοι πρωτοπόροι. Γιατί οι καθημερινές μας επιλογές, μας πηγαίνουν όλους μπροστά.

EUROBANK

Τα γούστα μας και το καπέλο τους

Του Αποστόλου Κουρουπάκη

Παρακολουθήσα την περασμένη εβδομάδα την ενδιαφέρουσα παράσταση «Τα γούστα του κυρίου Σλόαν» του Τζο Όρτον, μια παραγωγή της ομάδας «Σόλο για Τρεις», σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου Κασερά με τους ρόλους να κρατούν η Χριστίνα Χριστοφί, ο Κρις Σπίρου, ο Χάρης Πισίας και ο Φώτης Φωτίου, επί σκηνής και ο μουσικός Χάρης Ιωάννου.

«Τα γούστα του κυρίου Σλόαν» γράφτηκε από τον Τζο Όρτον το 1963-64, και είναι από τα πρώτα του έργα, και ακόμη και σήμερα διατηρεί εκείνα τα «αναρχικά» στοιχεία που όταν πρωτοσυνέβηκε στο Λονδίνο σόκαραν. Ο συγγραφέας, μέσα από ένα είδος μαύρης κωμωδίας, φέρνει στο φως την υποκρισία της κοινωνίας. Μιας κοινωνίας, που μετά από μισό αιώνα και πλέον, αφότου ο συγγραφέας έγραψε «Τα γούστα του κυρίου Σλόαν», ακόμα κρύβει κάτω από το χαλί ό,τι της καλεί την καλή εικόνα, ή κάτω από ακριβά κοστούμια και φορέματα άνθρωποι κρύβουν τους ίδιους τους εαυτούς τους για να μην τους δουν οι άλλοι, και μου έρχεται στον νου το του Καβάφη «ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΗΣ ΣΙΔΩΝΟΣ (400 μ.Χ.)» και ο στίχος «οι τα φαία φορούντες, περί ηθικής λαλούντες».

Το έργο εκτυλίσσεται σε ένα ακατάστατο σπίτι, σε μια υποβαθμισμένη περιοχή, δίπλα από ένα σκουπιδότοπο, με την Κάθι και τον πατέρα της Κερμι να μένουν σε αυτό, και ενίστη να η Κάθι να ανοικιάζει δωμάτιο του σπιτιού. Μια γυναίκα που έχει τα δικιά της πράξη και μη, που είναι υποχρεια, αλλά και άζονας... Ο κύριος Σλόαν, με το δικό του σκοτεινό παρελθόν, επιθυμεί να ανοικιάσει δωμάτιο, με τον Κερμι και τον Εντι να διαφωνούν, ο καθένας για τους λόγους του... ώσπου η συγκατοίκηση συμβαίνει και η ιστορία του καθένα διαμορφώνεται.

Η σκηνοθέτρια, πιστή στη λιτή και ρεαλιστική γραμμή σκηνοθεσίας, εμφάνισε μεν τους ήρωες του Όρτον με το απαραίτητο μυστήριο, και όλο το σύμπαν του έργου με μία σκοτεινή θέση στα πράγματα, χωρίς όμως αυτή η γραμμή να κινείται οριζόντια, όσον αφορά την υποκριτική, σε όλη την παράσταση. Η σκηνοθέτρια, όσον αφορά την ατιόφραση του έργου υποστηρίχθηκε με εξαιρετικό τρόπο από τα σκηνικά και τα κοστούμια της Θέλλας Κασουλίδου, τον φωτισμό της Καρολίνας Σπίρου και τη μουσική σύνθεση του Νεκτάριου Ροδοσθένους.

Ο Κρις Σπίρου, ο οποίος κρατούσε τον βασικό ρόλο, αυτού του κυρίου Σλόαν, του μυστηριώδους άνδρα, που μπαίνει ως νοικάρης σε ένα προβληματικό σπίτι, σε μία υποβαθμισμένη συνοικία, δεν κατάφερε να δαμάσει ικανοποιητικά τον δύσκολο ρόλο του, με αποτέλεσμα η υποκριτική του θέση στο έργο να ταλαντεύεται εμφανώς μεταξύ θράους, απορίας και φόβου, σχεδόν μονοκόμματα. Η Χριστίνα Χριστοφί ως Κάθι είχε τον απόλυτο έλεγχο του ρόλου της ως της αδελφής και κόρης που έχει τα δικιά της θέματα, που είναι θύμα της κοινωνίας, αλλά ταυτόχρονα και θύτης... Η Χριστοφί έφερε στη σκηνή ό,τι κουβαλάει ένας τέτοιος χαρακτήρας, καταφέροντας να ισορροπήσει μεταξύ της τραγικότητας και της κωμικότητας. Ο Φώτης Φωτίου ως Εντι, ο αδελφός της Καθι, λειτουργούσε στον ρόλο του, αν και σε κάποιες στιγμές ήταν περισσότερο στιλιζαρισμένος, απ' ό,τι ίσως επέβαλλε ο χαρακτήρας που ενσάρκωνε, διατηρώντας ωστόσο καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης ένα αίσθημα ανασφάλειας και αλαζονείας που τον όριζε οριζόντια. Ο Χάρης Πισίας ως Κερμι, ο πατέρας της Κάθι και του Έντι, ο άνθρωπος που ξέρει να κρύβει, απέδωσε μεν ρεαλιστικά τον ρόλο του, αλλά σε σημεία της παράστασης ακροβατούσε μεταξύ ανημπορίας και δυναμικότητας.

Καταληκτικά, η παράσταση «Τα γούστα του κυρίου Σλόαν» διατηρούσε, με τον τρόπο της, τα στοιχεία της αρετικής γραφής του Όρτον, είχε έντονα αλλά όχι κραυγαλέα τα στοιχεία της μαύρης κωμωδίας, και διατηρούσε τον καταγγελτικό της χαρακτήρα, χωρίς να σπκόνει το δακτύλο. Πάντως, εξήντα δύο χρόνια μετά από τη γραφή του θεατρικού αυτού και είναι ακόμα δύσκολο για κάποιους να καταλάβουν το «γούστο και καπέλο μου» σε ό,τι δεν τους αφορά.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Φεβρουάριος στο Θέατρο Ριάλο

Το Θέατρο Αντίλογος παρουσιάζει στο Θέατρο Ριάλο το έργο της Παλαιστίνιας συγγραφέως Ντάλια Τάχα «Keffiyeh / Made in China» σε σκηνοθεσία της Ελένης Αναστασίας.

Από τη Στέγη Ιδρύματος Ανάση έρχεται η παράσταση «Ο Χορός των Εραστών» σε κείμενο κείμενο και σκηνοθεσία Tiago Rodrigues.

Το Θέατρο Ριάλο ανακοίνωσε το πρόγραμμά του για τον μήνα Φεβρουάριο, το οποίο περιλαμβάνει, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, και κινηματογραφικές προβολές.

Ο Χορός των Εραστών - Tiago Rodrigues I Στέγη Ιδρύματος Ανάση

Ένα ζευγάρι μες στη νύχτα. «Δεν μπορεί να αναπνεύσει» λέει εκείνη. «Δεν μπορεί να αναπνεύσει» επαναλαμβάνει εκείνος. Ορμούν στο αυτοκίνητο και τρέχουν για το νοσοκομείο. Το έργο του Πορτογάλου συγγραφέα και σκηνοθέτη μας γραπώνει ήδη από τις πρώτες φράσεις. Ο Χορός των εραστών μας παρασύρει στην καρδιά της σχέσης δύο ανθρώπων, την ώρα που ανα-

Όπως κάθε χρόνο, οι βραβευμένες ταινίες του Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ταξιδεύουν και στη Λεμεσό, στο Θέατρο Ριάλο, με ελεύθερη είσοδο.

μετρώνται με μια οριακή εμπειρία ζωής και θανάτου. Κι από εκεί, στην πορεία της κοινής ζωής τους, ενός «μαζί για πάντα», κόντρα στον χρόνο και τη φθορά. Κείμενο και σκηνοθεσία: Tiago Rodrigues. Ερμηνεύουν οι Νίκος Καραθάνος και Μαρίσσα Τριανταφυλλίδου. Καλλιτεχνική Συνεργάτρια: Αργυρώ Χιώτη. Σχεδιασμός Φωτισμών: Rui Monteiro. Καλλιτεχνική Βοήθος, Σκηνικά & Κοστούμια: Magda Bizarro. Μετάφραση: Μαρία Παπαδήμη. Βοήθος Σχεδιασμού Σκηνικών & Κοστούμιών: Μαργαρίτα Τζαννέτου. Εκτέλεση Παραγωγής: Ζωή Μουσχί - Ρένα Ανδρεαδάκη. Παραγωγή για την Ελλάδα: Στέγη Ιδρύματος Ανάση. Η παρουσίαση της παράστασης υποστηρίζεται από το Touring Program της Στέγης του Ιδρύματος Ανάση. Η παράσταση είναι ακατάλληλη για άτομα με αλλεργία στο κόμμα.

Πέμπτη 9 και **Παρασκευή 6** Φεβρουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

Keffiyeh / Made in China - Dalia Taha I Θέατρο Αντίλογος

Ένα έργο που αναζητά την τρυφερότητα μέσα στη δίληξη και τον παραλογισμό του πολέμου. Το Θέατρο Αντίλογος παρουσιάζει το έργο της Παλαιστίνιας συγγραφέως Ντάλια Τάχα, σε σκηνοθε-

σία της Ελένης Αναστασίας. Ένα κολάζ ανθρώπινων ιστοριών, ένα σπονδυλωτό έργο που καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής σε μια εμπόλεμη ζώνη. Σπαρακτικές, κάποτε και χιουμοριστικές, καθημερινές στιγμές, στις οποίες καθημερινοί άνθρωποι είναι αντιμέτωποι με δεκαετίες καταπίεσης, εκτοπισμού και προσπάθειας αφανισμού. Συγγραφέας: Ντάλια Τάχα. Μετάφραση: Φώτης Φωτίου. Σκηνοθεσία: Ελένη Αναστασία. Ερμηνεία: Δημήτρης Αντωνίου, Έλσα Παλάτου, Φώτης Φωτίου, Χριστίνα Χριστοφί.

Σάββατο 7 Φεβρουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας (18+)

Όπως κάθε χρόνο, οι βραβευμένες ταινίες του Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ταξιδεύουν σε δεκάδες προορισμούς, ανάμεσα στους οποίους και η Λεμεσό, η Λευκωσία, η Πάφος και η Λάρνακα. Οι προβολές του κορυφαίου ελληνικού φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους διοργανώνονται από το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του υφυπουργείου Πολιτισμού, το Θέατρο Ριάλο και το Φεστιβάλ Δράμας, με τη συνεργασία του Ομίλου Φίλων Κινηματογράφου Λευκωσίας, της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Πάφου και των Κινηματογραφικών Λεσχών Λάρνακας και Λεμεσού. Με αγγλικούς υπότιτλους. Είσοδος ελεύθερη (απαραίτητη η προκράτηση θέσεων).

Δευτέρα 9 και **Τρίτη 10** Φεβρουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

My CELLO World - Μαριλίζα Παπαδούρη Παπαγγελίδη

Η ταλαντούχα βιολοντσελίστρια Μαριλίζα Παπαδούρη Παπαγγελίδη γιορτάζει τα 40 χρόνια της μαγικής της σχέσης με το βιολοντσέλο, προσκαλώντας μας σε ένα μοναδικό ρεσιτάλ βαθιάς μουσικότητας και εξαιρετικής τεχνικής. Μια σπάνια ευκαιρία για τους λάτρεις του βιολοντσέλου να ακούσουν ζωντανά μερικά από τα πιο θρυλικά και απαιτητικά έργα του κλασικού ρεπερτορίου με την υπογραφή συνθετών όπως: Johannes Brahms, Felix Mendelssohn, Frederic Chopin, Camille Saint-Saëns, Gabriel Faure, Claude Debussy, Gaspar Cassado, Aram Khachaturian, Astor Piazzolla, Μίκης Θεοδωράκης. Μια βραδιά-ύμνος στο βιολοντσέλο, αλλά και στο πιάνο και στον μεταξύ τους άρρηκτο αέριο διάλογο. Στο πιάνο συνοδεύει η διευθύντρια φωνών πιανίστα Ανίτα Τομάσεβιτς.

Τετάρτη 11 Φεβρουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

MAZI - Ένα Όνειρο, Μια Ευχή, Μια Φωνή, Μια Ελπίδα

Σε έναν κόσμο που αλλάζει γρήγορα, η λέξη «MAZI» γίνεται πράξη και ενώνει τους ανθρώπους. Μια μεγάλη φιλανθρωπική εκδήλωση αφιερωμένη στα παιδιά που έχουν τη δική τους γενναία μάχη με τον καρκίνο. Χορωδίες, χορευτές, ηθοποιοί, μαθητές, εκπαιδευτικοί, καλλιτέχνες και αθλητές από την Κύπρο και το εξωτερικό (ζωντανά και μέσα από βιντεάκια ελπίδας) ενώνουν τις φωνές τους σε μια

βραδιά αγάπης, ελπίδας και αλληλεγγύης. Όλα τα καθαρά έσοδα θα διατεθούν στον σύνδεσμο «Ένα Όνειρο Μια Ευχή», σπρίζοντας έμπρακτα τα παιδιά και τις οικογένειές τους. Διοργάνωση - Καλλιτεχνική καθοδήγηση: Στέλιος Μικαηλίδης. Συνδιοργάνωση: Θέατρο Ριάλο. Σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο «Ένα Όνειρο Μια Ευχή». Υπό την αιγίδα του υπουργείου Υγείας. **Σάββατο 14** Φεβρουαρίου, ώρα 4:00 μ.μ.

Εδώ Λέμε SOS - Γιώργος Τοϊτάκας I Θέατρο Λέξη

Η κωμωδία εδώ Λέμε SOS σατιρίζει με αγάπη και πόνο τη σύγχρονη κυπριακή πραγματικότητα. Έντεκα εξαιρετικοί ηθοποιοί μπλέκονται σε κωμικές καταστάσεις που διαδραματίζονται σε κωμικές αντιστάσεις ή τα θυσιάζουμε όλα στον βωμό του χρήματος; Η απάντηση επί σκηνής. Κείμενο: Γιώργος Τοϊτάκας. Σκηνοθεσία: Μαρίνα Βρόντη. Παίζονται: Έλενα Ευσταθίου, Μάριος Δημητρίου, Μάριος Χατζηβασιλείου, Μάρα Κωνσταντίνου, Βασίλης Χαρολάμπους, Μαρίνα Βρόντη, Πολυξένη Σάββα, Άγγελος Χατζηκαλά, Σταυριάνη Καδί.

Τρίτη 17 και **Τετάρτη 18** Φεβρουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

Θέατρο Ριάλο, Ανδρέα Δρουσιώτη 19 (Πλατεία Ηρώων), Λεμεσός. Πληροφορίες/Εισιτήρια: www.rialto.com.cy | Τηλέφωνο 77777745.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Παράλληλες εικαστικές αναζητήσεις

Συνεχίζεται στην γκαλερί Αποκάλυψη η κοινή έκθεση των Μάρκου και Άννας Βαρελά με τίτλο «Παράλληλες εικαστικές αναζητήσεις». Μια διπλή έκθεση ενός ζευγαριού με παράλληλη πορεία στην τέχνη, και ενώνουν τις καλλιτεχνικές τους δυνάμεις σε μια μεγάλη κοινή έκθεση ζωγραφικής με τον καθένα να αφήνει το δικό του προσωπικό αποτύπωμα στον χώρο. Δύο διαφορετικοί κόσμοι, τοποθετούν τις πινελιές και την τεχνολογία τους και δημιουργούν εικόνες με προσωπική ταυτότητα και χαρακτήρα. Γκαλερί Αποκάλυψη, Χύτρων 30, Λευκωσία. Διάρκεια έκθεσης έως το Σάββατο, 24 Ιανουαρίου 2026.

«ANAMNESIS»

Η Γκαλερί Γκλόρια παρουσιάζει την έκθεση των Στέφανου Φιλίππου και Αναστασίας Σίβκοβα με τίτλο «ANAMNESIS». Η έκθεση περιλαμβάνει σχέδια, ακουράδες και καμβάδες, μέσα από τα οποία οι δύο καλλιτέχνες εξερευνούν τη μνήμη ως ζωντανή, εύθραυστη και διαρκώς μεταβαλλόμενη εμπειρία. Στο επίκεντρο της έκθεσης βρίσκεται η κοινή πρόθεση των δύο δημιουργών να αποτυπώσουν στιγμές πριν ξεθωριάσουν. Κάθε έργο λειτουργεί ως θραύσμα μνήμης, διαμορφωμένο από προσωπικές εμπειρίες, συναισθήματα και αισθητηριακές εντυπώσεις. Τα έργα, άλλοτε ακριβή και άλλοτε εκφραστικά, αποτελούν οπτικά ίχνη τόπων, διαθέσεων και φευγαλέων στιγμών που άφησαν το αποτύπωμά τους. Μέσα από το χρόνο, την υφή και τη γραμμή, οι καλλιτέχνες προτείνουν μια βαθιά εσωτερική εξερεύνηση της μνήμης - του τρόπου με τον οποίο σχηματίζεται, διαλύεται και επανεμφανίζεται.

Συνεχίζεται στην γκαλερί Αποκάλυψη η κοινή έκθεση των Μάρκου και Άννας Βαρελά με τίτλο «Παράλληλες εικαστικές αναζητήσεις». Μια διπλή έκθεση ενός ζευγαριού με παράλληλη πορεία στην τέχνη.

Η Γκαλερί Γκλόρια παρουσιάζει την έκθεση των Στέφανου Φιλίππου και Αναστασίας Σίβκοβα με τίτλο «ANAMNESIS». Η έκθεση περιλαμβάνει σχέδια, ακουράδες και καμβάδες, μέσα από τα οποία οι δύο καλλιτέχνες εξερευνούν τη μνήμη.

Μετά από τη θερμή ανταπόκριση του κοινού, το Φανταστικό Θέατρο παρουσιάζει νέο κύκλο παραστάσεων του θεατρικού αναλογίου «Η Άλλη Εποχή», στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή στη Λευκωσία, σε κείμενο-σκηνοθεσία Μαργαρίτας Ζήρα.

Η έκθεση προσκαλεί τον θεατή όχι μόνο να παρατηρήσει, αλλά και να θυμηθεί. Γκαλερί Γκλόρια, Ζήνωνος Σώζου 3, Λευκωσία. Διάρκεια έως 30 Ιανουαρίου 2026.

«Αυτά Που Σκοτώνεις»

Στο πλαίσιο των προβολών του Ομίλου Φίλων Κινηματογράφου προβάλλεται στον κινηματογράφο Πάνθεον η ταινία «Αυτά Που Σκοτώνεις» του Ιρανο-Καναδού σκηνοθέτη Alireza Khatami, που έλαβε το Βραβείο Σκηνοθεσίας, στο Φεστιβάλ Σαντάνς 2025. Καθηγητής πανεπιστημίου στην Άγκυρα, ο Αλί αντιμετωπίζει οικογενειακά και επαγγελματικά προβλήματα. Επιπλέον, ο ξαφνικός θάνατος της μητέρας του τον φέρνει σε αντιπαράθεση με τις αδελφές και τον πατέρα του, τον οποίο αρχίζει να υποψιάζεται ως υπεύθυνο λόγω της βίαιης συμπεριφοράς του. Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγόρου 29, Λευκωσία. Δευτέρα 26 Ιανουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ.

Ημερολόγιο 2026 Συνδέσμου Μικρασιατών Κύπρου

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ ΚΥΠΡΙΟΥ και **Ο ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ** παρουσιάζουν το ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2026 ΣΕΙΡΑ: Λογοτεχνία - Θέατρο. Ομιλήτρια η κα Γεωργία Κούμα, φιλόλογος, πρώην πρώτη λειτουργός Εκπαίδευσης. Χαιρετισμός από την πρόεδρο του Συνδέσμου κα Μόνα Σαββίδου Θεοδούλου. Απόδοση τιμής στη δρα Μαρία Μικαηλίδου. Χαιρετισμός από τον κ. Σταύρο Σταυρινίδη, δήμαρχο Στροβόλου. Προβόλη φωτογραφιών από το Ημερολόγιο 2026. Σε επιμέλεια της κας Αγνής Παπαμκαλά, διευθύντριας του Μουσείου και κας Αντωνίας Προδρόμου, ταμίας του Συνδέσμου. Μουσικό πρόγραμμα: Μικρασιατικοί σκοποί και τραγούδια από

την κα Άννα Αριστείδου (βιολί και φωνή) και την κα Βερόνικα Αλωνεύτη (σαντούρι). Αίθουσα Τελετών του Μουσείου του Αρχ. Εθνομάρτυρα Κυπριανού, οδός Αρχ. Κυπριανού 90, έναντι Ι. Ν. Παναγίας Χρυσελευσίας, Στρόβολος. Πέμπτη, 22 Ιανουαρίου, ώρα 7:00 μ.μ.

«Η Άλλη Εποχή»

Μετά από τη θερμή ανταπόκριση του κοινού, το Φανταστικό Θέατρο παρουσιάζει νέο κύκλο παραστάσεων του θεατρικού αναλογίου «Η Άλλη Εποχή», στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή στη Λευκωσία, σε κείμενο-σκηνοθεσία Μαργαρίτας Ζήρα, βασισμένο στο αφήγημα της Μάγδας Κιτρομυλίδου. Το αυτοβιογραφικό αφήγημα της Μάγδας Κιτρομυλίδου παρουσιάζεται για πρώτη φορά στη σκηνή, σε διασκευη-δραματοποίηση και σκηνοθετική επιμέλεια της Μαργαρίτας Ζήρα, φωτίζοντας μια ξεχωριστή πτυχή της ελληνικής και κυπριακής ιστορίας. Για το έργο: Απρίλιος 1941. Μια παράε Κιτρομυλίδου παγιτώνονται στην Αθήνα με την εισβολή των Γερμανών, χωρίς να μπορούν να επιστρέψουν στην πατρίδα ή να επικοινωνήσουν με τους δικούς τους. Μέσα στη δίληξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι νεαροί αυτοί άνθρωποι προσπαθούν να ανταποθούν στον φασισμό, βιώνοντας ταυτόχρονα τις πρώτες μεγάλες καθοριστικές εμπειρίες της ζωής τους, τον έρωτα, την απώλεια, την προδοσία, την αναμέτρηση με την ίδια την ιστορία. Ηθοποιοί: Νάγια Αναστασιάδου, Μαρία Μασώνου, Λουκάς Προκοπίου. Μουσική: Αντώνης Αντωνίου. Παραστάσεις: 28, 30, 31 Ιανουαρίου και 4, 6, 7 Φεβρουαρίου στις 8 μ.μ., 1 και 8 Φεβρουαρίου στις 6:00 μ.μ. Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλής, Αμμοχώστου 55 - 59, Λευκωσία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβηττού, 2401 Εγκομνη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΙΔΟΠΡΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφημένο ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Lidl Κύπρου
2024

Μελέτη
Κοινωνικο
οικονομικών
Επιδράσεων

Δημιουργία αξίας για την κυπριακή οικονομία

Συνεισφορά στο ΑΕΠ

€133 εκ.

Προστιθέμενη αξία

Εξαγωγές

€28,8 εκ.

Κυπριακά Προϊόντα
σε **27 χώρες**

€26 εκ.

από αυτές,
σε **εξαγωγές χαλουμιού**

Συνεισφορά
στα Κρατικά Έσοδα

€22 εκ.

Φόροι και
ασφαλιστικές εισφορές

Συνολική Συνεισφορά
στην Απασχόληση

2 χιλ.

θέσεις εργασίας

(άμεσες, έμμεσες και επαγόμενες)

Εταιρική Υπευθυνότητα
και Βιωσιμότητα

€589,7 χιλ.

επενδύσεις σε χορηγίες,
δωρεές και δράσεις
εκ των οποίων:

€564,6 χιλ.

σε κοινωνικές και
περιβαλλοντικές δράσεις

€25,1 χιλ.

σε δωρεές προϊόντων

Της ΔΗΡΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Η εμπορική συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Mercosur – Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη και Παραγουάη – συγκαταλέγεται στις σημαντικότερες εμπορικές πρωτοβουλίες των τελευταίων ετών. Οι επιπτώσεις της είναι πολυδιάστατες, τόσο για την Ευρώπη συνολικά όσο και ειδικότερα για την Κύπρο, δημιουργώντας ευκαιρίες αλλά και ανησυχίες. Η συμφωνία ανοίγει την αγορά, αλλά ταυτόχρονα ενσωματώνει ποσοτώσεις, ρύθμιση ασφαλείας και μηχανισμούς παρακολούθησης, με στόχο να περιοριστούν οι επιπτώσεις στους ευαίσθητους τομείς της ευρωπαϊκής γεωργίας και να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού. Ένας από τους στόχους της συμφωνίας E.E.-Mercosur είναι να δημιουργήσει πιο σταθερούς και προβλέψιμους κανόνες για το εμπόριο και τις επενδύσεις, μέσω της βελτίωσης και της ενίσχυσης κανόνων, των προτύπων ασφαλείας των τροφίμων, του ανταγωνισμού και των ορθών ρυθμιστικών πρακτικών.

Το εμπόριο και ο καταναλωτής

Η Κύπρος και οι χώρες του Mercosur έχουν ήδη στενή εμπορική σχέση, με συνολικό όγκο εμπορίου που αντικατοπτρίζει την υπάρχουσα συνεργασία και τη δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης. Σύμφωνα με τα στοιχεία, περίπου 99.000 θέσεις εργασίας στην Κύπρο υποστηρίζονται από κυπριακές και ευρωπαϊκές εξαγωγές σε διεθνείς αγορές – δηλαδή μία στις πέντε θέσεις εργασίας σχετίζεται με το εμπόριο. Με τη συμφωνία, εξαλείφονται οι δασμοί στο 91% όλων των προϊόντων, ωφελώντας σχεδόν όλες τις εξαγωγές της Κύπρου προς Mercosur. Ειδικότερα ένα από τα πιο άμεσα και ουσιαστικά οφέλη αφορά τη μείωση του κόστους των ζωοτροφών. Με βάση εννήμερη από το υπουργείο Εμπορίου, η Κύπρος αναμένεται να επηρεαστεί θετικά και στον τομέα των εισαγωγών καθώς αποτελεί καθαρό εισαγωγέα πρώτων υλών ζωοτροφών (σόγια) τις οποίες οι εν λόγω χώρες θα εξάγουν πλέον χωρίς δασμούς στην E.E. Εξάλλου, η Κύπρος εισάγει σχεδόν το σύνολο της σόγιας που χρησιμοποιείται στην κτηνοτροφία από τρίτες χώρες. Επίσης, εισάγει συμπυκνωμένο γάλα, καφέ και ζωοτροφές. Ως εκ τούτου, η μείωση ή κατάργηση δασμών στις εισαγωγές από τις χώρες της Mercosur μπορεί να οδηγήσει σε φθηνότερες πρώτες ύλες, μειώνοντας το κόστος παραγωγής γάλακτος και κρέατος, γεγονός που θα αποδειχθεί μια σημαντική οικονομική ανάσα για τους Κύπριους παραγωγούς και ίσως το μεγαλύτερο άμεσο όφελος της συμφωνίας.

Την ίδια ώρα, ενδέχεται να προκύψουν έμμεσα οφέλη για τον τομέα της ναυτιλίας λόγω της ενίσχυσης της ζήτησης για κυπριακές ναυτιλιακές και συναφείς υπηρεσίες.

Παράλληλα, δημιουργούνται προοπτικές για πρόσβαση σε νέες αγορές, για τα κυπριακά προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), όπως το λουκούμι Γεροσκήπου, οι τοπικοί οίνοι Λεμεσού, οι τοπικοί οίνοι Πάφου, η Κουμανδάρια, το ούζο και η ζιβανία. Σημειώνεται ότι αν και το καλλούμι δεν περιλαμβάνεται ακόμη στους τελικούς καταλόγους της συμφωνίας, υπάρχει πρόθεση να ενταχθεί σε μελλοντικές αναθεωρήσεις, γεγονός

Διαφαινόνται ευκαιρίες για την Κύπρο από τη συμφωνία Mercosur

Έμμεσα οφέλη για τον τομέα της ναυτιλίας λόγω της ενίσχυσης της ζήτησης για κυπριακές ναυτιλιακές και συναφείς υπηρεσίες

Η εισόδος φθηνότερου βόειου κρέατος από τις χώρες της Mercosur αναμένεται να ασκήσει έντονες πιέσεις στην ευρωπαϊκή αγορά, με άμεσες επιπτώσεις και στους Κύπριους παραγωγούς.

που θα σημαίνει ότι θα αποκτήσει πρόσβαση σε μια τεράστια αγορά χωρίς δασμούς, ενισχύοντας σημαντικά τον αγροδιατροφικό τομέα – με βασικό εμπόδιο ωστόσο το υψηλό μεταφορικό κόστος.

Σημαντικές δυνατότητες διαφαινόνται και για την κυπριακή φαρμακοβιομηχανία, η οποία διαθέτει ήδη έντονη εξαγωγική δραστηριότητα. Η άρση δασμών και εμπορικών εμποδίων, σύμφωνα με τους αρμόδιους, θα μπορούσε να διευκολύνει την πρόσβαση στις αγορές της Λατινικής Αμερικής.

Το επιχειρείν

Την εξωστρέφεια των κυπριακών επιχειρήσεων ευνοεί η συγκεκριμένη συμφωνία. Πιο συγκεκριμένα, με τη συμφωνία θα ανοίξει ουσιαστικά ο δρόμος για

Η κατάργηση δασμών στις εισαγωγές από τις χώρες της Mercosur μπορεί να οδηγήσει σε φθηνότερες πρώτες ύλες, γεγονός που θα αποδειχθεί μια σημαντική οικονομική ανάσα για τους Κύπριους παραγωγούς

τις κυπριακές επιχειρήσεις και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για δραστηριοποίηση στις χώρες του Mercosur. Οι κυπριακές εταιρείες παροχής υπηρεσιών θα έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση και μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες πιο αποδοτικά και με λιγότερα διοικητικά εμπόδια. Οι παραγωγοί αγαθών και γεωργικών προϊόντων από την Κύπρο θα έχουν βελτιωμένη πρόσβαση σε εξαγωγές στις αγορές του Mercosur και τα παραδοσιακά κυπριακά προϊόντα αναμένεται να πωλούνται σε premium τιμές στις αγορές αυτές, λόγω του καλύτερου εμπορικού περιβάλλοντος.

Καμπανάκι

Παρά τα θετικά στοιχεία που ενέχει η συμφωνία, την ίδια ώρα εγείρει σοβαρές ανησυχίες, κυρίως για τον αγροτικό το-

μέα. Λόγω του ότι οι χώρες της Mercosur παράγουν αγροτικά προϊόντα με χαμηλότερο κόστος, συχνά αξιοποιώντας φυτοφάρμακα και πρακτικές που στην E.E. έχουν απαγορευτεί, δημιουργούνται προβληματισμοί για αθέμιτο ανταγωνισμό. Ιδιαίτερα δε στον τομέα του βόειου κρέατος, όπου τα φθηνότερα εισαγόμενα προϊόντα ενδέχεται να πιάσουν έντονα τους Ευρωπαίους και Κύπριους παραγωγούς.

Επιπλέον, εκφράζονται ανησυχίες για την ασφάλεια και την ποιότητα των εισαγόμενων τροφίμων. Παρότι προβλέπονται μηχανισμοί ελέγχου και συμμόρφωσης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, υπάρχει σκεπτικισμός για την αποτελεσματική εφαρμογή τους σε τόσο μεγάλες και απομακρυσμένες αγορές. Σύμφωνα με την Κομισιόν το ζήτημα της υγείας ζώων, ασφαλείας τροφίμων και φυτογυγινοομικών μέτρων ρυθμίζεται μέσω ειδικού κεφαλαίου Sanitary & Phytosanitary (SPS) της συμφωνίας. Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι όλα τα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά της E.E. οφείλουν να συμμορφώνονται με τα πρότυπα της Ένωσης, ανεξαρτήτως εμπορικής συμφωνίας.

Ένα ακόμη μειονέκτημα για την Κύπρο είναι το υψηλό μεταφορικό κόστος καθώς η χώρα δεν λειτουργεί ως βασικός εμπορικός κόμβος και οι εξαγωγές προς τη Λατινική Αμερική διέρχονται κυρίως από λιμάνια όπως ο Πειραιάς ή το Ρότερνταμ, γεγονός που μειώνει την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών προϊόντων.

Εμπορικές συναλλαγές

Η εμπορική σχέση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Mercosur συνδέει πάνω από 700 εκατομμύρια καταναλωτές σε ολόκληρη την Ευρώπη και τη Νότια Αμερική.

Η E.E. είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εταίρος της Mercosur στο εμπόριο αγαθών, αντιπροσωπεύοντας σχεδόν το 17% των συνολικών εμπορικών συναλλαγών της Mercosur το 2024, ενώ η Mercosur αποτελεί τον δέκατο μεγαλύτερο εταίρο της E.E. στο εμπόριο αγαθών.

Το 2024, η αξία των εμπορικών συναλλαγών της E.E. με τη Mercosur υπερέβη τα 111 δισ. ευρώ, 55,2 δισ. ευρώ σε εξαγωγές και 56 δισ. ευρώ σε εισαγωγές. Μεταξύ 2014 και 2024, το εμπόριο αγαθών E.E.-Mercosur αυξήθηκε κατά περισσότερο από 36% καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 50%, ενώ οι εξαγωγές κατά 25%.

Τα κυριότερα αγαθά που εξάγει η E.E. στη Mercosur είναι μηχανήματα και συσκευές, χημικά και φαρμακευτικά προϊόντα και εξοπλισμός μεταφορών, ενώ τα κυριότερα αγαθά που εισάγει η E.E. από τη Mercosur είναι γεωργικά προϊόντα, ορυκτά προϊόντα, χαρτοπολιτό και χαρτί.

Το 2023 (το πλέον πρόσφατο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία) η αξία του εμπορίου υπηρεσιών μεταξύ E.E. και Mercosur υπερέβη τα 42 δισ. ευρώ. Η E.E. εξήγαγε στη Mercosur υπηρεσίες αξίας άνω των 29 δισ. ευρώ, ενώ η Mercosur εξήγαγε υπηρεσίες στην E.E. αξίας 13,4 δισ. ευρώ περίπου. Αναφορικά με τις άμεσες ξένες επενδύσεις επισημαίνεται ότι η E.E. είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις χώρες της Mercosur με επενδυτικό απόθεμα περίπου 390 δισ. ευρώ το 2023. Ωστόσο, τόσο οι εξαγωγές όσο και οι δυνητικοί επενδυτές αντιμετωπίζουν εμπόδια στις αγορές της Mercosur.

Αρχισαν τα όργανα για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση

Πρώτες διαφωνίες κυβέρνησης με συντεχνίες με φόντο τα ταμεία προνοίας και τη διεύρυνση της κάλυψης των εργαζομένων

Της ΔΗΡΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Με το «καλημέρα» της συζήτησης για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, κυβέρνηση και συντεχνίες βρέθηκαν σε τροχιά διαφωνιών, πριν καν συμφωνηθεί το περίγραμμα των αλλαγών. Διαφάνηκαν ήδη οι πρώτες διαφωνίες μεταξύ κυβέρνησης και συντεχνιών, πριν οι δυο πλευρές καταλήξουν αναφορικά με το βασικό περιεχόμενο της μεταρρύθμισης. Οι κοινωνικοί εταίροι, που ουσιαστικά βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι μόνο κατά την πρώτη συνεδρίαση του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος όπου έθεσαν τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους σε σχέση με το συνταξιοδοτικό, θα βρεθούν αντιμέτωποι με καιρία ζητήματα της υπό συζήτηση μεταρρύθμισης.

Ο υπουργός Εργασίας Μαρίνος Μουσιούττας ξεκαθάρισε ότι στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος θα συζητηθεί ο πρώτος πυλώνας που αφορά την επάρκεια των συντάξεων μέσω του ενιαίου συστήματος συνταξιοδοτικών παροχών μέσω του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ), ο τρίτος πυλώνας που αφορά τις ιδιωτικές παροχές και ο τέταρτος πυλώνας που ονομάζεται «πυλώνας μηδέν» για στήριξη των εύλοπων ομάδων που αφορά την κρατική στήριξη. Εκτός του πλαισίου, θα μείνει ο δεύτερος πυλώνας που αφορά τα ταμεία προνοίας ο οποίος αποτελεί και το σημείο της αντιπαράθεσης μεταξύ των συντεχνιών και της κυβέρνησης. Αυτό δεν φαίνεται να ικανοποιεί τους συνδικαλιστές, οι οποίοι εκτιμούν ότι το συνταξιοδοτικό δεν θα πρέπει να προσεγγιστεί μονοδιάστατα καθώς πρόκειται για μια συνολική μεταρρύθμιση και θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλα τα στοιχεία που τη συνθέτουν.

Από τη μεριά του, ο αρμόδιος υπουργός εξήγησε κτές σε συνεδρία της κοινο-

Δεν μπορεί να προσεγγιστεί μονοδιάστατα το συνταξιοδοτικό, τονίζουν οι συντεχνίες, αφήνει εκτός του δεύτερου πυλώνα η κυβέρνηση.

Στο τραπέζι και το θέμα της αναλογιστικής μείωσης του 12% για την πρόωπη συνταξιοδότηση – Στόχος του υπουργού η κατάθεση του νομοσχεδίου μέχρι τον Ιούνιο.

βουλευτικής Επιτροπής Εργασίας ότι το ζήτημα των ταμείων προνοίας αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα που συζητείται αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη, γεγονός που δεν καθιστά δυνατό να προχωρήσει και ο διάλογος σε εθνικό επίπεδο.

Όπως σημείωσε, ο σχετικός διάλογος στην E.E. μέχρι την κατάληξη επί του θέματος των ταμείων προνοίας, υπολογίζεται ότι θα κρατήσει περίπου δύο με τρία χρόνια και ως εκ τούτου ενδέχεται να παρατηρηθεί μεγάλη καθυστέρηση εάν ενσωματωθεί στη συζήτηση και το συγκεκριμένο ζήτημα. Οι εταίροι, από την άλλη, υποστηρίζουν ότι υπάρχει χρόνος για να χωρέσει και το ζήτημα των ταμείων προνοίας στη μεταρρύθμιση, καθώς τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί έχουν ορίζοντα το 2027.

Οι στόχοι και τα νομοσχέδια

Ο κ. Μουσιούττας επισήμανε ότι στόχος της κυβέρνησης είναι μέχρι τον Ιούνιο του 2026 να κατατεθεί το νομοσχέδιο

για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που αφορά τον πρώτο πυλώνα, δηλαδή τις συνταξιοδοτικές παροχές. Την ίδια ώρα ανέφερε ότι στόχος είναι πριν κλείσει η Βουλή για τις εκλογές, δηλαδή τέλος του Φεβρουαρίου, αρχές Μαρτίου, να κατατεθεί το νομοσχέδιο, στο οποίο αναφέρεται, εκτός των άλλων, ότι οι συλλογικές συμβάσεις θα καλύψουν το 80% των εργαζομένων και πρόσθεσε πως η Κύπρος βρίσκεται σήμερα στο 40% με 45%. Το επίδομα χαμηλοσυνταξιοδότησης, η επενδυτική πολιτική για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα επιδόματα και οι συντάξεις, καθώς επίσης και το πέναλτι του 12% είναι θέματα τα οποία θα περιέχονται στο νομοσχέδιο. Η διαδικασία προβλέπει ότι

θα ακουθούν τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων, εισηγήσεις για βελτίωση ή προβληματισμούς τους και ακολούθως θα πάρει την πορεία του το νομοθέτημα, δηλαδή δημόσια διαβούλευση, πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο και κατάθεση μέχρι τον Ιούνιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο αρμόδιος υπουργός πρόσθεσε ότι μέσα στο νομοσχέδιο θα υπάρχουν και στοιχεία που αναφέρονται για τον τρόπο χειρισμού του αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή τον τρόπο που επενδύει το ταμείο και πώς θα γίνει η αποπληρωμή του.

Παράλληλα, όπως επισήμανε, γίνεται συνεννόηση με τον υπουργό Οικονομικών και την υφυπουργό Πρόνοιας, ούτως ώστε να υπάρχει μία ενιαία κυβερνητική πολιτική όσον αφορά τα επιδόματα ούτως ώστε να μην υπάρχουν πολλές πηγές παροχής ωφελημάτων.

Διευκρίνισε δε ότι κανένας εταίρος δεν έχει καταθέσει θέσεις επί του ζητήματος της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι οι συντεχνίες αναμένουν από το υπουργείο να τους παρόσχει άμεσα συγκεκριμένες διευκρινίσεις σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, καθώς και στο θέμα της αναλογιστικής μείωσης του 12% για την πρόωπη συνταξιοδότηση, πριν καταθέσουν επισήμως τις θέσεις τους. Οι ίδιες πληροφορίες σημειώνουν ότι, παράλληλα, οι συντεχνίες προχωρούν στην ετοιμασία των απόψεών τους, τις οποίες προτίθενται να αποστείλουν στην κυβέρνηση το αμέσως επόμενο διάστημα. Στο μεταξύ, για τις αρχές του Φεβρουαρίου έχει προγραμματιστεί το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα όπου θα πραγματοποιηθεί μια εκατέρωθεν ανταλλαγή απόψεων.

Θετικό πρόσημο από Ευρωβουλή στην Κυπριακή Προεδρία

«Ορθος» και χωρίς ουσιαστική κριτική ο πρόεδρος – Στήριξε Γροιλανδία-Δανία και Ουκρανία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Όσοι θεωρούσαν ότι ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης θα περνούσε ένα δύσκολο πρωινό κατά την παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας, ενώπιον της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Στρασβούργο, δεν επιβεβαιώθηκαν. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε εύκολο έργο και πέρασε αλώβητος το τεστ της ολομέλειας, χωρίς ουσιαστική κριτική, καθώς οι μεγάλες «πολιτικές οικογένειες», με επικεφαλής την ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΔΗΣΥ), ως επίσης και οι Σοσιαλιστές-Δημοκράτες (ΔΗΚΟ), είχαν φροντίσει να δημιουργήσουν ένα πολύ θετικό κλίμα. Ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ), Γερμανός ευρωβουλευτής Μάνφρεντ Βέμπερ, απευθυνόμενος στον Νίκο Χριστοδουλίδη, τον χαρακτήρισε «πραγματικό ευρωπαϊκό ηγέτη», «καλά προετοιμασμένο» και καλό γνώστη του τρόπου λειτουργίας της Ε.Ε. Στήριξη καταγράφηκε και από τους Ευρωπαίους Σοσιαλιστές-Δημοκράτες, τους οποίους εκπροσώπησε ο Κώστας Μαυρίδης του ΔΗΚΟ, αναφέροντας χαρακτηριστικά στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη ότι «θα συμπεριετύχημα μαζί σας». Ομοίως και η ακροδεξιά ομάδα των Ευρωπαίων Συντηρητικών Μεταρρυθμιστών (ΕΛΑΜ), η οποία διά του Γεάδου Γεάδου που την εκπροσώπησε, ένωσε τη φωνή της με τις τοποθετήσεις των «δύο ισχυρών» της Ευρωβουλής, δίνοντας το έναυσμα για στήριξη της Κυπριακής Προεδρίας, που σε γενικές γραμμές έτυχε θερμής υποδοχής.

Το εύκρατο κλίμα που δημιουργήθηκε, σε συνδυασμό με τις πολλαπλές αναφορές που κα-

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε εύκολο έργο και πέρασε αλώβητος το τεστ της ολομέλειας, χωρίς ουσιαστική κριτική, καθώς οι μεγάλες «πολιτικές οικογένειες» είχαν φροντίσει να δημιουργήσουν ένα πολύ θετικό κλίμα.

ταγράφηκαν για την ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού, από πολλούς αγορατές, ανεξαρτήτως πολιτικού χρώματος, επέτρεψαν στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη να προβάλλει και τα εθνικά ζητήματα της Κύπρου, εκτεταμένα, στη δευτερολογία του, στο πλαίσιο της οποίας είχε φροντίσει να μοιράσει κι ένα δώρο στους ευρωβουλευτές: Εξήγγειλε ότι η Κυπριακή Προεδρία θα πρωτοτυπήσει και θα καλεί εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε κάθε συνάντηση που θα πραγματοποιείται στην Κύπρο, στο πλαίσιο της εξαμηνιαίας Προεδρίας του Συμβουλίου.

Αυτό που θα μπορούσε να πει κάποιος, χωρίς κανένα ρίσκο, είναι ότι χθεσινή παρουσίαση των προτεραιοτήτων του Νίκου Χριστοδουλίδη δεν θύμιζε τίποτα από ανάλογες αιχμηρές παρουσιάσεις προτεραιοτήτων, στο πλαίσιο των οποίων αρκετοί επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων, υπέστησαν σκληρή κριτική, συντονισμένα, από πολιτικές ομάδες. Αντίθετα, εν προκειμένω, μεμονωμένες φωνές άσκησαν, έστω περιορισμένη κριτική, με την Ευρωπαϊκή Αριστερά (ΑΚΕΛ) και τον ευρωβουλευτή Γιώργο Γεωργίου, που μίλησε εκ μέρους της, να θέτει ακροθιγώς και γενικά το ζήτημα της διαφθοράς, ενώ το ίδιο ζήτη-

μα ήγειρε και ο ευρωβουλευτής των Πρασίνων Reiner Van Laschot.

Αυτό που ξένισε, ήταν η στάση του Renew Europe, με το οποίο είναι συνδεδεμένο το Κίνημα «Άλμα». Το Renew Europe λοιπόν που είχε επικαλεστεί το «Άλμα» και υπέβαλε ερώτηση στην Κομισιόν για το επίμαχο βίντεο της 8ης Ιανουαρίου, χθες, ενώπιον της ολομέλειας της Ευρωβουλής, επέλεξε να μην κάνει καμία αναφορά, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Επί της ουσίας των μεγάλων ζητημάτων που ορθώνονται ενώπιον της Κυπριακής Προεδρίας, κριτική ακούστηκε από την εθνικιστική πολιτική ομάδα των Πατριωτών, με επίκεντρο στο ζήτημα της εφαρμογής του Συμφώνου για τη Μετανάστευση. Ενώ, για τη Συμφωνία Ε.Ε.-Mecosus, καταγράφηκαν κάποιες μεμονωμένες επικριτικές

Στήριξη στην Κυπριακή Προεδρία και στον Νίκο Χριστοδουλίδη διατύπωσε η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολα.

φωνές, οι οποίες άγγιξαν το σύνολο της Ε.Ε., χωρίς να επικεντρώνονται στην Κυπριακή Προεδρία.

Στήριξη στην Κυπριακή Προεδρία και στον Νίκο Χριστοδουλίδη διατύπωσε και η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολα, ενώ ανάλογη προσέγγιση υιοθέτησε και η Κομισιόν. Ο επίτροπος Απόστολος Τζιτζικώστας, που εκπροσώπησε την Κομισιόν στη χθεσινή συνεδρία της ολομέλειας, παρουσίασε τους

στόχους της Επιτροπής, ενώ στη δευτερολογία του, απευθυνόμενος στον Νίκο Χριστοδουλίδη, ανέφερε χαρακτηριστικά: «Κύριε Πρόεδρε, σας γνωρίζουμε, σας εμπιστευόμαστε, η Ευρώπη βασίζεται σε εσάς».

Θυμηθήκαμε τη Γροιλανδία

Αυτό που ξεχώρισε στην παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας, εί-

να ότι ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης αναγκάστηκε για πρώτη φορά να τοποθετηθεί στο μείζον θέμα της Γροιλανδίας. Είκοσι μέρες μετά την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. κι ενώ ο Ντόναλντ Τραμπ διεκδικεί την τεράστια νήσο με κάθε μέσο, αφήνοντας ανοικτή και μια στρατιωτική επιχείρηση των ΗΠΑ στη Γροιλανδία, ο κ. Χριστοδουλίδης επέλεξε να προβεί σε μια οριζόντια αναφορά, θεωρώντας ότι καλύπτει όλα τα ζητήματα. Ανέφερε ότι «η κρίση βίας δεν μπορεί να επανακαρδίσει σύνορα στην Ευρώπη, και αν αυτή η αρχή καταρρεύσει, τότε τα πάντα καθίστανται διαπραγματεύσιμα, είτε στην Ουκρανία, είτε στη Γροιλανδία, είτε οπουδήποτε αλλού».

Πάντως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απέφυγε να επικρίνει τις ΗΠΑ και τον Ντόναλντ Τραμπ για την αξίωσή τους να προσαρτήσουν τη Γροιλανδία που ανήκει στη Δανία, κράτος-μέλος της Ε.Ε. Αρκέστηκε να αναφέρει ότι «στηρίζουμε πλήρως και στεκόμαστε με αλληλεγγύη στο πλευρό της Δανίας και του λαού της Γροιλανδίας», τοποθέτησε η οποία προφανώς επιχειρεί να ισορροπήσει μεταξύ του θεσμικού ρόλου της Κύπρου να υπερασπίσει την Ε.Ε. από τη μία, και της προσπάθειας της Λευκωσίας να διασφαλίσει ότι οι σχέσεις της με τη διοίκηση Τραμπ δεν θα υποστούν το παραμικρό πλήγμα, από την άλλη.

Σε ό,τι αφορά στο Ουκρανικό, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης σημείωσε ότι «ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, σε ευρωπαϊκό έδαφος, κατέδειξε την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής ασφάλειας και της αμυντικής μας ετοιμότητας», υπενθυμίζοντας ότι η Κύπρος, ως το τελευταίο κράτος-μέλος της Ε.Ε. που τελεί υπό κατοχή, γνωρίζει από πρώτο χέρι τι σημαίνει έλλειψη ασφάλειας.

Αναφερόμενος στην Ουκρανία, παρέπεμψε στη διύρυνση και έβαλε στην εικόνα και την Τουρκία, της οποίας πάντως οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις έχουν παγώσει. Επί του προκειμένου σημείωσε ότι «από την Ουκρανία και τη Μολδαβία μέχρι τα Δυτικά Βαλκάνια και την Τουρκία, η διύρυνση παραμένει το ισχυρότερο και πιο μετασχηματιστικό γεωπολιτικό εργαλείο της Ένωσης. Είναι πολύ μεγαλύτερο από την ολοκλήρωση ενός χάρτη. Αφορά την ολοκλήρωση ενός οράματος», διέμηνσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Επιπλέον, ο Νίκος Χριστοδουλίδης υποστήριξε ότι «θα εργαστούμε για την ενίσχυση της συνεργασίας Ε.Ε.-ΝΑΤΟ με τρόπο συμπεριληπτικό, διαφανή και αμοιβαία επωφελητή». Τοποθέτηση που θυμίζει τίτλο άνευ περιεχομένου, καθώς η συνοχή της ίδιας της Συμμαχίας δοκιμάζεται, δεδομένης της στάσης Τραμπ έναντι στη Δανία για το θέμα της Γροιλανδίας. Άρα, μια Συμμαχία με δικιά της εσωτερικά προβλήματα, τι προοπτική συνεργασίας μπορεί να έχει με την Ε.Ε., με την οποία άλλωστε ο Ντόναλντ Τραμπ βρίσκεται σε ανοικτή ρήξη;

Στο πλαίσιο της παρουσιάσής του, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης αναφέρθηκε και στους πέντε πυλώνες προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας, δίνοντας βαρύτητα στην αυτονομία της Ε.Ε.

Θου!

online
Στεγαστικό δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- ▶ Αίτηση **24/7** από οπουδήποτε
- ▶ Απάντηση εντός **24 ωρών**
- ▶ **Μάθε online** τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο **pronom/a**

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κμμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Στο επίκεντρο το Κυπριακό

Η ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού αποτέλεσε τον κοινό παρονομαστή πολλών τοποθετήσεων που ακούστηκαν στο πλαίσιο της χθεσινής παρουσίας των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου, στην οποία προέβη ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης, ενώπιον της Ευρωβουλής.

Ο επικεφαλής της ομάδας του ΕΛΚ, Μάνφρεντ Βέμπερ, ανέφερε ότι «δεν μπορεί να υπάρξει ενωμένη Ευρώπη χωρίς ενωμένη Κύπρο», ενώ ανέφερε ότι «έχετε το ΕΛΚ στο πλευρό σας».

Ο Κώστας Μαυρίδης του ΔΗΚΟ, που μίλησε εκ μέρους των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών, σημείωσε ότι στην περίπτωση παραβίασης του διεθνούς δικαίου στην Ουκρανία, η Ε.Ε. προχώρησε στην επιβολή πρωτοφανών κυρώσεων στον παραβάτη. Ο κ. Μαυρίδης διερωτήθηκε γιατί στην παράνομη τουρκική κατοχή εδάφους της Ε.Ε. στην Κύπρο δεν έγινε το ίδιο, παρόλο που είναι παραβίαση του διεθνούς δικαίου και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. Ο Γεάδης Γεάδης του ΕΛΑΜ, ο οποίος μίλησε εκ μέρους των Ευρωπαίων Συντηρητικών Μεταρρυθμιστών, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «αποτελεί ντρο-

πή για την Ευρώπη να νοιάζεται μόνο για την Ουκρανία, Γάζα, Ιράν, Βενεζουέλα, Ονδούρα, αλλά να μην νοιάζεται για τα δικά της παιδιά, για τα δικά της εδάφη, για τα δικά της κράτη-μέλη, για τη χώρα που προεδρεύει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η απελευθέρωση της Κύπρου είναι ευρωπαϊκό καθήκον όλων μας», επεσήμανε.

Ο ευρωβουλευτής του ΑΚΕΛ Γιώργος Γεωργίου, που τοποθετήθηκε εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, επέκρινε την Ευρώπη για δύο μέτρα και σταθμά, υποστηρίζοντας ότι η Ε.Ε. «ορθά αντιδρά για τη Γροιλανδία», αλλά όπως είπε «καίθευει την Τουρκία και το Ισραήλ και κρύβεται όταν ο Τραμπ παραβιάζει το διεθνές δικαίο στη Βενεζουέλα». Και διερωτήθηκε, πώς θα επιτευχθεί σταθερότητα στην περιοχή χωρίς λύση του Κυπριακού.

Ο ευρωβουλευτής του ΕΛΚ Λουκάς Φουρλάς (ΔΗΣΥ) τόνισε ότι «η Κύπρος μπορεί να υπενθυμίσει σε όλους (σ.σ. στην Ε.Ε.) ότι αυτά που μας ενώνουν είναι κοινές αρχές και αξίες, έστω κι αν αυτές οι αρχές και αξίες δεν εφαρμόστηκαν εδώ και 51 χρόνια ποτέ στη χώρα μου, η οποία παραμένει κατεχόμενη».

Ο Μιχάλης Χατζηπαντέλα του ΕΛΚ (ΔΗΣΥ), σημείωσε ότι η συνεχιζόμενη διαίρεση της Κύπρου παραμένει ένα ανοικτό πλήγη και παράμετρος αστάθειας για την Ευρώπη, «μια πλήγη» που όπως είπε, «μπορεί, κι επιβάλλεται να κλείσει, μόνο με την αταλάντευτη στάση και την καθοριστική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Ο ανεξάρτητος βουλευτής Φειδίας Παναγιώτου είπε ότι «η Κύπρος είναι ένα κράτος μέλος που βρίσκεται υπό την ενεργή κατοχή της Τουρκίας εδώ και 51 χρόνια. Η Κυπριακή Προεδρία αποτελεί μια ευκαιρία για την Ε.Ε. να θέσει επιτέλους το κυπριακό πρόβλημα στις κορυφαίες προτεραιότητές της, προκειμένου να βρεθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση», σημείωσε.

Απάντηση για διαφθορά

Στη διάρκεια της συζήτησης, ο ευρωβουλευτής του ΑΚΕΛ Γιώργος Γεωργίου ανέφερε μεταξύ άλλων ότι δυστυχώς η διαφθορά στην Κύπρο επανέρχεται, κάνοντας λόγο για «αφόρητες σκιές». Στο ίδιο ζήτημα, ο ευρωβουλευτής των Πρασίνων Reiner Van Laschot, έκανε λόγο για σκάνδαλα και διαφθορά στην

Η ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού αποτέλεσε τον κοινό παρονομαστή πολλών τοποθετήσεων που ακούστηκαν στο πλαίσιο της χθεσινής παρουσίας των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου, στην οποία προέβη ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης.

Κύπρο, φωτογραφίζοντας το ζήτημα που προκλήθηκε με το βίντεο της 8ης Ιανουαρίου, το οποίο συντάραξε το Προεδρικό και την πολιτική ζωή του τόπου.

Αν και οι τοποθετήσεις ήταν μεμονωμένες και διήρκεσαν μερικά δευτερόλεπτα, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης σήκωσε το γάντι και απάντησε στη δευτερολογία του. Ανέφερε ότι είναι περήφανος για τα αποτελέσματα στην Κύπρο και παρέπεμψε στις σχετικές εκθέσεις της Moneyval και της Greco, υποστηρίζοντας ότι τα δεδομένα αυτά αποτελούν ένα βασικό λόγο που επέτρεψε στην Κύ-

Πλήρως για Σένγκεν

Στη δευτερολογία του, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης επέλεξε να αναφερθεί και στην ένταξη της Κύπρου στη Συνθήκη Σένγκεν, την οποία χαρακτηρίσε ως στρατηγικό στόχο για την Κύπρο, υποστηρίζοντας ότι θα ενισχύσει την ασφάλεια αλλά και ακόμα περισσότερο τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, η Κύπρος έχει ολοκληρώσει όλους τους τεχνικούς ελέγχους και σύμφωνα με την πρώτη πληροφορία που υπάρχει, έχει πετύχει συμμόρφωση σε όλους τους τομείς. Σύμφωνα με τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη, η Κύπρος αναμένει την τελική έκθεση της Κομισιόν, ενώ όπως έχει δημοσιεύσει η «Κ», η Λευκωσία προσβλέπει στη δρομολόγηση της ένταξης στη ζώνη Σένγκεν, το δεύτερο εξάμηνο 2026. Στην ένταξη της Κύπρου στον χώρο Σένγκεν αναφέρθηκε και ο επικεφαλής της ομάδας του ΕΛΚ Μάνφρεντ Βέμπερ.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στις αγορές η Κύπρος για 1 δισ.

Από νωρίς η πρώτη έκδοση χρέους μέσω 10ετούς ομολόγου μετά την «προσπέραση» του 2025 που δεν βγήκε

Η Τράπεζα Κύπρου θα συμμετάσχει ως Co-Manager της συναλλαγής με το 10ετές, ενώ έχει αναθέσει στις Barclays, J.P. Morgan, Morgan Stanley και Société Générale τον ρόλο των Lead Managers.

Η Κύπρος έχει αξιολόγηση A3 με σταθερές προοπτικές από τη Moody's, A- με θετικές προοπτικές από τη S&P, A- με θετικές προοπτικές από τη Fitch και A με σταθερές προοπτικές από την DBRS.

Από πολύ νωρίς άνοιξε η όρεξη της Κύπρου για έξοδο στις αγορές, με σκοπό να προχωρήσει με δανεισμό της τάξης του 1 δισεκατομμυρίου ευρώ μέσω 10ετούς ομολόγου. Η «Κ» είχε γράψει από την τελευταία έκδοση του 2025 πως η Κυπριακή Δημοκρατία θα προχωρούσε σε έξοδο στις αγορές από νωρίς το 2026, αφού οι συνθήκες είναι προς στιγμινή καλές. Την ίδια ώρα, η Κύπρος έχει υψηλή αξιολόγηση από τους Οίκους και είναι στην πρώτη βαθμίδα. Συγκεκριμένα, με A3 με σταθερές προοπτικές από τη Moody's, A- με θετικές προοπτικές από τη S&P, A- με θετικές προοπτικές από τη Fitch και A με σταθερές προοπτικές από την DBRS.

Ενδύση η Κύπρος μάς είχε συνθησίου να βγαίνει στις αγορές κάθε χρόνο, ίσως και δύο φορές τον χρόνο κάποιες φορές στα τελευταία χρόνια, το 2025 προσπέρασε την έκδοση χρέους. Γι' αυτό κιόλας της ασκήθηκε κριτική αναφορικά με την απόφασή της να κάνει «skip» μία έξοδο στις αγορές, υπό το πρίσμα ότι ένα κράτος πρέπει να κρατά συνεχή επαφή με την επενδυτική κοινότητα. Και η Κύπρος ήταν απουσία το 2025. Όπως ενημέρωσε και το Γραφείο Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους το 2025, κατά

τη διάρκεια εκείνου του έτους και λαμβάνοντας υπόψη τις αναθεωρημένες δημοσιονομικές προβλέψεις του υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες ήταν καλύτερες από τις αρχικές προβλέψεις σε συνδυασμό με τα ισχυρά ταμειακά αποθέματα, αποφασίστηκε η αναθεώρηση του Ετήσιου Χρηματοδοτικού Προγράμματος. Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα, που ανακοινώθηκε τον Μάιο του 2025, προέβλεπε ανώτατο εγκεκριμένο ετήσιο ποσό δανεισμού μέχρι 0,36 δισ. ευρώ, με την πλειονότητα της χρηματοδότησης να προέρχεται μέσω δανεισμού από υπερεθνικούς οργανισμούς. Εξάλλου, η διατήρηση ρευστών διαθεσίμων για κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των επόμενων 9-12 μηνών, ικανοποιείται μέσα στο 2025. Τα ρευστά διαθέσιμα στο τέλος Αυγούστου 2025 υπερκάλυπταν τις ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες των επόμενων 12 μηνών περίπου κατά 1,4 φορές και ως αποτέλεσμα του σημαντικού αποθέματος ρευστότητας, ο κίνδυνος ρευστότητας βρισκόταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Σημειώνεται πως, η Τράπεζα Κύπρου θα συμμετάσχει ως Συν-Διαχειριστής (Co-Manager) της συναλλαγής με το 10ετές, ενώ

είχε αναθέσει στις Barclays, J.P. Morgan, Morgan Stanley και Société Générale τον ρόλο των Κοιτών Αναδόχων (Lead Managers) για την έκδοση ευρώ-ονομασμένου ομολόγου αναφοράς διάρκειας 10 ετών (Reg S), με λήξη τον Ιανουάριο του 2036.

Η περίοδος εφαρμογής της στρατηγικής 2026-2028, σύμφωνα με το υπουργείο Οικονομικών, χαρακτηρίζεται από διαχειρι-

Στηριζόμαστε στα EMTN

Το Υπουργείο τονίζει πως τα Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Ομολόγια (EMTN) θα συνεχίσουν να είναι η κύρια πηγή δανεισμού για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του κράτους, σύμφωνα με το πλαίσιο της στρατηγικής 2026-2028, για στρατηγικούς κυρίως λόγους. Έτσι δηλαδή όπως θα προχωρήσει και στις 21 Ιανουαρίου για

την άντληση του 1 δισ. ευρώ. Συγκεκριμένα, όπως τονίζει, μέσω τους, προσφέρεται η δυνατότητα στους εκδότες να μπορούν να προσελκύουν επενδυτές πέρα από την εγχώρια αγορά και μέσω της διεθνούς αγοράς, διευρύνοντας έτσι την επενδυτική βάση τόσο σε μέγεθος όσο και γεωγραφικά και ανά κατηγορία επενδυτή. Επιπλέον, οι εκδότες συνήθως επιτυγχάνουν χαμηλότερο κόστος δανεισμού μέσω εξωτερικών πηγών. Σημειώνεται ότι τα ομολόγια αυτά εκδίδονται μέσω του Προγράμματος Euro Medium Term Note (EMTN), προς όφελος της Κ.Δ., διέπονται από το Αγγλικό Δίκαιο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου. Το σύστημα που χρησιμοποιείται για την εκκαθάριση τους παρέχεται μέσω των αποθετηρίων Euroclear / Clearstream.

Κάτω από το 51% το 2026

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο δείκτης δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ μειώθηκε κατά περισσότερο από 8 εκατοστιαίες μονάδες σε 62,8% στο τέλος του 2024. Η τάση αυτή προβλέπεται να συνεχιστεί, ενώ το επίπεδο του χρέους προβλέπεται να μειωθεί στο 56,4% του ΑΕΠ έως το τέλος του 2025. Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω στο 51,0% του ΑΕΠ το 2026 και στο 45,7% του ΑΕΠ το 2027.

Η οικονομική δυναμική, όπως αναφέρει η Επιτροπή, αναμένεται να παραμείνει ισχυρή, οδηγώντας σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,4% για ολόκληρο το 2025. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ προβλέπεται να μετριάσει σε 2,6% το 2026 και 2,4% το 2027. Το 2024 η Κύπρος πέτυχε σημαντικό πλεόνασμα στον τίτλο της γενικής κυβέρνησης ύψους 4,1% του ΑΕΠ, με τα έσοδα να αυξάνονται εντονότερα από τις δαπάνες. Η Επιτροπή προέβλεπε πως, το 2025 το δημόσιο πλεόνασμα θα παρέμενε σταθερό, με ελαφρά μείωση στο 3,3% του ΑΕΠ. Το 2026 και το 2027, τα δημόσια οικονομικά προβλέπεται να παραμείνουν ευνοϊκά και το ονομαστικό πλεόνασμα της κυβέρνησης προβλέπεται να διατηρηθεί στο 3,0% και 3,2% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Το τέλος του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το 2026 αναμένεται –σύμφωνα με την Επιτροπή– να επηρεάσει αρνητικά τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες το 2027.

Είναι στην 1η κατηγορία

Οι αναβαθμίσεις της Κύπρου είναι πολύ σημαντικές για τις εκδόσεις χρέους της χώρας μελλοντικά. Ανατρέχοντας στη Μεσοπρόθεσμα Στρατηγική Διαχειρίσιμου Δημοσίου Χρέους 2026-2028 του υπουργείου Οικονομικών που βγήκε πριν μερικές εβδομάδες, αναφέρεται πως η βελτίωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Κ.Δ. τα τελευταία χρόνια αποτέλεσε καταλυτικό παράγοντα που διευκόλυνε την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και βελτίωσε παράλληλα την καμπίνα απόδοσης των ομολόγων της, μειώνοντας ταυτόχρονα το κόστος χρηματοδότησης και περιορίζοντας το κόστος δανεισμού σε χαμηλά επίπεδα.

Ζημιά 3,55 εκατ. στον Οργανισμό Χρηματοδοτικής Στέγης

Δεν επιτεύχθηκε η υλοποίηση του Τραπεζικού Πληροφοριακού Συστήματος που κόστισε εκατομμύρια

Η υλοποίηση του νέου Τραπεζικού Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) του Οργανισμού Χρηματοδοτικής Στέγης (ΟΧΣ), σε αντικατάσταση του υφιστάμενου δεν επιτεύχθηκε τελικά, με αποτέλεσμα ο ΟΧΣ να υποστεί, μεταξύ άλλων, ζημιά ύψους περίπου 3,55 εκατομμυρίων ευρώ.

Όπως αναφέρει ειδική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, τον Ιούνιο του 2018, προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός από τον ΟΧΣ με εκτιμώμενη αξία 12,6 εκατ. ευρώ + ΦΠΑ και συνολική διάρκεια 10 ετών, για την υλοποίηση νέου ολοκληρωμένου τραπεζικού ΠΣ (Profits), σε αντικατάσταση του υφιστάμενου ΠΣ του Οργανισμού (ΠΣ Sorpa). Η Σύμβαση υπογράφηκε στις 25.1.2019 με τον Ανάδοχο για το ποσό των 10,2 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση του κεντρικού ΠΣ,

Ο ΟΧΣ τον Δεκέμβριο 2025 υπέβαλε αίτημα στην ΚΕΑΑ για παράταση της σύμβασης με την ΚΕΔΙΠΕΣ για ακόμη ένα έτος, δηλαδή μέχρι 31.12.2026, με πρόσθετο κόστος 1,22 εκατ. ευρώ.

με συμβατική διάρκεια 10 έτη. Σύμφωνα με τη Σύμβαση το έργο θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις. Η Φάση Α θα έπρεπε να ολοκληρωθεί σε 12 μήνες και αφορούσε την υλοποίηση 18 υποσυστημάτων του νέου ΠΣ, και η Φάση Β σε 12 μήνες μετά την ολοκλήρωση της Φάσης Α (δηλαδή μέχρι τον Ιανουάριο 2021) και αφορούσε την υλοποίηση ακόμη 5 υποσυστημάτων του νέου ΠΣ. Κατά τη Φάση Α θα εξασφαλιζόταν και οι μηχανογραφικούς εξοπλισμούς στον οποίο θα γινόταν η εγκατάσταση του νέου ΠΣ. Τα υπόλοιπα 8 έτη (5 δεσμευτικά + 3 προαιρετικά) αφορούσαν στη συντήρηση του ΠΣ.

Όμως, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της σύμβασης, προέκυψαν αιτήματα αλλαγών που συνεπαγόταν επιπλέον κόστος και έτυχαν έγκρισης από το Δ.Σ. του ΟΧΣ ύψους 859 χιλ. ευρώ. Τον Δεκέμβριο 2024, ο ΟΧΣ ενημέρω-

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της σύμβασης, προέκυψαν αιτήματα αλλαγών που συνεπαγόταν επιπλέον κόστος και έτυχαν έγκρισης από το Δ.Σ. του ΟΧΣ ύψους 859 χιλ. ευρώ.

σε την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) ότι τελικά δεν επρόκειτο να υλοποιηθεί το νέο ΠΣ, με αποτέλεσμα να έχει καθεί σημαντικό χρέος (από το 2019) και να απαιτηθεί η διατήρηση του υφιστάμενου ΠΣ κατόπιν αναβάθμισής του.

Η μη ολοκληρωμένη υλοποίηση του νέου ΠΣ είχε ως αποτέλεσμα να καταβληθεί μεγάλο μέρος της αξίας του εξοπλισμού και των παρεχόμενων μέχρι τότε υπηρεσιών υλοποίησής του, με βάση τις σχετικές πρόνοιες της σύμβασης, χωρίς ωστόσο ουσιαστικό αντίκρισμα εφόσον ο ΟΧΣ δεν είχε λάβει για χρήση ολοκληρωμένο νέο ΠΣ. Ο δε τερματισμός της σύμβασης θα έδινε τουλάχιστον το δικαίωμα στον ΟΧΣ κατάσχεσης της εγγύησης πιστής εκτέλεσης ύψους 452 χιλ. ευρώ. Αναφέρουμε ως πρόσφατο παράδειγμα τερματισμού σύμβασης και κατάσχεσης της εγγύησης πιστής

εκτέλεσης ύψους 2 εκατ. ευρώ το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, στη σύμβαση Ανάπτυξης ΠΣ Διαχειρίσιμου Επιχειρησιακών Πόρων - Enterprise Resource Planning - (ERP).

Το «Σύνολο ποσών αρχικής σύμβασης» καταβλήθηκε σύμφωνα με τους όρους πληρωμής, με πληρωμή προκαταβολής (10%) αρχικά και ακολούθως με δόσεις μέχρι και την 4η δόση για το συνολικό ποσό των 2,94 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί συνολικά στο 65% του ποσού των 4,52 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά στο ποσό για τις αλλαγές που προέκυψαν κατά την υλοποίηση της σύμβασης, καταβλήθηκε το ποσό των 496 χιλιάδων ευρώ που αφορά στο λογισμικό και τον εξοπλισμό του νέου ΠΣ.

Εξασφάλιση υπηρεσιών

Στις 29.12.2023, ο ΟΧΣ υπέβαλε αίτημα στην ΚΕΑΑ για την εξασφάλι-

ση υπηρεσιών μηχανογράφησης από την ΚΕΔΙΠΕΣ για το συνολικό ποσό των €1.944.000 για δύο έτη, 2024-2025 (€972.000 ετησίως). Στο αίτημα υπήρχε πρόνοια για τερματισμό της επιπρόσθετης συμφωνίας πριν το τέλος του έτους 2025.

Το αίτημα αφορούσε στη Σύμβαση του ΟΧΣ με τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης (ΣΕΜ), που υπογράφηκε στις 21.12.2009. Το 2016, η ΣΕΜ συγχωνεύθηκε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα Λτδ και ακολούθως σε ΚΕΔΙΠΕΣ.

Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής, ο ΟΧΣ στηριζόταν σχεδόν ολοκληρωτικά στην ΚΕΔΙΠΕΣ για την τεχνολογική του υποδομή. Ο ΟΧΣ προκήρυξε το 2018 τον διαγωνισμό ΗFC 01/2018, βάσει του οποίου θα επιτυγχανόταν η τεχνολογική του ανεξάρτητη από την ΚΕΔΙΠΕΣ.

Σύμφωνα με το αίτημα, στις 14.12.2023 η ΚΕΔΙΠΕΣ έθεσε θέμα αλλαγής όρων της Σύμβασης, αίτημα το οποίο έπρεπε να τύχει διαβούλευσης με τον ΟΧΣ ώστε να συμφωνηθεί για να μην διακοπεί η Σύμβαση, εφόσον υπήρχε τεχνολογική εξάρτηση του ΟΧΣ από την ΚΕΔΙΠΕΣ.

Δηλαδή, δεν υπήρχε εναλλακτική λύση εφόσον η τότε ισχύουσα Σύμβαση έληγε στις 31.12.2023.

Σε πρόσφατη εξέλιξη, ο ΟΧΣ τον Δεκέμβριο 2025 υπέβαλε αίτημα στην ΚΕΑΑ για παράταση της σύμβασης με την ΚΕΔΙΠΕΣ για ακόμη ένα έτος, δηλαδή μέχρι 31.12.2026, με πρόσθετο κόστος €1.226.273. Το εν λόγω αίτημα υποβλήθηκε γιατί δεν επιτεύχθηκε ο στόχος της ανεξάρτητης από την ΚΕΔΙΠΕΣ μέχρι 31.12.2026. Το αίτημα εγκρίθηκε από την ΚΕΑΑ στις 17.12.2025.

Στο πιο πάνω αίτημα αναγράφεται ότι το ποσό για τα έτη 2024-2025 ανήλθε σε €1.948.000 με επιπλέον ποσό €83.700 κατά το 2025 (το οποίο δεν είχε υλοποιηθεί μέχρι την υποβολή του αιτήματος). Σύμφωνα με το αίτημα, το εκτιμώμενο τελικό ποσό της σύμβασης με την ΚΕΔΙΠΕΣ ανέρχεται σε €9.307.973 για τα έτη 2009-2026.

Επιμέλεια: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Στο πρώτο Συμβούλιο ECOFIN προήδρευσε ο Κεραυνός

Στο πρώτο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών (ECOFIN) προήδρευσε την Τρίτη ο υπουργός Οικονομικών, Μάκης Κεραυνός, ο οποίος προσερχόμενος στη συνεδρίαση, παρουσίασε την ατζέντα στον Ύπιο και ανέφερε ότι το Συμβούλιο θα περιμένει την έκτακτη Σύνοδο της Πέμπτης, ώστε οι ηγέτες να δώσουν κατευθύνσεις σχετικά με τα προτιμώμενα εργαλεία αντίδρασης στους έκτακτους δασμούς των ΗΠΑ προς την Ε.Ε. για τη Γροιλανδία. «Η σημερινή συνεδρίαση σηματοδοτεί το πρώτο Συμβούλιο ECOFIN μετά την ανάλυση της Προεδρίας από την Κύπρο. Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης θα έχω την ευκαιρία να παρουσιάσω στους συναδέλφους μου τις προτεραιότητες της Κύπρου», δήλωσε ο κ. Κεραυνός, παρουσιάζοντας την ημερήσια διάταξη που περιλαμβάνει ενπιμύηση σχετικά με την επίθετικότητα της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. «Είναι μία από τις κύριες προτεραιότητες της Προεδρίας μας, επειδή, όπως γνωρίζετε, η Κύπρος υποφέρει από στρατιωτική εισβολή και κατοχή εδώ και 50 χρόνια, επομένως καταννούμε πολύ καλά τα βάσανα του λαού της Ουκρανίας», πρόσθεσε. «Η σημερινή ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει επίσης τα συμπεράσματα για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης για το 2026, τροποποιήσεις στην εφαρμογή του RRF και, φυσικά, την οικονομική διακυβέρνηση και οποιαδήποτε άλλα συμπεράσματα προ-

κύψουν», συνέχισε ο υπουργός, επισημειώνοντας ότι φαινομενικά η ημερήσια διάταξη είναι χαλαρή. Ερωτώμενος από το ΚΥΠΕ σχετικά με τη συζήτηση του πακέτου αντιμετρών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εναντίον των ΗΠΑ που τελεί υπό αναστολή, ο υπουργός εκτίμησε ότι θα υπάρξουν τοποθετήσεις και ανταλλαγή απόψεων, ωστόσο αναμένονται οι κατευθύν-

Σηματοδότησε το πρώτο Συμβούλιο ECOFIN μετά την ανάληψη της Προεδρίας από την Κύπρο.

σεις από την έκτακτη Ευρωπαϊκή Σύνοδο της Πέμπτης. «Μπορεί να γίνουν κάποιες συζητήσεις και ανταλλαγές απόψεων, αλλά όπως ήδη έχω πει, πρέπει να περιμένουμε να δούμε τα αποτελέσματα των αρχικών κρατών, και τότε θα έχουμε και μία συγκεκριμένη βάση και κατευθύνση, με την οποία στην συνέχεια μπορούμε να κάνουμε συζητήσεις σε βάθος και να δούμε και τι μέτρα θα μπορούσαμε να πάρουμε ως Ε.Ε.», είπε. Κλείνοντας, ο υπουργός επισήμανε ότι «το σημαντικό μήνυμα είναι ότι η Ε.Ε. πρέπει να μείνει ενωμένη και παραμένουμε προσηλωμένοι στη διεθνή νομοθεσία, στους διεθνείς κανονισμούς και στην κυριαρχία των κρατών».

ΚΥΠΕ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Νέα ώθηση στην κατασκευή ενός πολυσυζητημένου αναπτυξιακού έργου για την επαρχία της Πάφου επιχειρεί να δώσει η κυβέρνηση. Πρόκειται για τη μαρίνα της Πάφου, ένα έργο το οποίο έχει περάσει από συμπληγάδες πέτρες εδώ και 19 χρόνια. Η προκήρυξη της διαγωνιστικής διαδικασίας που ανακοίνωσε το υπουργείο Τουρισμού τον περασμένο Σεπτέμβριο για την εκδίωξη ενδιαφέροντος ολοκληρώνεται στις 23 Ιανουαρίου και αμέσως μετά θα επιστημοποιηθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον με την υποβολή προσφορών.

Το έργο, εάν όλα προχωρήσουν ομαλά, θα εκτελεστεί μέσω μακροχρόνιας σύμβασης παραχώρησης τύπου DBFOT (Design, Build, Finance, Operate, Transfer). Με βάση την προκήρυξη, το έργο θα ανεγερθεί σε κρατική γη στην περιοχή Πότιμα στην Κισσόνεργα, εκτάσεως 165 χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων και προβλέπει την ανάπτυξη σύγχρονης μαρίνας υψηλών προδιαγραφών, με χωρητικότητα 1.000 σκαφών αναψυχής σε λιμενικές και κερσαίες εγκαταστάσεις. Το έργο, το οποίο στοχεύει στην καθιέρωση της Πάφου ως κορυφαίου προορισμού για ανάπτυξη του θαλάσσιου και ναυτικού τουρισμού στην περιοχή της Μεσογείου, θα περιλαμβάνει οικιστική και εμπορική ανάπτυξη, με προαιρετικά δυνατότητα για ξενοδοχειακή υποδομή και προαιρετικά δυνατότητα για υποδομή εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων (προβλήτα).

Το έργο

Η επανεκκίνηση του έργου έγινε το 2023-2024 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Από πλευράς κυβέρνησης αυτό το οποίο τονίζεται είναι πως το έρ-

Στις 23 Ιανουαρίου ολοκληρώνεται η διαδικασία εκδίωξης ενδιαφέροντος και δυο εβδομάδες αργότερα η υποβολή προσφορών, η αξιολόγηση των οποίων προγραμματίζεται να γίνει εντός του μηνός Μαρτίου.

γο «ευθυγραμμίζεται με σειρά στρατηγικών στόχων, όπως την ανάπτυξη μαρίνας υψηλών προδιαγραφών, ικανής να φιλοξενήσει ένα ευρύ φάσμα σκαφών αναψυχής, την ενίσχυση του θαλάσσιου τουρισμού σε όλη την Κύπρο, τη δημιουργία μιας ενιαίας και ασφαλούς ναυτιλιακής ζώνης κατά μήκος της ακτογραμμής κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και την αντιμετώπιση της εποχικότητας του τουρισμού με βεβαίως στο αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής προστασίας». Ο ανάδοχος του έργου, με βάση

Νέα προσπάθεια να ξεκολλήσει η μαρίνα της Πάφου

Αρχές Φεβρουαρίου λήγει η προθεσμία υποβολής προσφορών – Η έναρξη των κατασκευαστικών έργων τοποθετείται το 2027

Το έργο θα εκτελεστεί σε κρατική γη στην περιοχή Πότιμα στην Κισσόνεργα, εκτάσεως 165 χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων.

Η πορεία του έργου μέσα στον χρόνο

Η μαρίνα Πάφου είναι ένα ακόμη έργο το οποίο είναι εγκλωβισμένο σε δαιδαλώδεις διαδικασίες εδώ και δυο δεκαετίες, από τότε που πραγματοποιήθηκε ο πρώτος διαγωνισμός το 2007. Η δεκαετία 2007-2017 σηματοδοτήθηκε από δικαστικές διαμάχες που εγκλώβισαν το έργο με την ακύρωση των προσφορών

οι οποίες είχαν υποβληθεί, κυρίως από κατασκευαστικές εταιρείες. Το έργο μπήκε και πάλι στις ράγες το 2023-2024, χρονιές κατά τις οποίες ολοκληρώθηκε η ετοιμασία των εγγράφων του νέου διαγωνισμού από τους συμβούλους του υπουργείου Τουρισμού. Καθυστερήσει σημειώθηκε και κατά την επανέναρξη

της πρόσφατης διαδικασίας που ήταν προγραμματισμένη να γίνει αρχές του περασμένου καλοκαιριού. Κάτι που δεν έγινε λόγω κάποιων επιπρόσθετων διευκρινίσεων που ζήτησε και έλαβε τότε η Νομική Υπηρεσία, προκειμένου να ολοκληρωθεί η νομική αξιολόγηση του φακέλου.

των προκήρυξη, θα μπορεί να επιλέξει μεταξύ δύο εναλλακτικών λύσεων ανάπτυξης. Η πρώτη επιλογή προνοεί μαρίνα δυναμικότητας έως 1.000 σκαφών αναψυχής. Το 70% έως 80% των εγκαταστάσεων στη θάλασσα και το 20% έως 30% στην ξηρά. Παράλληλα με τα σκάφη αναψυχής, η πρώτη επιλογή περιλαμβάνει οικιστική και εμπορική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένου ενός ξενοδοχειακού συγκροτήματος. Η δεύτερη επιλογή προνοεί την ίδια δυναμικότητα σκαφών με την πρώτη, ανάπτυξη μικτής χρήσης με δυνατότητες ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων. Η ανάθεση του έργου θα γίνει με μίσθωση 55 ετών.

Οι φάσεις του έργου

Με βάση τη διαδικασία που έχει αποφασισθεί το έργο θα εισέλθει σε τροχιά εκτέλεσης σε δύο ξεχωριστές, διαδοχικές φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά την εκδίωξη ενδιαφέροντος. Οι ενδιαφερόμενοι κατάλληλοι οικονομικοί φορείς καλούνται να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για να αποκτήσουν, μετά από αξιολόγηση, τη δυνατότητα συμμετοχής στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας. Η συγκεκριμένη διαδικασία θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί εάν δεν δινόταν μια μικρή παράταση προκειμένου να δοθεί χρόνος στους ενδιαφερόμενους για ερωτήσεις και απαντήσεις. Η εκδίωξη ενδιαφέροντος τελεματίζεται στις 23 Ιανουαρίου. Θα ακολουθήσει η δεύτερη φάση, αυτή της υποβολής προσφορών. Με βάση την προκήρυξη οι επιλεγέντες υποψήφιοι θα κληθούν να υποβάλουν αναλυτικές προσφορές, με τελικό στόχο τη σύναψη σύμβασης παραχώρησης που θα αφορά στον σχεδιασμό, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και μεταβίβαση του έργου. Με βάση την προκήρυξη του έργου, όπως αυτή έχει αναρτηθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα σύναψης συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών έχει οριστεί η 9η Φεβρουαρίου 2026.

Οι προσφορές

Η παράταση που δόθηκε κατά την πρώτη φάση ενδεχομένως να επιμηκύνει τα αρχικά χρονοδιαγράμματα και του υπόλοιπου έργου. Αυτό σημαίνει πως η αξιολόγηση των προσφορών που θα υποβληθούν ενδεχομένως να γίνει τον ερχόμενο Μάρτιο, προκειμένου να επιλεγούν οι εταιρείες ή οι επενδυτές που θα περάσουν στην επόμενη φάση του διαγωνισμού που είναι οι διαπραγματεύσεις για την ανάθεση και παραχώρηση του έργου, διαδικασία που υπολογίζεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Εάν όλα κυλήσουν ομαλά και δεν παρουσιαστούν φαινόμενα που παρελθόντος που αποτέλεσαν τροχοπέδη, τα κατασκευαστικά έργα αναμένεται να ξεκινήσουν τον Απρίλιο του 2027.

Οικονομικό Φόρουμ Νταβός: «Ηχηρές» απουσίες στη σκιά των γεωπολιτικών εντάσεων

Ποιοι ηγέτες δεν θα πάνε φέτος στο ελβετικό θέρετρο

Ο Αμερικανός ηγέτης θα βρίσκεται στο Νταβός της Ελβετίας αυτήν την εβδομάδα προκειμένου να συμμετάσχει στις εργασίες του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, το οποίο φέτος διεξάγεται εν μέσω πρωτοφανών γεωπολιτικών εντάσεων. Η ομιλία του Ντόναλντ Τραμπ αναμένεται να πραγματοποιηθεί σήμερα, Τετάρτη. Ο ίδιος υπενθυμίζεται ότι είχε απευθυνθεί στο εν λόγω Φόρουμ και πέρυσι, αλλά μέσω βίντεο. Έκτοτε, έχουν ωστόσο αλλάξει πάρα πολλά στη διεθνή σκηνή, με την ίδια την προεδρία Τραμπ να λειτουργεί μάλιστα σε ρόλο καταλύτη, ενθαρρύνοντας ανατριχίλες και δίνοντας τροφή σε νέες αβεβαιότητες. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο πια, υπάρχουν ηγέτες που θα δώσουν σφύρα στο «παρών» στο Νταβός και άλλοι που θα απουσιάσουν, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας.

Ο πρόεδρος της Ουκρανίας, Βολοντίμιρ Ζελένσκι, δεν ήταν σαφές εάν

Υπάρχουν ηγέτες που θα δώσουν φέτος το «παρών» στο Νταβός και άλλοι που θα απουσιάσουν, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας.

θα μεταβεί στο Νταβός ή όχι. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, έπειτα από τις μεγάλες κλίμακες ρωσικές επιθέσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προθεσμίας νύχτας στην Ουκρανία, ο Ουκρανός ηγέτης επρόκειτο να παραμείνει στο Κίεβο. Ο Ζελένσκι θα μπορούσε να μεταβεί στην Ελβετία εάν επρόκειτο να έχει εκεί μια διμερή συνάντηση με τον Ντόναλντ Τραμπ. Έως και το μεσημέρι της Τρίτης, ωστόσο, ακόμη δεν ήταν σαφές εάν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μια τέτοια συνάντηση.

Από την άλλη πλευρά, τα δεδομένα ήταν περισσότερο σαφή σε σχέση με τον Ισπανό πρωθυπουργό Πέδρο Σάντσεθ, ο οποίος ανακοίνωσε ότι δεν επρόκειτο

Ο Αμερικανός πρόεδρος, Ντόναλντ Τραμπ, πέρυσι δεν ήταν εκεί. Φέτος όμως θα είναι, έχοντας μάλιστα πίσω του μια αξιοσημείωτη πολυπληθής αμερικανική αντιπροσωπεία αποτελούμενη από υπουργούς (Ρούμπιο, Μπέσεντ) και κορυφαίους συμβούλους (Γουίτκοφ).

να μεταβεί στο Νταβός. Αιτία: το πολυεθνικό σιδηροδρομικό δυστύχημα που σημειώθηκε την περασμένη Κυριακή στην Ανδαλουσία, ένα δυστύχημα το οποίο έχει πια βυθίσει στο πένθος ολόκληρη την Ισπανία.

Ο πρόεδρος της Μοζαμβίκης, Ντανιέλ Τσάπο, ακύρωσε κι εκείνος το ταξίδι του στο Νταβός, επικαλούμενος ως αιτία τις καταστροφικές πλημμύρες με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπη η χώρα του.

Από το φετινό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ θα απουσιάσουν και οι Δανοί καθώς και οι Ιρανοί, για διαφορετικούς όμως λόγους.

Αν και έλαβαν πρόσκληση, οι Αρχές της Δανίας αποφάσισαν να μην παρα-

στούν στο φετινό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, εν μέσω της κλιμακούμενης διαμάχης με τις Ηνωμένες Πολιτείες για τη Γροιλανδία.

Οι Ιρανοί, ωστόσο, από την άλλη πλευρά, όπως φαίνεται δεν έλαβαν καν πρόσκληση, καθώς κάτι τέτοιο «δεν ήταν σωστό» έπειτα από όσα προηγήθηκαν τις περασμένες εβδομάδες με την αιματηρή καταστολή των διαδηλώσεων στην Τεχεράνη και άλλες ιρανικές πόλεις, όπως ανέφεραν οι διοργανωτές του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ. «Ο Ιρανός υπουργός Εξωτερικών δεν θα παρευρεθεί στο Νταβός».

Παρόλο που είχε προσκληθεί το περασμένο φθινόπωρο, η τραγική απόπειρα

ζώνων αμάχων στο Ιράν τις τελευταίες εβδομάδες σημαίνει ότι δεν θα ήταν σωστό η ιρανική κυβέρνηση να εκπροσωπηθεί στο Νταβός φέτος», έγραψαν σε ανάρτησή τους στην πλατφόρμα του δικτύου X.

Κατά τα λοιπά, μεταξύ όσων δεν πρόκειται να παρευθύνονται στο φετινό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ βρίσκονται και οι «μεγάλα ονόματα», όπως είναι εν προκειμένω εκείνα του προέδρου της Κίνας, Σι Τζινπίνγκ, και των ηγετών της Βραζιλίας, Λούλα, και της Ινδίας, Μόντι.

Από την πλευρά της Ρωσίας, αναμένεται φέτος να ταξιδέψει στο Νταβός, ως ειδικός απεσταλμένος του Πούτιν, ο Κίριλ Ντμίτριεφ.

Φον ντερ Λάιεν: Αναλογική η απάντηση της Ε.Ε. στον Τραμπ για δασμούς

Η απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προτεινόμενες πρόσθετες δασμολογικές επιβαρύνσεις του Ντόναλντ Τραμπ θα είναι «αμετακίνητη, ενωμένη και αναλογική», δήλωσε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, το μεσημέρι της Τρίτης στην ομιλία της στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, ενώ παράλληλα ανακοίνωσε και νέο πακέτο ενίσχυσης των επενδύσεων για την Αρκτική και τη Γροιλανδία.

«Οι προτεινόμενες πρόσθετες δασμολογικές επιβαρύνσεις είναι ένα λάθος, ειδικά μεταξύ μακροχρόνιων συμμάχων», είπε η πρόεδρος της Κομισιόν φον ντερ Λάιεν, αναφερόμενη στις προτάσεις του Τραμπ για επιβολή δασμών 10% στις ευρωπαϊκές εξαγωγές.

Στην ομιλία της, η Πρόεδρος υπενθύμισε τη συμφωνία εμπορίου Ε.Ε.-ΗΠΑ που υπογράφηκε πέρυσι στη Σκωτία, στέλλοντας έμμεσα το μήνυμά ότι οι νέοι δασμοί θα μπορούσαν να ακυρωθούν τη συμφωνία. «Στην πολιτική όπως και στις επιχειρήσεις: μια συμφωνία είναι συμφωνία. Και όταν φίλοι σφίγγουν τα χέρια, αυτό πρέπει να σημαίνει κάτι», ανέφερε.

Η φον ντερ Λάιεν ανακοίνωσε επίσης ένα νέο πακέτο μέτρων για την ενίσχυση της ασφάλειας στην Αρκτική, το οποίο θα περιλαμβάνει μια «μαζική αύξηση επενδύσεων στη Γροιλανδία» για

την υποστήριξη της «τοπικής οικονομίας και υποδομών».

«Στην καρδιά αυτού του σχεδίου θα βρίσκεται η θεμελιώδης αρχή: Είναι δικαίωμα των κυριαρχών λαών να αποφασίζουν για το μέλλον τους», κατέληξε η Πρόεδρος, τονίζοντας την ανάγκη για ενότητα και στρατηγική προσέγγιση σε μια περιοχή κρίσιμη για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ασφάλεια.

Η φον ντερ Λάιεν δεσμεύθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει συνεργασία με τις ΗΠΑ για τη βελτίωση της ασφάλειας στην Αρκτική, χαρακτηρίζοντας τη συγκεκριμένη προσπάθεια «ξεκάθαρη προς το κοινό μας συμφέρον». «Θεωρούμε τον αμερικανικό λαό όχι μόνο σύμμαχό μας, αλλά και φίλο μας», ανέφερε, επισημαίνοντας ότι μια κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων δεν θα ωφέλουσε καμία από τις δύο πλευρές. «Το να παρασυρθούμε σε μια δίνη προς τα κάτω δεν θα ωφέλουσε παρά τους αντίπαλους που και οι δύο μας είμαστε αποφασισμένοι να κρατήσουμε στο περιθώριο», επισήμανε.

Παράλληλα, έκανε λόγο για μεγάλα ευρωπαϊκά επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε εξέλιξη για τη Γροιλανδία, επιβεβαιώνοντας ότι η περιοχή παραμένει στρατηγικής σημασίας για την Ένωση, τόσο σε γεωπολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

kondratiukinav@sppmedia.com

WIZ GUIDE

20
25

wiz-guide.com

500 BEST

RESTAURANTS

BY

Bank of Cyprus

27 Ιανουαρίου, 2026

ΥΠΟΕΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΟΔΗΓΟΥΜΕ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ

Μπούμερανγκ η επίθεση του Τραμπ στον Πάουελ

Σενάριο παραμονής του επικεφαλής της Fed και μετά τη λήξη της θητείας του

Η τελευταία «επίθεση» της κυβέρνησης Τραμπ στη Fed και στον πρόεδρό της Τζερόμι Πάουελ έχει πυροδοτήσει ένα σενάριο παραμονής του στο διοικητικό συμβούλιο της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ μετά τη λήξη τη θητείας του τον Μάιο, ακόμη κι αν ο ίδιος δεν το επιθυμεί. Αυτή η ασυνήθιστη εξέλιξη φαίνεται πιο πιθανή, σύμφωνα με το Bloomberg, μετά την περασμένη εβδομάδα, μια άνευ προηγουμένου κίνηση που θεωρείται ευρέως κλιμάκωση των προσπαθειών του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ να επηρεάσει τη νομισματική πολιτική.

Παρότι είναι ασαφές πώς θα εξελιχθεί η νομική διαδικασία και ποια απόφαση θα λάβει τελικά ο Πάουελ για το μέλλον του, όσοι τον γνωρίζουν υποστηρίζουν πως εάν παραμείνει, θα το κάνει μόνο για να προστατεύσει τον θεσμό, ενώ δεν ενδιαφέρεται να αναλάβει τον ρόλο ενός «σκιάδου» προέδρου της Fed. Ωστόσο, αν η νομική εξέλιξη αναγκάσει τον Πάουελ να παραμείνει, αυτό θα ανατρέψει τα εκπεφρασμένα σχέδια του Τραμπ να τοποθετήσει στο διοικητικό συμβούλιο αξιωματούχους που υποστηρίζουν τις εκκλήσεις του για απότομες μειώσεις των επιτοκίων. Θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει ένα ισχυρό αντίβαρο εντός της Fed, απέναντι σε όποιον επιλέξει ο Τραμπ ως τον επόμενο πρόεδρό της.

Σύγκρουση στους επενδυτές

Οι θιασώτες του Πάουελ και οι εχθροί του Τραμπ μάλλον θα

καρουν με αυτή την εξέλιξη, αλλά οι αναλυτές υποστηρίζουν ότι το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στους επενδυτές, καθιστώντας δύσκολο να προσδιοριστεί ποιος υπεύθυνος χάραξης πολιτικής έχει την επιρροή και ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσουν τα επιτόκια.

«Πραγματικά θα δημιουργούσε ενδεχομένως μια δυναμική "δύο Παπών", όπου οι χρηματοπιστωτικές αγορές μπορεί να μπερδευ-

Θα δημιουργούσε, ενδεχομένως, μια δυναμική «δύο Παπών», όπου οι αγορές μπορεί να μπερδευτούν λίγο.

τούν λίγο σχετικά με το ποιος είναι επικεφαλής», δήλωσε η Λορέτα Μάστερ, πρώην πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας του Κλιβελαντ.

Αν και ο Πάουελ δεν έχει εκφράσει την πρόθεσή του να αναλάβει έναν τέτοιο ρόλο, η ίδια η εικόνα ενός πρώην προέδρου της Fed να παραμείνει στο διοικητικό συμβούλιο –ειδικά όταν πρόκειται για κάποιον σαν τον έμπειρο Πάουελ με το ιστορικό υπερασπισμού του θεσμού– θα εκληφθεί αναπόφευκτα ως μια εναλλακτική φωνή, δήλωσε ο Αντούλιο Μπομφί, επικεφαλής της παγκόσμιας μακροοικονομικής ανάλυσης στη Northern Trust Asset Management και πρώην σύμβουλος του Πάουελ. «Γνω-

ρίζοντάς τον, δεν θα επιδίωκε να γίνει σκιάδης πρόεδρος της Fed», δήλωσε. «Αλλά, ταυτόχρονα, αυτό δεν είναι τόσο στο χέρι του».

Η αντιπίεση

Ο Πάουελ ήταν εδώ και καιρό επιφυλακτικός σχετικά με το μέλλον του, αλλά οι περισσότεροι παρατηρητές της Fed περίμεναν ότι θα αποχωρούσε από την κεντρική τράπεζα τον Μάιο. Ωστόσο, αυτή η προοπτική ανατράπηκε από τις ειδήσεις αυτές της εβδομάδας σχετικά με τις κλητεύσεις.

Σε μια πρωτοφανή και αιχμηρή απάντησή του στις 11 Ιανουαρίου, ο Πάουελ προχώρησε σε βινητεοσκοπημένη δήλωσή του όπου ανέφερε ότι οι κλητεύσεις σχετιζόνταν με την κατάθεσή του τον Ιούλιο στο Κογκρέσο σχετικά με τις συνεχιζόμενες ανακαταστάσεις της έδρας της Fed. Είπε επίσης ότι η κίνηση αυτή «πρέπει να εξεταστεί στο ευρύτερο πλαίσιο των απειλών και της συνεχιζόμενης πίεσης της κυβέρνησης».

«Η απειλή ποινικών διώξεων είναι συνέπεια του γεγονότος ότι η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ καθορίζει τα επιτόκια με βάση την καλύτερη εκτίμησή μας για το τι θα εξυπηρετήσει το κοινό, και όχι ακολουθώντας τις προτιμήσεις του προέδρου», δήλωσε ο Πάουελ.

Αυτή η έντονη αντίδραση έδωσε τροφή στις εικασίες ότι ο Πάουελ θα παραμείνει στο διοικητικό συμβούλιο.

Ο Πάουελ ανέλαβε τη θέση του προέδρου της Fed το 2018, μετά από πρόταση του Τραμπ. Η θητεία του ως διοικητής της Fed λήγει τον Ιανουάριο του 2028. Ο πρόεδρος

Παρότι είναι ασαφές πώς θα εξελιχθεί η νομική διαδικασία και ποια απόφαση θα λάβει τελικά ο Τζερόμι Πάουελ για το μέλλον του, όσοι τον γνωρίζουν υποστηρίζουν πως εάν παραμείνει, θα το κάνει μόνο για να προστατεύσει τον θεσμό, ενώ δεν ενδιαφέρεται να αναλάβει τον ρόλο ενός «σκιάδου» προέδρου της Fed.

των ΗΠΑ, εν τώ μεταξύ, έχει δηλώσει ότι έχει ήδη επιλέξει τον υποψήφιο που θα αντικαταστήσει τον Πάουελ στη θέση του προέδρου, αλλά δεν έχει αποκαλύψει ποιος είναι. Επικρατέστερος φαίνεται να είναι ο Κέβιν Χάσετ, διευθυντής του Εθνικού Οικονομικού Συμβουλίου, μαζί με τον πρώην διοικητή της Fed Κέβιν Γουόρς.

Ενα πιθανό σενάριο είναι ότι η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) θα επιδιώξει να συνεργαστεί με όποιον διοριστεί πρόεδρος, αν και αυτό μπορεί να αλλάξει, δήλωσε ο Στίβεν Ακολούθωντας τις προτιμήσεις του American Enterprise Institute και πρώην διευθυντής τμήματος της Fed. «Υπάρχει το ενδεχόμενο, εάν ο νέος πρόεδρος είναι αρκετά δικαστικός, μια συμμαχία μελών της FOMC να καταλήξει να κλίσει προς τον Πάουελ», είπε.

Παράλληλα, οι νομικές κινήσεις του υπουργείου Δικαιοσύνης κατά της Fed αποτελούν ουσιαστικά

απειλή για τα σχέδια του Τραμπ. Ο γερουσιαστής Τομ Τιλς, βασικό μέλος των Ρεπουμπλικανών στην Επιτροπή Τραπεζικών Υποθέσεων που εξετάζει τους υποψηφίους της Fed, έχει δεσμευτεί να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε επιλογή του Τραμπ μέχρι να επιλυθεί το ζήτημα. Αξιωματούχοι της κυβέρνησης και σύμμαχοι του Τραμπ ανησυχούν επίσης ότι η τελευταία κλιμάκωση της έντασης θα μπορούσε να προκαλέσει αντιδράσεις σε πολλά από τα εν ενεργεία μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους περιφερειακούς προέδρους της Fed, καθιστώντας πιο δύσκολο για τον νέο πρόεδρο να επιβάλει την πολιτική του.

Ο αντικτύπος

Προς το παρόν, ο αντικτύπος στη νομισματική πολιτική θεωρείται περιορισμένος. Τον περασμένο μήνα, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής της Fed μείωσαν το βασικό επιτόκιο κατά 25 μονά-

δες βάσης για τρίτη συνεχόμενη φορά, αφού το είχαν διατηρήσει σταθερό κατά το μεγαλύτερο μέρος του 2025. Αυτόν τον μήνα, επικαλούμενοι σημάδια σταθεροποίησης της αγοράς εργασίας στις ΗΠΑ, έδειξαν ότι είναι πιθανό να διατηρήσουν τα επιτόκια αμετάβλητα έως ότου έχουν περισσότερα στοιχεία για τον πληθωρισμό και την απασχόληση.

Εάν ο Πάουελ αποφασίσει να παραμείνει στο διοικητικό συμβούλιο, η πιο άμεση συνέπεια θα είναι η καθυστέρηση του διορισμού ενός νέου μέλους στο επταμελές συμβούλιο από τον Τραμπ.

Ο πρόεδρος έχει εκφράσει την επιθυμία να έχει την πλειοψηφία στο συμβούλιο, το οποίο έχει την εξουσία να λαμβάνει σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το προσηλυτικό, τη ρύθμιση και άλλα θέματα της οργάνωσης. Η πλειοψηφία στο συμβούλιο θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για την απομάκρυνση των επικεφαλής

των περιφερειακών τραπεζών της Fed, οι οποίοι δεν διορίζονται από τον πρόεδρο.

«Αν η FOMC διατάξει να κάνει ό,τι θέλει ο πρόεδρος που όρισε ο Τραμπ, και οι πρόεδροι είναι να παραγκωνίσει τον Πάουελ να πεζήσει το διοικητικό συμβούλιο να απολύσει έναν ή περισσότερους από τους προέδρους», δήλωσε ο Ντέβιντ Βέσελ, διευθυντής του Hutchins Center για τη Δημοσιονομική και Νομισματική Πολιτική στο Brookings Institution, στην Ουάσινγκτον.

Ο Τραμπ θα μπορούσε ακόμη να παραγκωνίσει τον Πάουελ αν καταφέρει να απολύσει το μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Fed Λίζα Κουκ, με την κατηγορία της απάτης σε στεγαστικά δάνεια. Αυτό θα άνοιγε την πόρτα για την απόλυση οποιουδήποτε μέλους της Fed, συμπεριλαμβανομένου του Πάουελ. Το ανώτατο δικαστήριο αναμένεται να εξετάσει αυτή την υπόθεση στις 21 Ιανουαρίου.

Ο καπιταλισμός των όπλων επιστρέφει, ο κόσμος θα γίνει φτωχότερος

Για το μεγαλύτερο μέρος της μοντέρνας ιστορίας, οι πολυεθνικές επιχειρήσεις λειτουργούσαν σε στενό συντονισμό με τα κράτη. Η Βρετανία και η Ολλανδία χρηματοδοτούσαν από τις εταιρείες τους στις Ανατολικές Ινδίες και τους παρείχαν στρατιωτική και διπλωματική στήριξη ως ανταλλάγμα. Η γερμανική Krupp και η ιαπωνική Mitsubishi βοήθησαν στην εκβιομηχάνιση, καθώς οι κυβερνήσεις τους εξασφάλιζαν ορυχεία και αγορές στο εξωτερικό. Και οι αμερικανικές παρεμβάσεις σε άλλες χώρες βοήθησαν τις πετρελαϊκές τους εταιρείες να εξασφαλίσουν ξένο πόρο.

Όμως από τη δεκαετία του 1980 και μετά, οι κυβερνήσεις έκαναν πίσω και οι πολυεθνικές επεκτάθηκαν ανά τον πλανήτη, χωρίς περιορισμούς. Σήμερα, ο καπιταλισμός των όπλων, αυτό που ο Economist ονομάζει «gunboat capitalism», επιστρέφει. Και σύμφωνα με ανάλυση του περιοδικού, θα κάνει τον κόσμο φτωχότερο.

Ενα από τα βασικά ζητήματα στο μυαλό των CEO των μεγαλύτερων εταιρειών του κόσμου, που θα συγκεντρωθούν τις επόμενες ημέρες στο Νταβός, είναι

Οι πολιτικοί ξαναγράφουν τους χάρτες του παγκόσμιου επιχειρείν και ορίζουν πού μπορούν ή δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν οι πολυεθνικές.

οι δραματικές παρεμβάσεις των κυβερνήσεων στις διασυνοριακές δραστηριότητές τους. Καθώς ο πόλεμος επιστρέφει στην Ευρώπη και η Κίνα γίνεται πιο αποφοιστική, οι πολιτικοί ξαναγράφουν τους χάρτες του παγκόσμιου επιχειρείν και ορίζουν πού μπορούν ή δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν οι πολυεθνικές.

Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ πηγαίνει τα πράγματα ακόμα παρακάτω. Εκείνος, βλέπει τις επιχειρήσεις σαν ένα χρήσιμο εργαλείο για να ενισχύσει τη δύναμη του κράτους. Καλεί τις αμερικανικές πετρελαϊκές εταιρείες να επιστρέψουν στη Βενεζουέλα ή να αντιμετωπίσουν αντίπινα, πηξεί τις αμυντικές εταιρείες

Ενα από τα βασικά ζητήματα στο μυαλό των CEO των μεγαλύτερων εταιρειών του κόσμου, που θα συγκεντρωθούν στο Νταβός, είναι οι δραματικές παρεμβάσεις των κυβερνήσεων στις διασυνοριακές δραστηριότητές τους.

να σταματήσουν τις επαναγορές τετοχών τους και απαιτεί από τις τετοχώνες εταιρείες που πουλάει να τσιπ τους στην Κίνα να μοιράζονται τα κέρδη με το κράτος. Σύμφωνα με τον Economist,

αυτή η επιστροφή της παρέμβασης του κράτους στις υποθέσεις των πολυεθνικών θα έχει αποσταθεροποιητικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις, οι οποίες πραγματοποιούν τζίρο 23 τρις. δολα-

ρίων τον χρόνο, βγάζουν κέρδη 2,4 τρις. δολαρίων και απασχολούν εκατομμύρια άτομα σε όλο τον κόσμο.

Οι επιπτώσεις είναι ήδη εμφανείς και μετρήσιμες. Οι δασμοί, οι

επιδοτήσεις και οι κυρώσεις οδηγούν τις επιχειρήσεις να εκτρέψουν κεφάλαια από αγορές όπως η Κίνα και η Ρωσία προς την πατρίδα τους. Οι αμερικανικές πολυεθνικές εταιρείες, για παράδειγμα, πραγματοποιούσαν το 2016 το 44% των κεφαλαιουχικών δαπανών τους στις ΗΠΑ, όμως σήμερα το μερίδιο αυτό έχει αυξηθεί στο 69%. Οι πωλήσεις τους στο εξωτερικό έχουν μειωθεί, σε πραγματικούς όρους, ενώ εκείνες στην εγχώρια αγορά τους έχουν αυξηθεί, με την τάση να είναι πιο εμφανής στους κλάδους που θεωρούνται από την Ουάσινγκτον στρατηγικής σημασίας, όπως είναι εκείνοι του λογισμικού, των φαρμάκων και των αυτοκινητών.

Ο εμπορικός εκπρόσωπος του Τραμπ, Τζέιμσον Γκριν, αναφέρει στον Economist ότι ο κόσμος δεν πρόκειται να επιστρέψει εκεί όπου βρισκόταν στο αποκορύφωμα της παγκοσμιοποίησης. Αν μη τι άλλο, οι κρατικές παρεμβάσεις θα αυξηθούν, λέει, καθώς η κυβέρνηση Τραμπ παίρνει ακόμα και ποσοστά στο μετοχικό κεφάλαιο αμερικανικών επιχειρήσεων. Όσο οι ΗΠΑ στήριζαν τις δικές τους επιχειρήσεις εις βάρος των

ξένων, τόσο μεγαλύτερο νόημα έχει για τις υπόλοιπες κυβερνήσεις να κάνουν το ίδιο.

Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα αυτού του «gunboat capitalism»; Σύμφωνα με τον Economist, το επιχειρείν θα γίνει πιο ακριβό και λιγότερο αποτελεσματικό. Όταν οι επιχειρήσεις αναγκάζονται να λάβουν υπόψη τους γεωπολιτικούς παράγοντες στον τρόπο με τον οποίο τοποθετούν τα κεφάλαιά τους, γίνονται λιγότερο παραγωγικές και η ευμερμία μειώνεται για όλους. Ηδη υπάρχουν ενδείξεις ότι οι πολυεθνικές κάνουν κερδοφορία σε σχέση με τις εταιρείες που λειτουργούν στην εγχώρια αγορά τους.

Το κόστος αυτό ίσως να αξίζει, εάν το ανταλλάγμα ήταν η ασφάλεια των κρατών, την ώρα που απολυταρχικά καθεστώτα σε όλο τον κόσμο γίνονται πιο επιθετικά. Όμως, η αβεβαιότητα γύρω από τις πολιτικές «πνίγει» τις επιχειρήσεις και την καινοτομία.

«Η γοητεία του καπιταλισμού των όπλων έγκειται στο ότι προσφέρει τόσο ευμερμία όσο και ασφάλεια. Η πραγματικότητα είναι ότι δεν θα φέρει τίποτα από τα δύο», καταλήγει ο Economist.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η νομισματική πολιτική μπορεί να κρύβει εκπλήξεις

Του ΗΛΙΑ ΛΕΚΚΟΥ

Η ανάληψη της διακυβέρνησης των ΗΠΑ από τον πρόεδρο Τραμπ και η άμεση υλοποίηση των εξαγγελθεισών πολιτικών του σε οικονομικό, κοινωνικό, εμπορικό αλλά και γεωπολιτικό επίπεδο είχαν ως αποτέλεσμα το 2025 να μπορεί άνετα να χαρακτηριστεί έτος έντονης μεταβλητότητας, αβεβαιότητας και γεωπολιτικής αναταραχής. Επιγραμματικά και μόνο να αναφέρουμε ότι στο εσωτερικό των ΗΠΑ έγιναν έντονες προσπάθειες περιορισμού του κόστους λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, κατάργησης πολλών κανονιστικών διατάξεων κυρίως σχετικά με τον χρηματοπιστωτικό κλάδο και τις εταιρείες παραγωγής υδρογονανθράκων, καθώς και ενέργειας περιορισμού –εάν όχι καταστολής– των παράνομων μεταναστεύσεων. Παράλληλα, σε γεωοικονομικό επίπεδο το 2025 χαρακτηρίστηκε από τις προ-

σπάθειες του προέδρου Τραμπ να αναθεωρήσει βίαια την παγκόσμια οικονομική και εμπορική αρχιτεκτονική υπέρ των ΗΠΑ, ενώ σε γεωπολιτικό επίπεδο ο Τραμπ επιδίωξε την αύξηση της συμμετοχής των Ευρωπαίων στις στρατιωτικές δαπάνες του ΝΑΤΟ, την κατάπαυση των συγκρούσεων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, ενώ μόλις πρόσφατα υλοποίησε την απειλή του για παρέμβαση στη Βενεζουέλα με τη σύλληψη του Νικόλας Μαδούρο.

Αναπόφευκτα, σε πλήρη επιβεβαίωση της «διαλεκτικής» θωρόνησης των πραγμάτων, όλες αυτές οι δράσεις οδήγησαν σε αντισταθμιστικές ενέργειες από πλευράς των βασικών εταίρων των ΗΠΑ. Συνεπώς από πλευράς Κίνας επτακτύθηκαν οι προσπάθειες για πλήρη αποδέσμευσή της από τις ΗΠΑ σε οικονομικό, εμπορικό και τεχνολογικό επίπεδο και δημιουργίας μιας δικής της σφαιρας επιρροής. Τέλος,

ακόμη και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρχίσει να αναρωτιέται για τη δική της θέση στο παγκόσμιο οικονομικό - πολιτικό γίγνεσθαι και να μελετάει τρόπους αντίδρασης.

Η εκτίμησή μας είναι ότι όλος αυτός ο καταγιασμός οικονομικών και πολιτικών δράσεων του 2025 θα αποκλιμακωθεί απότομα το 2026. Καθώς η συντριπτική πλειονότητα των πολιτικών του προέδρου Τραμπ έχει δρομολογηθεί, το βασικό μας αφήγημα για τη χρονιά που αρχίζει είναι ότι το 2026 θα βιώσουμε –με μία σημαντική εξαίρεση– ουσιαστικά υποχώρηση της αβεβαιότητας.

Πρακτικά αυτό μεταφράζεται στη συνέχιση της οικονομίας δύο ταχυτήτων στις ΗΠΑ, όπου τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα και οι μεγάλες επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να ευνοούνται από τα μέτρα οικονομικής πολιτικής, ενώ η υπόλοιπη οικονομία θα συνεχίσει να δέχεται πιέσεις από τον πληθω-

ρισμό και την επιβράδυνση της αγοράς εργασίας. Η οικονομία της Ευρώζωνης θα βελτιωθεί οριακά καθώς το 2026 θα είναι το τελευταίο έτος υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Παράλληλα αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά και οι δημόσιες δαπάνες της Γερμανίας. Τέλος, η Κίνα αναμένουμε να συνεχίσει την υφιστάμενη πορεία σταδιακής και ελεγχόμενης επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξής της. Ποια λοιπόν είναι αυτή η τελευταία ψηφίδα για να συμπληρωθεί το παζλ της παγκόσμιας αβεβαιότητας;

Εχοντας πλήρη συνείδηση ότι η τρέχουσα ειδοσιογραφία κυριαρχείται από την επέμβαση των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα και τη σύλληψη του Μαδούρο, καθώς και από τις διπλωματικές παρεμβάσεις στο θέμα της ανεξαρτησίας της Γροιλανδίας, η εκτίμησή μας είναι ότι αυτά τα γεωπολιτικά γεγονότα θα πρέπει να τα αξιολογήσουμε –κά-

πως αδόκιμα είναι γεγονός– ως «ουρές» ή «παραλείποντα» των πολιτικών του 2025. Με κίνδυνο να διαψευσθούμε εντυπωσιακά, η άποψή μας είναι ότι τέτοιου τύπου ενέργειες από πλευράς Τραμπ θα συνεχίσουν να εντυπωσιάζουν, αλλά θα έχουν περιορισμένες –ως και μηδενικές– επιπτώσεις στην πορεία των οικονομιών και των αγορών.

Τουναντίον, η έκπληξη και η αναζωπύρωση της αβεβαιότητας μπορεί να προέλθουν από τον μόνο τομέα που ο πρόεδρος Τραμπ δεν είχε έως τώρα την ευκαιρία να επιβάλει τη βούλησή του: τη νομισματική πολιτική. Η νομισματική πολιτική μπορεί να εκπλήξει τις αγορές σε δύο επίπεδα. Πρώτον, στο επίπεδο του παρεμβατικού επιτοκίου. Ηδη το παρεμβατικό επιτόκιο της Fed έχει μειωθεί από το 5,5% στο 3,75% και οι αγορές προεξοφλούν περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 3,25%. Ωστόσο, σε μια

προσπάθεια επιπλέον στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας είναι πιθανό η Fed μετά την εκλογή νέου επικεφαλής τον Μάιο του 2026 να προχωρήσει σε πιο επιθετικές μειώσεις προς τα επίπεδα του 2,5% ή και χαμηλότερα.

Το δεύτερο επίπεδο, που αποτελεί κατά την άποψή μας την τελευταία ψηφίδα στις πολιτικές επιδιώξεις του Τραμπ, είναι ο έλεγχος των μακροχρόνιων επιτοκίων. Από πολλές απόψεις το επιτόκιο των 10ετών ομολόγων έχει μεγαλύτερο ειδικό βάρος από το παρεμβατικό επιτόκιο. Εάν λοιπόν οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων στις ΗΠΑ δεν ακολουθήσουν καθοδική πορεία, τότε πιστεύω ότι θα δούμε μια πρωτοφανή συγχρονισμένη εκστρατεία από τη Fed, το υπουργείο Οικονομικών και το αμερικανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, προκειμένου να υποχωρήσουν οι αποδόσεις των ομολόγων στα «επιθυμητά» επίπεδα. Μια τέτοια ενέρ-

για –παρότι μη ευθυγραμμισμένη με τις αρχές λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς– θα περιορίσει το κόστος χρηματοδότησης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, θα βελτιώσει σημαντικά τη δυναμική του λόγου χρέους προς ΑΕΠ και θα βελτιώσει τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων – επιτρέποντας στον Τραμπ να διακηρύξει άλλη μία νίκη υπέρ του μέσου αμερικανικού νοικοκυριού. Αναπόφευκτα βέβαια μια τέτοια πολιτική παρέμβαση εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους για την ανεξαρτησία της Fed, την αξιοπιστία των ΗΠΑ ως παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού κέντρου και για τον ρόλο του δολαρίου ως αποθεματικού νομίσματος, αλλά όλα αυτά δεν φαίνεται να απασχολούν την ηγεσία των ΗΠΑ στην τρέχουσα συγκυρία.

Ο κ. Ηλίας Λεκκός είναι επικεφαλής Οικονομικής Ανάλυσης και Επενδυτικής Στρατηγικής στην Τράπεζα Πειραιώς.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Όσα κρύβονται πίσω από την αυξημένη απασχόληση

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η ελληνική οικονομία σημειώνει εντυπωσιακή βελτίωση της απασχόλησης τα τελευταία χρόνια, καθώς οι απασχολούμενοι από 3,7 εκατ. άτομα το 2020, υπολογίζονται σε 4,4 εκατ. άτομα στα τέλη του 2025. Γι' αυτό στις στατιστικές του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης. Ωστόσο το ποσοστό απασχόλησης στη χώρα παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, στο 64,6% του πληθυσμού που είναι σε ηλικία εργασίας, ενώ όλες οι ευρωπαϊκές χώρες εκτός από την Ιταλία έχουν καλύτερες επιδόσεις, με πρώτη την Ολλανδία, όπου εργάζεται το 83,2% του πληθυσμού.

Μετά την καθίζηση της περιόδου οικονομικής κρίσης, η απασχόληση στη βιομηχανία επίσης σημειώνει βελτίωση αφού το β' τρίμηνο του 2025 βελτιώθηκε κατά 4,6%, κάτι που σημαίνει 436,1 χιλιάδες άτομα εργάζονται στη βιομηχανία και αποτελούν το 11% της συνολικής απασχόλησης. Ωστόσο κατατάσσεται στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), περίπου 22η ή 23η θέση. Και αυτό επειδή στην Ε.Ε. ο μέσος όρος απασχόλησης στη βιομηχανία είναι σημαντικά υψηλότερος, φτάνοντας περίπου στο 16%-17%. Σε χώρες με ισχυρή βιομηχανική παράδοση, όπως η Τσεχία, η Σλοβακία και η Σλοβενία, τα ποσοστά απασχόλησης στη βιομηχανία αγγίζουν ή ξεπερνούν το 25%-30%.

Διεθνώς, στις ΗΠΑ αλλά και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες η απασχόληση στη βιομηχανία παρέμεινε στάσιμη ή μειώνεται λόγω της αυτοματοποίησης και της μεταφοράς παραγωγής σε τρίτες χώρες. Ειδικά στις ΗΠΑ η πολιτική δασμολογικής προστασίας έχει πλήξει την απασχόληση στη βιομηχανία καθώς η μεταφορά παραγωγικών μονάδων στις ΗΠΑ δεν υλοποιείται άμεσα, ενώ το αυξημένο κόστος εισαγόμενων πρώτων υλών και ανταλλακτικών επιδρά αρνητικά στην υπάρχουσα βιομηχανική παραγωγή και απασχόληση.

Και ενώ η απασχόληση στη βιομηχανία συρρικνώνεται, η Ελλάδα παρουσίασε έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς αύξησης των θέσε-

ων εργασίας στη βιομηχανία στην Ε.Ε. την τελευταία δεκαετία, με αύξηση πάνω από 30% από το 2014. Η επίδοση αυτή αποτελεί επαναφορά στη φυσιολογική κατάσταση μετά την κρίση, αλλά ίσως αποδειχθεί και ένδειξη χαμηλού τεχνολογικού επιπέδου, το σήμα υποβαθμισμένης χρησιμοποίησης σύγχρονων μεθόδων αυτοματισμού.

Η ελληνική βιομηχανία δημιουργεί θέσεις εργασίας με ταχύτερο ρυθμό από την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά υπολείπεται σε τεχνολογικό μετασχηματισμό και επένδυση στις δεξιότητες του εργαζόμενου, τους βασικούς παράγοντες για τη μελλοντική της ανταγωνιστικότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην ελληνική βιομηχανία η διαρκής ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση αφορά το 19,4% του προσωπικού έναντι 45,6% που είναι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος, ενώ οι σκανδιναβικές χώρες είναι πρωταθλήτες με 60%. Σε αντίστοιχα χαμηλά επίπεδα είναι και οι εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης στη βιομηχανία, που αποτελούν περίπου το 22,5%, ποσοστό που την κατατάσσει χαμηλά στην Ε.Ε. (23η θέση).

Η εγκύρια αγορά εργασίας λειτουργεί κυρίως με μεσαίο επίπεδο ειδικεύσεως και δεξιοτήτων, ενώ οι ελλείψεις είναι πολλές και στις ειδικότητες χαμηλότερων δεξιοτήτων, μεταξύ των οποίων χρειάζονται εργάτες γης στον αγροτικό τομέα, οικοδόμοι, προσωπικό εστίασης και ξενοδοχείων και ναυτικοί για την εμπορική ναυτιλία.

Παρά την έντονη ζήτηση, η ανεργία των νέων (έως 24 ετών) είναι αυξημένη και βρίσκεται στο 16,6%, κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (15,1%) ενώ στις μεγαλύτερες ηλικίες (25+) το ποσοστό ανεργίας είναι 7,7%, περίπου το μισό από τους νέους. Πάντως, πρωταθλήτες... ΟΟΣΑ ανέργων είναι οι γυναίκες στην Ελλάδα αμέσως μετά την Ισπανία και την Τουρκία. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι 10,6% ενώ οι άνδρες βρίσκονται στο 6,3%. Η απόσταση από την Ευρώπη είναι σημαντική, δεδομένου ότι ο μέσος όρος ανεργίας της Ε.Ε. για γυναίκες είναι 6,2% και για άνδρες 5,8%.

Σε δύσκολη θέση τα ευρωπαϊκά συνταξιοδοτικά συστήματα

Καμία μεταρρύθμιση δεν είναι αρκετή αν η ανάπτυξη συνεχίσει να είναι αδύναμη

Όταν ο Εμανουέλ Μακρόν έθεσε υποψηφιότητα για την επανεκλογή του το 2022, έκανε κάτι που λίγοι Γάλλοι πολιτικοί είχαν τολμήσει να κάνουν όλα αυτά τα χρόνια: είπε στους ψηφοφόρους ότι η ηλικία συνταξιοδότησης θα έπρεπε να αυξηθεί για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του γενναϊόδωρου συνταξιοδοτικού συστήματος της χώρας. Όταν το 2023, ένα χρόνο μετά την επανεκλογή του στη γαλλική προεδρία, εκπλήρωσε την υπόσχεσή του με μεγάλο πολιτικό κόστος, επιβάλλοντας την αλλαγή από τα 62 στα 64 έτη μέσω ενός δικασμένου κοινοβουλίου, ήρθε αντιμέτωπος με μαζικές διαμαρτυρίες σε πανεθνικό επίπεδο, που παρέδωσαν στις φλόγες αρκετούς δρόμους του Παρισιού και άλλων πόλεων. Τον περασμένο Οκτώβριο αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την επίμαχη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση προκειμένου

Η μέση ηλικία στην Ευρώπη είναι σήμερα τα 43 έτη, 12 έτη μεγαλύτερη από τον υπόλοιπο κόσμο, ενώ τα ποσοστά γονιμότητας σε χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία (περίπου 1,2 παιδιά ανά γυναίκα) είναι ανησυχητικά χαμηλά. Προβλέπεται ότι μέχρι το 2050, στις χώρες αυτές θα αντιστοιχούν 75 ηλικιωμένοι για κάθε 100 εργαζόμενους.

Σχεδόν το 47% των δαπανών κοινωνικής προστασίας του προϋπολογισμού δαπανάται για συντάξεις.

να κερδίσει την υποστήριξη που χρειάζεται για να περάσει τον προϋπολογισμό και να εξασφαλίσει την επιβίωση της κυβέρνησης. Οι Financial Times θέτουν ευθέως το ερώτημα εάν τα συνταξιοδοτικά συστήματα της Ευρώπης θα αντέξουν οικονομικά τις «γενναϊόδωρες» κρατικές συντάξεις.

Το γαλλικό παράδειγμα δεν είναι μεμονωμένο, αλλά η κορυφή ενός παγόβουνου που απειλεί να βυθίσει τα δημοσιονομικά ολόκληρης της ηπείρου. Καθώς η Ευρώπη γερνάει, το ερώτημα δεν είναι πλέον αν οι συντάξεις είναι δίκαιες, αλλά αν είναι οικονομικά εφικτές. Σε ολόκληρη την Ε.Ε., σχεδόν το 47% των δαπανών κοινωνικής προστασίας του προϋπολογισμού δαπανάται για συντάξεις γήρατος, ενώ το 36,7% δαπανάται για ασθένειες και αναπηρίες και το 8,7% για οικογένειες και παιδιά.

Στην Ιταλία, που έχει το υψηλότερο κόστος συντάξεων στην Ε.Ε., το ποσοστό είναι λίγο πάνω από το 15% του ΑΕΠ, ενώ η Γαλλία και η Ελλάδα δαπανούν από 14%. Ακόμη και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου ο ιδιωτικός τομέας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, οι δαπάνες για τις κρατικές συντάξεις –το δεύτερο μεγαλύτερο κονδύλι στον κρατικό προϋπολογισμό μετά την υγεία– εκτιμάται ότι θα αυξηθούν από σχεδόν 5% του ΑΕΠ σε 7,7% έως τις αρχές της δεκαετίας του 2070.

Η ρίζα του προβλήματος, σύμφωνα με τον καθηγητή Αντουάν Μποζιό, έγκειται σε μια αδύνατη εξίσωση. Πώς μπορεί μια ήπειρος να χρηματοδοτήσει την άμυνα, την ενεργειακή μετάβαση και τις νέες τεχνολογίες όταν ένα τεράστιο μέρος του πλούτου της δεσμεύεται για τη στήριξη των ηλικιωμένων;

Στη Γερμανία, ο οικονομολόγος Γενς Ζούντεκουμ περιγράφει το συνταξιοδοτικό ως τον «μεγάλο ελέφαντα στο δωμάτιο». Το ένα τρίτο των εσόδων από τους ομοσπονδιακούς φόρους στη Γερμανία θα δαπανηθεί για να καλυφθούν οι τρύπες του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Το δημογραφικό ρολόι χτυπά εις βάρος της Γηραιάς Ηπείρου. Η μέση ηλικία στην Ευρώπη είναι σήμερα τα 43 έτη, 12 έτη μεγαλύτερη από τον υπόλοιπο κόσμο, ενώ τα ποσοστά γονιμότητας σε χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία (περίπου 1,2-1,24 παιδιά ανά γυναίκα) είναι ανησυχητικά χαμηλά. Προβλέπεται ότι μέχρι το 2050, στις χώρες αυτές θα αντιστοιχούν 75 ηλικιωμένοι για κάθε 100 εργαζόμενους. Αυτή η ανισορροπία δημιουργεί ένα αυξανόμενο χάσμα μεταξύ των γενεών, με τους

νέους να επωμιζονται δυσβάσταχτες εισφορές –που φτάνουν το 33% στην Ιταλία και το 28% στη Γαλλία– για να χρηματοδοτήσουν παροχές που οι ίδιοι ίσως δεν απολαύσουν ποτέ.

Οι λύσεις που έχουν δοκιμαστεί από τη δεκαετία του 1990, όπως η σταδιακή αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη ή η σύνδεσή της με το προσδόκιμο ζωής, συναντούν πλέον μεγάλη πολιτική αντίσταση. Ακόμη και στην Ιταλία, η κυβέρνηση Μελόνι αναγκάστηκε σε συμβιβασμούς για να μην ακυρώσει προηγούμενες μεταρρυθμίσεις, ενώ η Γερμανία «κλείδωσε» τα επίπεδα των συντάξεων μέχρι το 2031, αποφεύγοντας το πολιτικό κόστος των περικοπών.

Μια πιο ριζοσπαστική διέξοδος θα ήταν η μετάβαση σε κεφαλαιοποιητικά συστήματα, όπως αυτό του Καναδά, όπου οι συντάξεις χρηματοδοτούνται από επενδεδυμένα περιουσιακά στοιχεία και όχι μόνο από τις εισφορές των νυν εργαζομένων. Όμως, η δημιουργία ενός τέτοιου αποθέματος απαιτεί θυσίες που οι σημερινοί ψηφοφόροι δεν φανταζόμαστε να κάνουν. Μια πρόσφατη δημοσκόπηση της YouGov επιβεβαιώνει την ευρωπαϊκή αντίφαση: οι πολίτες αναγνωρίζουν ότι το σύστημα είναι μη βιώσιμο, απορρίπτουν ωστόσο κάθε πιθανή λύση, από την αύξηση των ορίων ηλικίας έως τη μεγαλύτερη μετανάστευση.

Ίσως η απλούστερη –αν και καθόλου εύκολη– λύση να βρίσκεται στην οικονομική ανάπτυξη. Αν η ευρωπαϊκή οικονομία συνεχίσει να αναπτύσσεται με ρυθμούς 1,5% έναντι του 2,5% των ΗΠΑ, καμία μεταρρύθμιση δεν θα είναι αρκετή. Το πρόβλημα μπορεί να μην είναι τελικά το πόσο λαμβάνουν οι συνταξιούχοι, αλλά το πόσο υποτονικά είναι η ανάπτυξη. Χωρίς μια αναζωογόνηση της παραγωγικότητας, το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, που κάποτε χτίστηκε από τον Οτο φον Μπίσμαρκ για να εγγυηθεί την κοινωνική ειρήνη και να ενισχύσει την πίστη στην αυταρχική γερμανική μοναρχία, κινδυνεύει να γίνει η αιτία της οικονομικής και κοινωνικής αποσταθεροποίησης.

THE CONCEPT

D

Στέφανου Κουμανούδη 1Ε
Πάροδος Στασικρατους)
Λευκωσία
+357 22483848

Οι κινεζικές επιχειρήσεις επελαύνουν στο εξωτερικό

Δεν μιμούνται πλέον τους ξένους, αλλά παράγουν καινοτόμα προϊόντα

Πριν από μερικά χρόνια, δύσκολα θα φανταζόταν κανείς ότι μια κινεζική αλυσιδα θα μπορούσε να κάνει μεγάλη επιτυχία στη Δύση, και δη στις ΗΠΑ. Και όμως, η παρουσία των κινεζικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό ενισχύεται συνεχώς και σε μεγάλο εύρος κλάδων. Πέρυσι, η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία BYD ξεπέρασε σε πωλήσεις την Tesla, ενώ τα κινεζικά μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούνται πια σε εταιρείες παγκοσμίως, όπως η Airbnb.

Η εξάπλωση των κινεζικών εταιρειών τα τελευταία χρόνια είναι αξιοσημείωτη τόσο για την ταχύτητα όσο και για την εμβέλεια της. Το 2024 οι εισηγμένες κινεζικές εταιρείες είχαν πωλήσεις 15 τρις. γουάν στο εξωτερικό από σχεδόν 11,6 τρις. το 2021. Επίσης, πλέον επενδύουν περισσότερο απ' ό,τι ξένες εταιρείες στην Κίνα.

Οι κινεζικές εταιρείες έχουν, βέβαια, περάσει ξανά κύματα παγκοσμιοποίησης ήδη από τη δεκαετία του 1990, όμως κανένα δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένο. Το τελευταίο κύμα, το οποίο άρχισε με την επανεκκίνηση της κινεζικής οικονομίας μετά την πανδημία, ήταν εν μέρει αποτέλεσμα των δεινών οικονομικών συνθηκών στη χώρα. Η ανάπτυξη είχε επιβραδυνθεί και γίνονταν σκληρές μάχες για τις τιμές. Εχοντας παρακολουθήσει

Τα κινεζικά μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης χρησιμοποιούνται πια σε εταιρείες παγκοσμίως, όπως η Airbnb.

στενά τη δραστηριότητα των ξένων εταιρειών στην Κίνα, οι κινεζικές επιχειρήσεις έμαθαν να κατασκευάζουν μια τεράστια γκάμα εξειδικευμένων προϊόντων, από βιομηχανικά ρομπότ μέχρι ιατρικό εξοπλισμό. Ενδεικτικά, η ByteDance και η Shein απέδειξαν ότι η Κίνα μπορεί να καινοτομήσει, όχι απλώς να μιμηθεί, ενώ οι αυτοκινητοβιομηχανίες της Δύσης παίρνουν μαθήματα από την άνοδο των κινεζικών εταιρειών ηλεκτροκίνησης.

Οι κινεζικές εταιρείες διαπιστώνουν ότι, προκειμένου να επιτύχουν στο εξωτερικό, πρέπει να επανεξετάσουν τον τρόπο δραστηριοποίησής τους. Άλλοτε κρατούσαν όσο το δυνατόν περισσότερες δραστηριότητες στην Κίνα. Πλέον, όμως, εξαιτίας της αύξησης του κόστους εργασίας και των δασμών από τη Δύση, στρέφονται περισσότερο στην ανέγερση εργοστασίων εκτός Κίνας, ενώ πάροχοι cloud, όπως η Alibaba, χτίζουν όλο και περισσότερα data centers στο εξωτερικό.

Για να αυξήσουν την αναγνωρισιμότητά τους, οι κινεζικές εταιρείες αυξάνουν και τα φυσικά καταστήματα στο εξωτερικό. Το Miniso, που πουλάει χαρτικά και μπιχλιμπίδια, έχει πλέον τουλάχιστον 3.300 καταστήματα στο εξωτερικό, ενώ η Xiaomi σκοπεύει να φτάσει σε 10.000 μαγαζιά εκτός Κίνας την επόμενη πενταετία.

Για να αυξήσουν την αναγνωρισιμότητά τους, οι κινεζικές εταιρείες αυξάνουν και τα φυσικά καταστήματα στο εξωτερικό. Το Miniso, που πουλάει χαρτικά και μπιχλιμπίδια, έχει πλέον τουλάχιστον 3.300 καταστήματα στο εξωτερικό, ενώ η Xiaomi σκοπεύει να φτάσει σε 10.000 μαγαζιά εκτός Κίνας την επόμενη πενταετία.

Επίσης, σύμφωνα με τον Economist, οι κινεζικές εταιρείες έχουν μάθει να χειρίζονται άριστα τις τοπικές αλυσιδές διανομής και προφορές.

Αυτά απαιτούν νέα προσέγγιση στις προσλήψεις. Οι κινεζικές εταιρείες με δραστηριότητες στο εξωτερικό έπαιναν να μετακινούν το προσωπικό τους αντί να προσλαμβάνουν εκεί, προκαλώντας συχνά δυσάρεστα στις τοπικές αρχές, αφού σήμαινε δημιουργία λιγότερων θέσεων εργασίας.

Οι Κινέζοι ακόμη βασίζονταν περισσότερο στους προμηθευτές από τη χώρα τους. Πλέον, όμως, οι εταιρείες αυτές προσλαμβάνουν περισσότερους ντόπιους σε ρόλους πωλητών, εξυπηρέτησης πελατών, δημοσίων σχέσεων ακόμη και μάρκετινγκ, αποδεικνύοντας ότι υπάρχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη διαχείριση ξένου προσωπικού. Σημειώνεται ότι, εν τω μεταξύ, έχει

δημιουργηθεί κι ένα ευρύ οικοσύστημα συμβούλων, οι οποίοι βοηθούν την επέκταση των κινεζικών εταιρειών στο εξωτερικό.

Προκλήσεις

Εξακολουθούν, βέβαια, να χρειάζονται βοήθεια. Οι κινεζικές εταιρείες, ιδίως όσες δραστηριοποιούνται σε ευαίσθητες βιομηχανίες στη Δύση, αναγνωρίζουν το ρίσκο που προκύπτει σε μεταρρυθμιστικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα το θέμα με το μπλόκο του TikTok στις ΗΠΑ. Κάποιες αναδιάρθρωσαν τη δραστηριότητά τους, προκειμένου να αποφύγουν αντίστοιχα προβλήματα. Ωστόσο, αυτές οι αλλαγές είναι κοστοβόρες και περιπλοκές, ενώ κανείς δεν ξέρει αν θα αρκούν για να κατευνάσουν τις ανησυχίες των ΗΠΑ. Επιπλέον, οι κινεζικές πολυεθνικές πρέπει να καθουχάσουν και τη δική τους κυβερ-

νηση. Οι Κινέζοι αξιωματούχοι διαμαρτύρονται για τις σύμφυτες διασυννοιακές δομές, καθώς μόνο συγκεκριμένα τμήματα μιας επιχείρησης βρίσκονται στην αρμοδιότητά τους. Οι φορολογικές αρχές διαπιστώνουν εξάλλου ότι πολλές επιχειρήσεις που φαίνεται ότι δυσκολεύονται στην Κίνα και πληρώνουν χαμηλή φορολογία, κάνουν πάταγο στο εξωτερικό και κρατούν τα κέρδη τους εκτός αυτής.

Η κινεζική κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα επιφυλακτική απέναντι σε εταιρείες που ξαφνικά μετακινούν το προσωπικό τους και τα κεντρικά γραφεία τους εκτός συνόρων. Πάντως, όπως θέλουν να επεκταθούν στο εξωτερικό, και ιδίως όσες δεν θεωρούνται ευαίσθητες περιεχομένου, βρίσκουν άφθονη κρατική στήριξη, αφού οι Κινέζοι αξιωματούχοι φαίνεται πως έχουν συνειδητοποιήσει την ισχύ των παγκόσμιων brands.

Η ζήτηση για πλήρως ηλεκτρικά μοντέλα ήταν πιο αδύναμη από ό,τι περίμενε.

Σε χαμηλό 16 ετών οι πωλήσεις της Porsche το 2025

Τη μεγαλύτερη πτώση από το 2009, όταν η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση τάρταξε τις αγορές, σημείωσαν οι πωλήσεις της Porsche, οι οποίες μειώθηκαν κατά 10% πέρυσι, λόγω της χαμηλής ζήτησης για ηλεκτρικά οχήματα και των οικονομικών δυσκολιών στην Κίνα. Η Porsche ανέφερε ότι η ζήτηση για πλήρως ηλεκτρικά μοντέλα ήταν πιο αδύναμη από ό,τι περίμενε. Αν και περίπου 22% των συνολικών παραδόσεων ήταν πλήρως ηλεκτρικά αυτοκίνητα, αυτό δεν ήταν αρκετό για να αντισταθμίσει τη συνολική πτώση στις πωλήσεις.

Η πολυτελής μάρκα της Volkswagen παρέδωσε 279.449 οχήματα πέρυσι, με την Κίνα και τη Γερμανία να εμφανίζουν τη μεγαλύτερη πτώση των πωλήσεων. Κατά την Porsche, οι «ελλείψεις στην προσφορά» των εκδόσεων με κινητήρα εσωτερικής καύσης του σπορ αυτοκινήτου 718 και του σπορ SUV Macan επίσης περιόρισαν τις πωλήσεις.

Η Porsche αντιμετώπισε σειρά προκλήσεων, μεταξύ των οποίων η διόρθωση ενός υπερβολικά φιλόδοξου σχεδίου για την κυκλοφορία ηλεκτρικών οχημάτων, το οποίο ανέτρεψε τα σχέδια για τα μοντέλα και επηρέασε αρνητικά τα περιθώρια κέρδους. Οι δασμοί στις ΗΠΑ –που πλέον έχουν ξεπεράσει την Κίνα για να γίνουν η σημαντικότερη αγορά της Porsche– επίσης επηρέασαν αρνητικά τα κέρδη. Η εταιρεία, η οποία έχει αποχωρήσει από τον γερμανικό δείκτη DAX, έχει δεσμευθεί να βελτιώσει την απόδοσή της μετά ένα δύσκολο 2025, κατά το οποίο αναθεώρησε τέσσερις φορές τις προβλέψεις της. Η πτώση της Porsche έρχεται σε μια κρίσιμη στιγμή για τη μητρική VW, η οποία βασίζεται στα κέρδη από τις premium μάρκες της, συμπεριλαμβανομένης της Audi.

Ο Μάικλ Λέιτσερ, πρόην διευθυντής συμβούλων της McLaren, ανέλαβε τα νύια της εταιρείας την 1η Ιανουαρίου, τερματίζοντας τον διπλό ρόλο του διευθυντικού συμβούλου της VW, Ολίβερ Μπλουμ.

Ο οικονομικός διευθυντής Γιόχαν Μπρέκνερ δήλωσε τον Οκτώβριο ότι, ενώ το 2025 ήταν μια δύσκολη χρονιά, η επιστροφή σε διψήφια περιθώρια κέρδους θα είναι ο στόχος για τα επόμενα χρόνια μετά το 2026.

Τα ονόματα της τεχνολογίας, πρωταγωνιστούν στην Ευρώπη

Κομβικό ρόλο στην υπεραπόδοση των ευρωπαϊκών μετοχών έναντι των αμερικανικών αποκτούν τα ονόματα της τεχνολογίας, καθώς πρόκειται για τον κλάδο με τη μεγαλύτερη άνοδο φέτος στον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx 600. Ειδικότερα, από την αρχή του έτους, σημειώνει εντυπωσιακά κέρδη της τάξης του 10%, ενώ το ίδιο διάστημα, ο τομέας της τεχνολογίας στον S&P 500 είναι σχεδόν αμετάβλητος. Βασικά αίτια για την παράδοση αυτή απόκλιση είναι η μεγάλη επιρροή που ασκούν στον ευρωπαϊκό δείκτη τα ηχηρά ονόματα του εξοπλισμού τσιπ. Η AMSL, η ASM International και η Besi ευθύνονται για σχεδόν το 90% του ράλι που έχει σημειωθεί από την αρχή του έτους.

Στο μεταξύ, οι θετικές προβλέψεις της Taiwan Semiconductor Manufacturing (TSMC) αναμένεται να συντηρήσουν τη δυναμική των μετοχών όλων των εταιρειών που συνεργάζονται μαζί της. Ειδικότερα, η μεγαλύτερη εταιρεία κατασκευής τσιπ κατά παραγγελία αναμένει αύξηση των κεφαλαιουχικών της δαπανών κατά περίπου 30% φέτος, επιταχύνοντας την επέκτασή της παραγωγικής της ικανότητας στην Ταϊβάν και στις ΗΠΑ. Επίσης, προβλέπεται σημαντική αύξηση των δαπανών και την επόμενη τριετία.

Η αναβάθμιση των προσδοκιών ευνοεί τους ευρωπαϊκούς προμηθευτές εξοπλισμού τσιπ, σύμφωνα με τον Αντριου Γκάρντινερ της Citigroup. Η ισχυρή ζήτηση για εργαλεία τσιπ θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, καθώς θα αξιοποιηθούν νέα κυτάρια και θα υπάρχουν νέες διαθέσιμες μονάδες επεξεργασίας.

Η Morgan Stanley ανέβασε αυτή την εβδομάδα την τιμή-στόχο για τη μετοχή της ολλανδικής εταιρείας ημιαγωγών ASML στα 1.400 ευρώ, θέτοντας ψηλά τον πήχυ, επικαλού-

Η AMSL, η ASM International και η Besi ευθύνονται για σχεδόν το 90% του ράλι που έχει σημειωθεί από την αρχή του έτους.

μενη προβλέψει για ισχυρή ζήτηση τα επόμενα δύο με τρία τρίμηνα και ταχύτερη ανάπτυξη το 2027.

Το ράλι αντανακλά μία σημαντική στροφή για τους μεγαλύτερους «παίκτες» στον ευρωπαϊκό τομέα της κατασκευής τσιπ. Από την επενδυτική «έκρηξη» που προκάλεσε το λανσάρισμα του ChatGPT στις αρχές του 2023 περίπου, είχαν πολύ χαμηλότερες αποδόσεις σε σύγκριση με τον δείκτη Philadelphia Semiconductor Index, καθώς οι επενδυτές προτιμούσαν εταιρείες τσιπ που ευνουούνταν άμεσα από τη φρενιτιδα με την τεχνική νοημοσύνη έναντι αυτών που βρισκόταν στα παρασκήνια.

Το κλίμα άρχισε να αλλάζει στο τέλος του 2025, καθώς κατέστη σαφές στον επενδυτικό κόσμο ότι η ζήτηση για τσιπ AI δυναμώνει τόσο πολύ, ώστε τώρα απαιτείται και από τους κατασκευαστές άλλων ειδών τσιπ να παραγγέλνουν επιπλέον εργαλεία. Πριν από τα τελευταία αποτελέσματα της TSMC υπήρχαν ακόμα κάποιες αμφιβολίες. Είναι σαφές ότι η ζήτηση

για τσιπ AI είναι ισχυρή, όπως επιβεβαιώνεται και από την άνοδο των τιμών στις μνήμες. Το πρόβλημα είναι ότι οι κατασκευαστές δεν έχουν επαρκή χώρο για αποθήκευση εξοπλισμού, ο οποίος θα βοηθήσει στην ενίσχυση της παραγωγικής τους δυνατότητας. Επιπλέον, οι προσδοκίες ανέβηκαν, καθώς οι μετοχές των τριών ολλανδικών μετοχών που βρισκόταν στην «καρδιά» του ευρωπαϊκού ράλι στην τεχνολογία κατέγραψαν διψήφια άνοδο αυτόν τον μήνα πριν από τα σχολία της TSMC. Οι αμφιβολίες αυτές πάντως μειώθηκαν μετά τις προβλέψεις της TSMC για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες, που ξεπέρασαν σημαντικά τις εκτιμήσεις των αναλυτών.

Τα κέρδη στον τομέα της τεχνολογίας «φούσκωσαν» και τις κεφαλαιουχικές τους εταιρείες. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι οι μετοχές δεν είναι τόσο ακριβές όσο φαίνονται και ότι έχουν περαιτέρω περιθώριο άνοδου, ιδίως αν η TSMC τηρήσει τις επενδυτικές της δεσμεύσεις.

Κερδίζει έδαφος η ιδέα για mini data centers

Οι απαιτήσεις για περισσότερα κέντρα δεδομένων, μετά και την έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης, έχουν αυξηθεί ραγδαία, με την παγκόσμια τάση να επικεντρώνεται σε διευρύνση των data centers με τη μορφή που γνωρίζουμε σήμερα, δηλαδή παραδοσιακά τεράστια κτίρια, γεμάτα με ισχυρούς υπολογιστές, οι οποίοι εκτελούν μεγάλο αριθμό ψηφιακών εργασιών, από τη ροή βίντεο και τις ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές έως την επεξεργασία AI και την αποθήκευση δεδομένων.

Ο διευθυντής συμβούλων της Nvidia, Τζένσον Χουάνγκ, αποκαλεί τα κέντρα δεδομένων «εργοστάσια τεχνητής νοημοσύνης». Το επιχειρήμα υπέρ τους είναι ότι τα χρειαζόμαστε για να καταστήσουμε

Οι νέες τάσεις μετά την έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης.

δυνατή την ταχεία εξελισσόμενη τεχνολογία AI. Οτιδήποτε για το οποίο έχετε ηλεκτρονική σύνδεση συνήθως χρησιμοποιεί ένα κέντρο δεδομένων κάπου στον κόσμο. Οι μεγάλες εταιρείες τα κατέχουν, ενώ οι μικρότερες νοικιάζουν χωρητικότητα σε αυτά. Τα κέντρα δεδομένων όμως καταναλώνουν μεγάλη ποσότητα ενέργειας και υπάρχουν σημαντικές ανησυχίες για τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο. Επομένως, ο κλάδος των κέντρων δεδομένων σίγουρα δεν συρρικνώνεται όσον αφορά τη ζήτηση, αλλά μάλιστα συρρικνώνεται με άλλους τρόπους.

Πρόσφατα ο διευθυντής συμβούλων της Perplexity, Αραβίντ Σρινίβας, δήλωσε ότι μια μέρα το πανίσχυρο κέντρο δεδομένων θα μπορούσε να καταρρεύσει και να καταστεί παραχρημένο από το ταπεινό smartphone. Οι άνθρωποι, υποστηρίζει, θα χρησιμοποιούν ισχυρά, εξειδικευμένα εργαλεία AI, που θα μπορούν να λειτουργούν στο υλικό που ήδη υπάρχει μέσα στις συσκευές τους.

Σήμερα δεν υπάρχουν πολλές συσκευές που να διαθέτουν αυτή τη δυνατότητα. Ενδεικτικά, το σύστημα τεχνητής νο-

Η ζήτηση για περισσότερα κέντρα δεδομένων αυξάνεται ραγδαία παγκοσμίως τα τελευταία χρόνια.

ημοσύνης της Apple, Apple Intelligence, εκτελεί ήδη ορισμένες λειτουργίες σε εξειδικευμένα τσιπ που βρίσκονται μέσα στην τελευταία σειρά προϊόντων της εταιρείας, όπως και οι φορητοί υπολογιστές Copilot+ της Microsoft, αλλά όλα αυτά είναι συσκευές υψηλής τιμής.

Όλο και περισσότερες φωνές στον τομέα της τεχνολογίας αμφισβητούν τη λογική ότι όλα αυτά πρέπει να στεγαζόνται σε απομακρυσμένα και τεράστια κέντρα δεδομένων. Η νέα τάση που αναδύεται τα τελευταία χρόνια είναι εκείνη των μικροσκοπικών data centers, στο μέγεθος ενός πλυντηρίου ρούχων, όπως αυτό που λειτουργεί στο Ντέβον της Βρετανίας, που εκτός από την υπολογιστική του ισχύ, απελευθερώνει θερμότητα που ζεσταίνει μια δημόσια πισίνα. Κάτι τέτοιο έχει αναφερθεί στο BBC από πανεπιστημιακό καθηγητή, ο οποίος είπε ότι έχει ένα GPU –έναν ισχυρό επεξεργαστή υπολογιστή που χρησιμοποιείται για την τροφοδοσία της τεχνητής νοημοσύνης– κάτω από το γραφείο του και το οποίο, καθώς λειτουργούσε, διατηρούσε επίσης το γραφείο του ζεστό.

«Το μικρό είναι σίγουρα το νέο μεγάλο», λέει ο Μαρκ Μπρόνσονγκαρντ, ιδρυτής της DeepGreen, της εταιρείας που δημιουργήσε το κέντρο δεδομένων στην πισίνα. Τα μικρότερα κέντρα δεδομένων κοντά σε μεγάλους πληθυσμούς θα μειώσουν την καθυστέρηση και θα είναι ως αποτέλεσμα ταχύτερους χρόνους απόκρισης. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι κάθε δημόσιο κτίριο θα πρέπει να στεγάζει ένα μικρό κέντρο δεδομένων, το οποίο θα λειτουργεί σε ένα μεγάλο δίκτυο με τα άλλα, όπου απαιτείται, και θα παρέχει θέρμανση ως υποπροϊόν.

Στο πλαίσιο αυτό, μια πρόταση είναι να αξιοποιηθούν εγκαταλελειμμένα κτίρια και κλειστά καταστήματα και να μετατραπούν σε μικρά data centers, ενώ μια άλλη πρόταση κοιτάει πολύ πιο πέρα, στο Διάστημα. Ο Αβι Σαμπτά, διευθυντής συμβούλων της τεχνολογικής εταιρείας Ramon Space, υποστηρίζει ότι «ο διαστημικός χώρος προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να επανεξετάσουμε τη δομή των δεδομένων, όπου μικρά, επεκτάσιμα κέντρα δεδομένων σε τροχιά μπορούν να προσφέρουν αποδοτικότητα, απόδοση και ευελιξία».

Μπαράζ συμφωνιών στο εξωτερικό από την Κίνα

Το 2025 οι επενδύσεις εκτινάχθηκαν στα 213,5 δισεκατομμύρια δολάρια

Το 2025 ήταν μια χρονιά έντονων αντιθέσεων για την Κίνα. Από τη μία πλευρά, το Πεκίνο επέδειξε πρωτοφανή εξωστρέφεια, καταρρίπτοντας κάθε ρεκόρ χρηματοδότησης υποδομών στο εξωτερικό. Από την άλλη, στο εσωτερικό της χώρας, η «ατιμολογική» της οικονομίας βρέθηκε αντιμέτωπη με τη βαθύτερη κρίση ακινήτων των τελευταίων δεκαετιών και μια ανησυχιακή υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Η πρωτοβουλία «Μια Ζώνη, Ένας Δρόμος» (BRI) παραμένει το ισχυρότερο εργαλείο γεωπολιτικής επιρροής του Σι Τζινπίνγκ. Το 2025, οι επενδύσεις εκτινάχθηκαν στα 213,5 δισ. δολάρια, καταγράφοντας αύξηση 75% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, καθώς το Πεκίνο εκμεταλλεύθηκε την κλονιζόμενη επιρροή των ΗΠΑ σε όλο τον κόσμο, επενδύοντας σε αναπτυξιακά έργα.

Οι νέες επενδύσεις και οι συμφωνίες είχαν να κάνουν κυρίως με mega-projects στον τομέα του φυσικού αερίου και της πράσινης ενέργειας, με χαρακτηριστικά παραδείγματα τις επενδύσεις στο Κογκό, στη Νι-

γηρία και στην Ινδονησία. Το Πεκίνο υπέγραψε περίπου 350 συμφωνίες, από 293 το 2024, με τα στοιχεία του παρασμένου έτους να ανεβάζουν τη συνολική σωρευτική αξία των συμβάσεων και των επενδύσεων της BRI από την έναρξη της το 2012 σε 1,4 τρις. δολάρια. Ο Κρεγκ Σίνγκλετον, διευθυντής του προγράμματος για την Κίνα στο Ινστιτούτο για την Υπεράσπιση των Δημοκρατιών, ένα think tank με έδρα την Ουάσινγκτον, δήλωσε ότι ένα «αναδυόμενο μοτίβο» είναι η ενίσχυση της συνεργασίας της Κίνας με χώρες που οι πόροι τους μπορούν να τη βοηθήσουν να αποκλείσει τις ΗΠΑ από την αλυσίδα εφοδιασμού της. «Η υπερπόντια εμπλοκή της Κίνας επικεντρώνεται όλο και περισσότερο σε στρατηγικούς τομείς που υποστηρίζουν την αυτοδυναμία, την ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού και την τεχνολογική ολοκλήρωση», τόνισε.

Καθώς οι δασμοί του Τραμπ και οι δι-αταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού περιόριζαν την πρόσβαση στην αμερικανική αγορά, οι κινεζικές εταιρείες αναζητούν διεξόδο σε 150 χώ-

Το Πεκίνο υπέγραψε περίπου 350 συμφωνίες, από 293 το 2024, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μια Ζώνη, Ένας Δρόμος». Την ίδια στιγμή, η κινεζική οικονομία πέτυχε τον επίσημο στόχο ανάπτυξης του 5% για το 2025, αλλά αυτή η επίδοση στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά στην έκρηξη των εξαγωγών, οι οποίες παρήγαγαν ένα πλεόνασμα-ρεκόρ 1,19 τρις. δολαρίων.

Οι κινεζικές χρηματοδοτήσεις αφορούν τους τομείς των μετάλλων και της εξόρυξης, του φυσικού αερίου και της πράσινης ενέργειας.

ρεσ-εταίρους της πρωτοβουλίας BRI. Πέρα από την ενέργεια, το Πεκίνο επένδυσε σε επίπεδα ρεκόρ στους τομείς των μετάλλων και της εξόρυξης, εξασφαλίζοντας πόρους όπως ο χαλκός, ο οποίος είναι απαραίτητος για τη ραγδαία αναπτυσσόμενη βιομηχανία της τεχνικής νομοσύνης και των κέντρων δεδομένων.

Στο εσωτερικό μέτωπο την ίδια στιγμή η εικόνα ήταν πολύ πιο σκοτεινή. Παρόλο που η κινεζική οικο-

νομία πέτυχε τον επίσημο στόχο ανάπτυξης του 5% για το 2025, αυτή η επίδοση στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά στην έκρηξη των εξαγωγών, οι οποίες παρήγαγαν ένα πλεόνασμα-ρεκόρ 1,19 τρις. δολαρίων. Ωστόσο, οι αναλυτές προειδοποιούν πως αυτή η εξάρτηση από το εξωτερικό εμπόριο είναι επισφαλής, καθώς η πραγματική εγχώρια οικονομία εισέρχεται σε έναν «κρύο χειμώνα».

Η κατάρρευση της αγοράς ακινήτων, που κάποτε αποτελούσε το ένα τέταρτο του κινεζικού ΑΕΠ, επιδεινώθηκε δραματικά. Οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν επισήμως κατά 20% από το 2021, ενώ ανεπίσημες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για πολύ μεγαλύτερες απώλειες. Αυτή η εξέλιξη εξάλειψε τις αποταμιεύσεις εκατομμυρίων νοικοκυριών, οδηγώντας σε δραστη μείωση των καταναλωτικών δαπανών. Τον Δεκέμβριο του 2025, οι λιανικές πωλήσεις σημείωσαν πτώση, υπογραμμίζοντας

την αποτυχία των προσπαθειών του Πεκίνου να τονώσει την εσωτερική ζήτηση. Προκειμένου να προστατευθεί από την εξωτερική πίεση, η Κίνα επικεντρώθηκε στην τεχνολογική ολοκλήρωση και στην ανθεκτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Η υπερπόντια εμπλοκή της πλέον δεν αφορά μόνο τις υποδομές, αλλά και τη δημιουργία ενός κλειστού συστήματος που θα μπορεί να λειτουργεί ανεξάρτητα από τη δυτική επιρροή. Η κλίμακα της πρωτοβουλίας «Μια Ζώνη, Ένας Δρόμος» προκαλεί έντονες διεθνείς ανησυχίες. Η υπηρεσία έρευνας του Κογκρέσου των ΗΠΑ προειδοποιεί για μη βιώσιμα χρέη των αναπτυσσόμενων χωρών προς το Πεκίνο, αδιαφανείς όρους δανεισμού και κινδύνους για την ασφάλεια λόγω της στρατηγικής φύσης των υποδομών.

Η Κίνα βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Εάν δεν καταφέρει να ανακατευθύνει τους πόρους της

προς τους καταναλωτές, η μέλλοντική της ανάπτυξη κινδυνεύει να επιβραδυνθεί απότομα. Η επιτυχία του 2025, αν και εντυπωσιακή σε αριθμούς εξαγωγών και εξωτερικών επενδύσεων, κρύβει δομικές αδυναμίες που απειλούν τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου. Ορισμένοι δυτικοί οικονομολογοί λένε τώρα ότι η πραγματική ανάπτυξη της οικονομίας μπορεί να είναι η μισή από αυτή που δείχνουν τα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Η Rhodium Group εκτιμά πως η οικονομία της χώρας αναπτύχθηκε κατά 2,5 έως 3% πέρυσι και θα επιβραδυνθεί περαιτέρω φέτος. Πίσω από την κριση της αγοράς ακινήτων βρίσκεται η τεράστια προσφορά νεόδμητων κατοικιών σε συνδυασμό με τη μείωση του αριθμού των γάμων και των γεννήσεων κάθε χρόνο, γεγονός που έχει επιβραδύνει την αγορά νέων κατοικιών.

Αναβαθμίζει τις προβλέψεις για διεθνή ανάπτυξη το ΔΝΤ λόγω έκρηξης στην ΑΙ

Προς τα πάνω αναθεώρησε ξανά τις προβλέψεις του για την παγκόσμια ανάπτυξη το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς οι επιχειρήσεις και οι οικονομίες ανά τον κόσμο προσαρμόζονται στους δασμούς των ΗΠΑ, ενώ η επενδυτική «έκρηξη» στην τεχνητή νοημοσύνη, που στήριξε την αύξηση του πλούτου και της παραγωγικότητας, αναμένεται να συνεχιστεί. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αναθεωρημένης έκθεσης World Economic Outlook, το ΔΝΤ αναμένει ανάπτυξη 3,3% φέτος, κατά 0,2% υψηλότερη από τις εκτιμήσεις του Οκτωβρίου. Αντιστοίχως, προβλέπει 3,3% για ολόκληρο το 2025, δηλαδή 0,1% υψηλότερο ρυθμό από τις τελευταίες προβλέψεις. Σε ό,τι αφορά το 2027 αναμένει ανάπτυξη 3,2%, κρατώντας την πρόβλεψη αμετάβλητη από τον Οκτώβριο. Σημειώνεται ότι οι προβλέψεις του ΔΝΤ έχουν αλλάξει αρκετές φορές τους τελευταίους μήνες, ως αποτέλεσμα των

εμπορικών συμφωνιών με τις ΗΠΑ, οι οποίες κατέβασαν το επίπεδο των αρχικών δασμών.

«Θεωρούμε ότι η παγκόσμια ανάπτυξη παραμένει σχετικά ανθεκτική», είπε ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ Πιερ-Ολιβιέ Γκουρενσά, επισημαίνοντας ότι οι προβλέψεις για το 2026 και το 2027 ξεπερνούν τις αυτές που είχαν γίνει τον Οκτώβριο του 2024, προτού επανέλθει ο Ντόναλντ Τραμπ. «Επομένως, υπό μία έννοια, η παγκόσμια οικονομία αποδεσμεύεται από τις εμπορικές και δασμολογικές αναταραχές του 2025 και βγαίνει πιο μπροστά από αυτό που προσδοκούσαμε πριν ξεκινήσουν όλα αυτά», συμπλήρωσε. Ο ίδιος επισήμανε ότι οι επιχειρήσεις πρόχρησαν να προσαρμοστούν στους υψηλότερους αμερικανικούς δασμούς, αλλάζοντας τις εφοδιαστικές τους αλυσίδες. Στο μεταξύ, οι εμπορικές συμφωνίες οδήγησαν στη μείωση μέρους των δασμών,

Η παγκόσμια οικονομία αποδεσμεύεται από τις εμπορικές και δασμολογικές αναταραχές του 2025, επισήμηναι το Ταμείο.

ενώ η Κίνα διοχέτευσε τις εξαγωγές της σε αγορές εκτός των ΗΠΑ. Ενδεικτικά, στις τελευταίες προβλέψεις ελήφθη υπόψη ένας μέσος δασμός 18,5% στις αμερικανικές εισαγωγές έναντι περίπου 25% τον περασμένο Απρίλιο.

Για τις ΗΠΑ αναμένεται ανάπτυξη 2,4% το 2026, με αύξηση 0,3 ποσοστιαίων μονάδων από την εκτίμηση του Οκτωβρίου, εν μέρει λόγω μεγάλης ώθησης για επενδύσεις στις υποδομές τεχνικής νομοσύνης. Σε ό,τι αφορά τις προβλέ-

Για την Ευρωζώνη, το ΔΝΤ αναμένει ανάπτυξη 1,3% φέτος, αναβαθμίζοντας την κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα από την προηγούμενη έκθεση, χάρη στις αυξημένες δημόσιες δαπάνες στη Γερμανία και τις ισχυρότερες επιδόσεις στην Ισπανία και στην Ιρλανδία.

ψεις του 2027, το ΔΝΤ αναμένει μια ελαφρώς χαμηλότερη ανάπτυξη στη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη, στο 2%. Το ΔΝΤ τόνισε επίσης ότι οι τεχνολογικές επενδύσεις τονώνουν την οικονομική

δραστηριότητα στην Ισπανία, την οποία αναβάθμισε κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες στο 2,3% φέτος, και στη Βρετανία, όπου η πρόβλεψη διατηρήθηκε αμετάβλητη στο 1,3%. Βέλγιο, ο Γκουρενσά τόνισε

ότι η φρενίτιδα με την τεχνητή νοημοσύνη θα δημιουργήσει κινδύνους για αυξημένο πληθωρισμό, αν συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό. Πρόσθεσε, όμως, ότι αν οι προσδοκίες για αύξηση παραγωγικότητας και κερδών από αυτές τις επενδύσεις δεν επιβεβαιωθούν, τότε θα δοθεί διόρθωση στις υψηλές κεφαλαιοποιήσεις και θα επιβραδυνθεί η ζήτηση.

Σημειώνεται ότι το ΔΝΤ κατατάσσει την τεχνητή νοημοσύνη στους κινδύνους που θα μπορούσαν να επιδεινώσουν το παγκόσμιο οικονομικό τοπίο, μαζί με τυχόν αναταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και τις αγορές εν μέσω γεωπολιτικών εντάσεων. Ωστόσο, στην έκθεση τονίζεται επίσης ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να αποτελέσει και σημαντικό στήριγμα για την παγκόσμια οικονομία, αν η έκρηξη των επενδύσεων πράγματι οδηγήσει σε μεγάλα κέρδη παραγωγικότητας, δυναμικής και και-

νομίας της αγοράς. Για την Κίνα, το ΔΝΤ αναμένει ανάπτυξη 4,5% φέτος, χαμηλότερα από την επίδοση του 5% του 2025, αλλά κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τις προβλέψεις του Οκτωβρίου. Η αναβάθμιση αυτή αντανακλά τη μείωση των αμερικανικών δασμών κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για έναν χρόνο, καθώς και την αναδρομολόγηση των εξαγωγών της σε περιοχές εκτός των ΗΠΑ.

Για την Ευρωζώνη, το ΔΝΤ αναμένει ανάπτυξη 1,3% φέτος, αναβαθμίζοντας την κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα από την προηγούμενη έκθεση, χάρη στις αυξημένες δημόσιες δαπάνες στη Γερμανία και τις ισχυρότερες επιδόσεις στην Ισπανία και στην Ιρλανδία. Για το 2027 εξακολουθεί να βλέπει ανάπτυξη 1,4%, επισημαίνοντας ότι οι αυξήσεις στις δαπάνες άμυνας μπορεί να υλοποιηθούν μόνο τα επόμενα χρόνια.

Σημαντικός ο αντίκτυπος των αμυντικών δαπανών στο ευρωπαϊκό ΑΕΠ

Για σταθερή αύξηση στις αμυντικές δαπάνες ετοιμάζονται οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, χωρίς όμως να είναι ακόμα σαφές πόσο μπορεί ο επανεξοπλισμός να στηρίξει την ανάπτυξη σε μία περίοδο που η οικονομία της Ευρωζώνης έχει χαμηλή δυναμική.

Στο επίκεντρο της αμυντικής ενίσχυσης βρίσκεται η Γερμανία, η οποία δρομολογεί αμυντικές δαπάνες σχεδόν 3,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2029 από 2,1% το 2024. Ειδικότερα, η κυβέρνηση σκοπεύει να ξεδεθεί τουλάχιστον 100 δισ. δολάρια ετησίως σε εξοπλισμό και συντήρηση άμυνας μέχρι το 2029.

Σύμφωνα με τον Νίκλας Γκάρνατ, οικονομολόγο της Goldman

Sachs, ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη μπορεί να είναι σημαντικός. «Αναμένουμε ότι οι αμυντικές δαπάνες θα ενισχύσουν το επίπεδο του γερμανικού ΑΕΠ κατά περίπου 0,8% και οι αμυντικές παραγγελίες αυξήθηκαν ουσιαστικά το τέταρτο τρίμηνο μετά την έγκριση του προϋπολογισμού του 2025 τον Σεπτέμβριο», επισήμανε. Αφού τον εγκρίθουν από τη Βουλή, τα μεγάλα συμβόλαια στον τομέα της άμυνας δίνονται σε κατασκευαστές και καταγράφονται στα επίσημα στοιχεία παραγγελιών των εργοστασίων. Οι παραγγελίες στη Γερμανία που συνδέονται με αμυντικές βιομηχανίες αυξήθηκαν κατά τουλάχιστον 50% στα τέλη του 2025 σε σύγκρι-

ση με τα ήδη αυξημένα επίπεδα που σημειώνονται μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Σε όρους εθνικών λογαριασμών, οι αμυντικές δαπάνες στηρίζουν το ΑΕΠ μέσω πολλαπλών διαύλων. Από την πλευρά της παραγωγής, αυξάνεται η προστιθέμενη αξία στη βιομηχανία αμυντικού υλικού και στις σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού. Από την πλευρά της δαπάνης, τα ολοκληρωμένα οπτικά συστήματα που παραλαμβάνει το κράτος λογίζονται ως δημόσιες επενδύσεις και ενισχύουν άμεσα το ΑΕΠ τη στιγμή που μεταβιβάζεται η κυριότητα τους, ενώ οι αγορές πυρομαχικών ή του εξοπλισμού που βρίσκεται ακόμη σε στάδιο παραγωγής αποτυπώ-

Στηρίζουν την ανάπτυξη μέσω πολλαπλών διαύλων, σημειώνουν αναλυτές της Goldman Sachs.

νται ως μεταβολές αποθεμάτων στους εθνικούς λογαριασμούς. Οι οικονομολογοί της Goldman Sachs εκτιμούν ότι το 2026 θα είναι έτος ήπιων ανάκαμψης στην Ευρωζώνη. Η τράπεζα προβλέπει ανάπτυξη 1,3% στο μπλοκ, ελαφρώς υψηλότερα από τις προβλέψεις της ΕΚΤ, χάρη στη δημοσιονομική στήριξη,

της ανθεκτικής καταναλωτικής δαπάνης και την αποκλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων. Η δημοσιονομική ώθηση της Γερμανίας, που κινείται κατά κύριο λόγο γύρω από την άμυνα, αναμένεται να αντισταθμίσει τυχόν επιβραδυντικούς παράγοντες, συμβάλλοντας στη σταθεροποίηση της συνολικής στάσης της Ευρωζώνης σε ό,τι αφορά τα μέτρα πολιτικής.

Η πτώση των τιμών ενέργειας και η αύξηση των μισθών με ρυθμό ταχύτερο του πληθωρισμού είναι πιθανό να οδηγήσουν σε αύξηση της ζήτησης των νοικοκυριών. Στην περίπτωση εκκεντρίας στην Ουκρανία μπορεί να δοθεί επιπλέον ώθηση, καθώς θα βελτιωθούν οι

συνθήκες γύρω από το ενεργειακό κόστος. Οι οικονομολογοί ωστόσο τονίζουν ότι η αμυντική παραγωγή έχει ασυνήθιστα μεγάλους κύκλους παραδόσεων. Τα βιβλία των παραγγελιών καλύπτουν τέσσερα με πέντε χρόνια δραστηριότητας, με αποτέλεσμα ο αντίκτυπος στην ίδια την παραγωγή και το ΑΕΠ να είναι σταδιακά σε βάθος χρόνου. Επιπλέον, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι οι υψηλότερες αμυντικές δαπάνες από μόνες τους δεν μπορούν να λύσουν τα βαθύτερα διαρθρωτικά προβλήματα της Ευρώπης. Η αύξηση του ανταγωνισμού από την Κίνα, τα υψηλότερα ενεργειακά κόστη, οι χαμηλές επενδύσεις σε τομείς υψηλής τεχνολογίας, τα ρυθ-

μιστικά βάρη και η γήρανση του πληθυσμού συνεχίζουν να επιβραδύνουν τις μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές προοπτικές της πείρου. «Αναμένουμε ότι η νέα εξαγωγική ώθηση της Κίνας θα επιβραδύνει το ευρωπαϊκό εμπόριο μέσω αύξησης εισαγωγών και εντονότερου ανταγωνισμού στις εξαγωγές, ιδίως στη Γερμανία και την Ιταλία», σημειώνει η Goldman Sachs. Οι αμυντικές δαπάνες φαίνεται πως πέρα από στρατηγική επιταγή θα είναι και μακροοικονομικός μοχλός για την Ευρώπη. Ενώ από μόνες τους δεν μπορούν να αλλάξουν τη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή πορεία της πείρου, μπορεί να παίξουν σημαντικό υποστηρικτικό ρόλο.

CYVIEW 150 ACROPOLIS

- ✓ Modern Residential Development
 - ✓ Energy Efficient (Class A)
 - ✓ Well Design Living Spaces
 - ✓ Elegant Architecture
 - ✓ Available 2-3 Bedrooms
- From €285.000 + VAT

Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατσία
22486955
www.cyview-developers.com
info@cyview-developers.com

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

€8,7 δισ. Συναλλαγές με τις τράπεζες της Ελλάδος μέσω δανείων και εγγυήσεων	€1 δισ. Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» (Περιβάλλον)	€524 εκατ. Ηλεκτρική διασύνδεση Κυκλάδων	€250 εκατ. ΕΥΔΑΠ (υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης)	€400 εκατ. Μυτιλήνεος (φωτοβολταϊκά, αποθήκευση ενέργειας)	€95 εκατ. Πανεπιστήμιο Κρήτης (φροιτητικές ετίες)	€3,4 δισ. Ελληνικό Μετρό	€595 εκατ. Πρόγραμμα Αγίς	€90 εκατ. Metlen (παραγωγή κρίσιμων πρώτων υλών, γαλλίου κ.ά.)	€100 εκατ. Τράπεζα Πειραιώς (στήριξη επιχειρήσεων σε τομείς ασφάλειας, άμυνας)
---	--	--	---	--	---	------------------------------------	-------------------------------------	--	--

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) αντιμετωπίζει την Ελλάδα όχι απλώς ως αποδέκτη χρηματοδότησης, αλλά ως κρίσιμο κόμβο για την υλοποίηση βασικών ευρωπαϊκών πολιτικών. Και από το 2019 και μετά, η ΕΤΕΠ έχει μετατραπεί σε βασικό πυλώνα της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας. Ετσι, σε περιόδους κρίσεων και γεωπολιτικής αβεβαιότητας παραμένει σταθερά παρούσα, ενώ άλλοι αποχωρούσαν, έχοντας επενδύσει περισσότερα από 15 δισ. ευρώ στη χώρα την τελευταία πενταετία. Αυτά υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων, μιλώντας στην «Καθημερινή» ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, Γιάννης Τσακίρης. Ξεκαθαρίζει ωστόσο ότι «χωρίς ώριμα έργα δεν υπάρχουν επενδύσεις, και αυτό πρέπει να μας γίνει πολιτικό δίδαγμα». Εκτιμά πως σήμερα το βασικό εμπόδιο δεν είναι η έλλειψη χρηματοδότησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά η ωρίμανση οικονομικά βιώσιμων έργων. Παράλληλα τονίζει πως «η εμπειρία μας έχει δείξει ότι η ανάπτυξη χωρίς βάθος, χωρίς σχέδιο, χωρίς μεταρρυθμίσεις και χωρίς κοινωνικό αντίκρισμα είναι εύθραυστη», οπότε «αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι ένα πιο ώριμο, πιο στρατηγικό αναπτυξιακό μοντέλο με αρχή, μέση και τέλος». Όσον αφορά τις μεγάλες προκλήσεις για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιστεύει πως έχει γίνει πλέον αντιληπτό πως η Ε.Ε. «δεν μπορεί να μιλάει για στρατηγική αυτονομία χωρίς βιομηχανική βάση και χωρίς πρόσβαση σε χρηματοδότηση». Ετσι, η ΕΤΕΠ λειτουργεί ακριβώς ως το εργαλείο που μεταφράζει αυτή την πολιτική βούληση σε πράξη. Ο κ. Τσακίρης μιλάει στην «Καθημερινή» λίγα εβδομάδες μετά την ανακοίνωση χρηματοδοτήσεων ύψους 90 εκατ. προς τη Metlen και 200 εκατ. προς την Τράπεζα Πειραιώς. Όπως εξηγεί, η επένδυση στη Metlen αφορά κρίσιμες πρώτες ύλες και αυτή στην Πειραιώς τη στήριξη επιχειρήσεων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας. Διότι, όπως αναφέρει, «σε αυτό το οικοσύστημα, η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο».

– **Αξιολογεί η ΕΤΕΠ περαιτέρω ευκαιρίες χρηματοδότησης στην Ελλάδα; Σε ποιους τομείς εστιάζετε;**

– Η απάντηση είναι ξεκάθαρη: ναι, και μάλιστα με αυξανόμενη ένταση. Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα σε ένα σημαντικό αναπτυξιακό σημείο και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αντιμετωπίζει τη χώρα όχι απλώς ως αποδέκτη χρηματοδότησης, αλλά ως κρίσιμο κόμβο για την υλοποίηση βασικών ευρωπαϊκών πολιτικών. Αυτό σημαίνει ότι οι επενδυτικές μας επιλογές είναι συνειδητά πολιτικές και στρατηγικές. Εστιάζουμε σε τομείς που απαντούν ταυτόχρονα σε τρεις προκλήσεις: ανταγωνιστικότητα, ανθεκτικότητα και κοινωνική συνοχή.

– **Δηλαδή σε ποιους κλάδους ακριβώς ενδιαφέρεστε να τοποθετηθείτε;**

– Για παράδειγμα στον τομέα της ενέργειας, η στήριξη μας στον ΑΔΜΗΕ δεν αφορά μόνο εθνικές υποδομές, αλλά την ενεργειακή ασφάλεια ολόκληρης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και τη δυνατότητα της Ελλάδας να λειτουργήσει ως ενεργειακή πύλη της Ένωσης. Τα σύγχρονα δίκτυα, οι διασυνδέσεις και η ενσωμάτωση των ΑΠΕ είναι προϋπόθεση για την πράσινη μετάβαση, χωρίς αυτά οι στόχοι παραμένουν ουτοπικοί. Ή στον τομέα των υδάτων, η συνεργασία μας με την ΕΥΔΑΠ αποτυπώνει μια σαφή πολιτική επιλογή, γιατί οι βασικές υποδομές δεν είναι απλώς τεχνικά έργα, αλλά ζήτημα κοινωνικής ανθεκτικότητας και κλιματικής προσαρμογής. Σε μια εποχή αυξανόμενης λειψυδρίας, τέτοιες επενδύσεις είναι θέμα στρατηγικής αυτονομίας.

– **Πέραν των στρατηγικών επενδύσεων, υπάρχει κοινωνική ατζέντα;**

– Να αναφέρω λοιπόν τη στεγαστική κρίση, που δεν είναι απλώς ένα κοινωνικό πρόβλημα, αλλά αποτελεί πλέον μακροοικονομικό και πολιτικό κίνδυνο. Η απο-

σοία προσίτης κατοικίας υπονομεύει την παραγωγικότητα, τη δημογραφία και την κοινωνική συνοχή. Για αυτό στην ΕΤΕΠ επενδύουμε, αλλά και συνεργαζόμαστε στενά με τα κράτη και την τοπική αυτοδιοίκηση ώστε τα έργα αυτά να ωριμαίνουν και να υλοποιηθούν γρήγορα. Και εδώ είναι κρίσιμο να τονιστεί κάτι: η ΕΤΕΠ δεν χρηματοδοτεί μόνο. Αλλά μέσω της τεχνικής βοήθειας, του InvestEU Advisory Hub και εξειδικευμένων ομάδων, βοηθάμε τις ελληνικές αρχές να σχεδιάσουν, να ωριμάσουν και να υλοποιήσουν σύνθετα έργα, από την κατοικία έως τις ενεργειακές και περιβαλλοντικές υποδομές. Χωρίς ώριμα έργα δεν υπάρχουν επενδύσεις, και αυτό πρέπει να μας γίνει πολιτικό δίδαγμα.

– **Πώς συνδέονται οι χρηματοδοτήσεις στη Metlen και στην Τράπεζα Πειραιώς που ανακοινώσατε πριν από λίγα εβδομάδες, για την άμυνα και την ασφάλεια, με την ευρύτερη πολιτική σας;**

– Οι χρηματοδοτήσεις αυτές είναι απολύτως ενδεικτικές της αλλαγής στρατηγικής στην Ευρώπη. Η Ε.Ε. έχει πλέον κατανοήσει ότι δεν μπορεί να μιλάει για στρατηγική αυτονομία χωρίς βιομηχανική βάση και χωρίς πρόσβαση σε χρηματοδότηση και η ΕΤΕΠ λειτουργεί ακριβώς ως το εργαλείο που μεταφράζει αυτή την

πολιτική βούληση σε πράξη. Η επένδυση στη Metlen στη Στερεά Ελλάδα αφορά κρίσιμες πρώτες ύλες, όπως το αλουμίνιο και το γάλλιο, υλικά απαραίτητα για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, αλλά και για σύγχρονες αμυντικές τεχνολογίες. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι τέτοιου είδους έργα μειώνουν τη γεωπολιτική εξάρτηση της Ευρώπης και ενισχύουν την πραγματική της κυριαρχία. Από την άλλη πλευρά, η συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς για τη στήριξη επιχειρήσεων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας καλύπτει ένα σημαντικό χρηματοδοτικό κενό. Μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούν τη βάση της αμυντικής εφοδιαστικής αλυσίδας μέχρι σήμερα αποκλείονταν από τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Αυτό αλλάζει. Και αλλάζει μέσω ενός σαφούς πολιτικού μηνύματος: η ευρωπαϊκή άμυνα δεν είναι μόνο θέμα κρατικών προμηθειών, αλλά είναι ένα οικοσύστημα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας που όχι μόνο διασφαλίζει την Ευρώπη, αλλά την κάνει και ανταγωνιστική. Και σε αυτό το οικοσύστημα, η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο.

– **Ποια είναι συνολικά η δραστηριότητα της ΕΤΕΠ στην Ελλάδα από το 2019;**

– Από το 2019 και μετά, η ΕΤΕΠ έχει μετατραπεί σε βασικό πυλώνα της ανα-

πτυξιακής στρατηγικής της Ελλάδας. Οι συγχρηματοδοτήσεις, αλλά συστηματικά. Σε περιόδους κρίσεων, πανδημίας, ενεργειακής κρίσης, γεωπολιτικής αβεβαιότητας, η ΕΤΕΠ ήταν παρούσα, όταν η αγορά συχνά υποχωρούσε, επενδύοντας πάνω από 15 δισ. την τελευταία πενταετία. Η δραστηριότητά μας περιλαμβάνει μεγάλα έργα κρίσιμων ενεργειακών και περιβαλλοντικών υποδομών, στήριζουμε την πράσινη μετάβαση, ενισχύουμε τις μεταφορές και τα δίκτυα, διοχετεύουμε σημαντικούς πόρους στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω όλων των συστημικών τραπεζών. Παράλληλα, επενδύουμε στην καινοτομία και στην επιχειρηματικότητα, μέσω του EIF, στήριζοντας ελληνικές startups και scaleups που σήμερα δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές. Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι περίπου το μισό της χρηματοδότησής μας στην Ελλάδα κατευθύνεται σταθερά σε περιφέρειες συνοχής, ενισχύοντας την περιφερειακή ανάπτυξη και μειώνοντας τις ανισότητες. Αυτό αποτυπώνει τον κοινωνικό ρόλο της ΕΤΕΠ, πέρα από τον στενό χρηματοοικονομικό της χαρακτήρα. Εδώ θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ και πριν από το 2019, κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και όταν η Ελλάδα ήταν εκτός των διεθνών χρηματογορών, η ΕΤΕΠ ήταν ο μόνος διεθνής χρη-

Γιάννης Τσακίρης, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Η ανάπτυξη χωρίς μεταρρυθμίσεις είναι εύθραυστη

Χρειάζεται ένα εθνικό στρατηγικό αναπτυξιακό μοντέλο με αρχή, μέση και τέλος – Το βασικό εμπόδιο δεν είναι η έλλειψη χρηματοδότησης, αλλά τα βιώσιμα οικονομικά έργα

Από το 2019 και μετά, η ΕΤΕΠ έχει μετατραπεί σε βασικό πυλώνα της αναπτυξιακής στρατηγικής της Ελλάδας. Σε περιόδους κρίσεων, πανδημίας, ενεργειακής κρίσης, γεωπολιτικής αβεβαιότητας, η ΕΤΕΠ ήταν παρούσα, όταν η αγορά συχνά υποχωρούσε, επενδύοντας πάνω από 15 δισ. την τελευταία πενταετία, λέει ο κ. Γιάννης Τσακίρης.

ματοδοτικός οργανισμός που συνέχιζε τη χρηματοδότηση έργων ζωτικής σημασίας για την επιβίωση της χώρας.

– **Τι χρειάζεται η Ελλάδα για να επιτύχει υψηλότερους και ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης;**

– Το κρίσιμο ερώτημα για την Ελλάδα σήμερα δεν είναι αν μπορεί να αναπτυχθεί, αλλά με ποιο τρόπο και με ποια διάρκεια. Η εμπειρία των μνημονιακών χρόνων και των πριν αυτών μας έχει δείξει ότι η ανάπτυξη χωρίς βάθος, χωρίς σχέδιο, χωρίς μεταρρυθμίσεις και χωρίς κοινωνικό αντίκρισμα είναι εύθραυστη. Αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι ένα πιο ώριμο, πιο στρατηγικό αναπτυξιακό μοντέλο με αρχή, μέση και τέλος. Απαιτείται σαφής πολιτική επιλογή υπέρ των επενδύσεων που αυξάνουν την παραγωγικότητα, ενισχύουν την τεχνολογική βάση της οικονομίας και δημιουργούν καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, η ανάπτυξη πρέπει να συνοδεύεται από κοινωνικές υποδομές που στηρίζουν τη συνοχή, από τη στέγαση έως τις βασικές υπηρεσίες, γιατί χωρίς κοινωνική σταθερότητα δεν υπάρχει μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Ένα εξίσου κρίσιμο στοιχείο είναι η ικανότητα του κράτους να σχεδιάζει και να υλοποιεί. Σήμερα, το βασικό εμπόδιο δεν είναι η έλλειψη χρηματοδότησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά η ωρίμανση οικονομικά βιώσιμων έργων. Εκεί ακριβώς η συμβολή της ΕΤΕΠ είναι καθοριστική: όχι μόνο ως πάροχος κεφαλαίων, αλλά ως φορέας τεχνολογίας, που βοηθά τις δημόσιες πολιτικές να μετατραπούν σε εφαρμόσιμα έργα. Το πολιτικό διακύβευμα είναι σαφές. Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να επιτύχει υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης μόνο αν επενδύσει συνειδητά σε ποιοτική και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, και όχι απλώς στην ταχύτητα της. Η ΕΤΕΠ είναι έτοιμη να στηρίξει αυτή την επιλογή, αλλά η κατεύθυνση πρέπει να είναι ξεκάθαρη. Για να το πιο πια απλά, ενώ υπάρχει τεράστιο έλλειμμα στην ανταγωνιστικότητα, βλέπουμε να επιδοτούνται μέσω ΕΣΠΑ τουριστικά καταλύματα.

– **Ποιοι είναι οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι για την ευρωπαϊκή οικονομία;**

– Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την ευρωπαϊκή οικονομία σήμερα είναι ο συνδυασμός εξωτερικών πέσεων και εσωτερικών καθυστερήσεων. Βρίσκεται αντιμετώπιση με ένα περιβάλλον αυξημένης γεωπολιτικής αστάθειας, έντονου παγκόσμιου ανταγωνισμού και επιταχυνόμενων τεχνολογικών αλλαγών, την ώρα που καλείται να υλοποιήσει ιστορικής κλίμακας μεταβάσεις. Αν δεν κινηθεί με αποφασιστικότητα, κινδυνεύει να βρεθεί μόνιμα σε θέση άμυνας. Ένας κρίσιμος κίνδυνος είναι η απώλεια της ανταγωνιστικότητας. Άλλες μεγάλες οικονομίες, όπως η αμερικανική και η κινεζική, επενδύουν μαζικά στη βιομηχανία, στην τεχνολογία και στην ενεργειακή ασφάλεια, ενώ στην Ευρώπη συχνά εγκλωβίζομαστε σε κατακερματισμένες πολιτικές και αργούς ρυθμούς λήψης αποφάσεων. Ταυτόχρονα, η κοινωνική διάσταση δεν μπορεί να αγνοηθεί. Η αύξηση του κόστους ζωής, οι στεγαστικές πιέσεις και οι ανισότητες απειλούν την κοινωνική συνοχή και, κατ' επέκταση, τη δημοκρατική νομιμοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών. Μια οικονομία που αναπτύσσεται χωρίς να στηρίζει τους πολίτες της δημιουργεί εύφορο έδαφος για αβεβαιότητα και πολιτική αστάθεια. Η απάντηση σε αυτούς τους κινδύνους δεν μπορεί να είναι ο εφρονασμός, ούτε η επιστροφή σε εθνικές ή και εθνικιστικές λύσεις. Χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη, με την έννοια της κοινής στρατηγικής και των κοινών επενδύσεων.

– **Ως πρόην μέλος της κυβέρνησης, ένα σχόλιο για τον πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα;**

– Σας ευχαριστώ, αλλά δεν κάνω πολιτικά σχόλια. Σχολιάζω βέβαια τα τεκταινόμενα ως πολίτης αυτού του τόπου και εύχομαι να πρωτανεύσουν η λογική, ο ρεαλισμός και η συλλογική ευθύνη, γιατί έρχονται οσοδήποτε καιροί χαλεποί.

Ο κίνδυνος της στεγαστικής κρίσης

Η στεγαστική κρίση δεν είναι απλώς ένα κοινωνικό πρόβλημα, αλλά αποτελεί πλέον μακροοικονομικό και πολιτικό κίνδυνο. Η απουσία προσίτης κατοικίας υπονομεύει την παραγωγικότητα, τη δημογραφία και την κοινωνική συνοχή. Για αυτό στην ΕΤΕΠ επενδύουμε, αλλά και συνεργαζόμαστε στενά με τα κράτη και την τοπική αυτοδιοίκηση ώστε τα έργα αυτά να ωριμαίνουν και να υλοποιηθούν γρήγορα.

Κρίσιμη η επιλογή των επενδύσεων

Απαιτείται σαφής πολιτική επιλογή υπέρ των επενδύσεων που αυξάνουν την παραγωγικότητα, ενισχύουν την τεχνολογική βάση της οικονομίας και δημιουργούν καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Η ΕΤΕΠ είναι έτοιμη να στηρίξει αυτή την επιλογή, αλλά η κατεύθυνση πρέπει να είναι ξεκάθαρη. Για να το πιο απλά, ενώ υπάρχει τεράστιο έλλειμμα στην ανταγωνιστικότητα, βλέπουμε να επιδοτούνται μέσω ΕΣΠΑ τουριστικά καταλύματα.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate

8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Τρόπος να ανακτήσει την εμπιστοσύνη αναζητεί ο ελληνικός σιδηρόδρομος, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί βυθισμένος στην απαξίωση και τη βαθιά ανυποληψία. Μπορεί τα βλέμματα να είναι στραμμένα στον κεντρικό άξονα Αθήνας - Θεσσαλονίκης, όπου πλέον γίνονται μόνο δύο δρομολόγια ανά κατεύθυνση, με την απουσία ηλεκτροκίνησης στις περιοχές της Θεσσαλίας, αλλά ο σιδηρόδρομος έχει μεγάλα προβλήματα σε πολλά σημεία που χρειάζονται λύση με αναβάθμιση, ενώ αρκετά έργα σέρνονται και δεν λένε να λειώσουν.

Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η υπογειοποίηση στα Σεπόλια, αλλά και το τμήμα Ανω Λιοσίων - Κιάτου, του οποίου τα συστήματα ασφαλείας βανδαλίστηκαν από το 2012 και χρειάζεται να προκηρυχθεί διαγωνισμός για να αναταχθούν, σύμφωνα με τον ΟΣΕ, το πρώτο εξάμηνο του 2026. Φυσικά, αποκλεισμένο από τρένα παραμέ-

Η υπογειοποίηση στα Σεπόλια προχωράει με αργό ρυθμό, ενώ αποκλεισμένο από τρένα παραμένει μέρος του δικτύου στη Βόρεια Ελλάδα.

νε μέρος του δικτύου στη βόρεια Ελλάδα.

Την ίδια ώρα, σε εξέλιξη βρίσκονται προσπάθειες ανασύστασης του σιδηροδρόμου. Στα τέλη Ιανουαρίου αναμένεται, όπως όλα δείχνουν, να ξεκινήσει δοκιμές στην Ελλάδα το πρώτο τρένο της Alstom, που θα είναι αντίστοιχου τύπου με τα 23 νέα τρένα που αναμένεται να αποκτήσουν έως τα τέλη του 2027. «Είναι τρένο που κάνει δοκιμές σε διάφορα δίκτυα και πιστοποιείται ο τύπος του», ξεκαθαρίζουν πηγές με γνώση.

Τα 23 νέα τρένα αποτελούν μέρος από τις επενδύσεις ύψους 420 εκατ. της Hellenic Train, όπως αυτές αναφέρονται στην αναθεωρημένη σύμβαση του ελληνικού Δημοσίου με τη σιδηροδρομική εταιρεία, η οποία κυρώθηκε την περασμένη Πέμπτη. Κάποιες εξ αυτών αναφέρονταν ήδη στην προηγούμενη σύμβαση, που κυρώθηκε με νόμο το 2022. «Μέσα στο 2027

Νέα τρένα, προβληματικός σιδηρόδρομος

Η Hellenic Train φέρνει 23 νέους συρμούς και φιλοδοξεί το δρομολόγιο Αθήνα - Θεσσαλονίκη να εκτελείται σε λιγότερο από 3,5 ώρες, παρότι τα έργα στο δίκτυο σέρνονται

Στα τέλη Ιανουαρίου αναμένεται να ξεκινήσει δοκιμές στην Ελλάδα το πρώτο από τα 23 νέα τρένα που θα αποκτήσει η Hellenic Train. Οι νέοι συρμοί αποτελούν μέρος από τις επενδύσεις ύψους 420 εκατ. της σιδηροδρομικής εταιρείας, όπως αυτές αναφέρονται στην αναθεωρημένη σύμβαση με το Δημόσιο.

πιστεύω ότι θα έχουν έρθει όλα τα τρένα, ενώ μέχρι τέλος του 2026 θα έρθουν δύο», αναφέρουν ανώτατες πηγές στην «Κ». Σε περίπτωση μη εκτέλεσης της επένδυσης, το ελληνικό Δημόσιο μπορεί να καταγγείλει αζημίως τη σύμβαση εάν δεν παραδοθούν τα νέα τρένα έως το 2027. Για να ανακτηθεί όμως η εμπιστοσύνη, δεν αρκεί η ανανέωση του τροχαίου υλικού ή η αναβάθμιση των πέντε ETR470,

που παραμένουν επί του παρόντος παρωσιζμένα.

«Κλειδί» είναι και η ολοκλήρωση κομβικών έργων στην υποδομή, με έμφαση στην εγκατάσταση όλων των συστημάτων (ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση, ETCS) στον κεντρικό άξονα Αθήνας - Θεσσαλονίκης με την αποκατάσταση των έργων που επλήγησαν από τον «Daniel» το καλοκαίρι του 2026. Μάλιστα, σύμφωνα με την ηγεσία

του υπουργείου Μεταφορών, στόχος είναι από τον Σεπτέμβριο το δρομολόγιο στον κεντρικό άξονα να προσεγγίσει τις 3,5 ώρες -πλέον από 5 ώρες σήμερα- και από το 2027 που θα μπει το νέο τροχαίο υλικό, ο στόχος είναι να μειωθεί κάτω από τις 3,5 ώρες. «Η επιτυχία του δρομολογίου κάτω από 3,5 ώρες είναι κατά βάση θέμα υποδομής. Πρέπει να δούμε τι θα κάνουμε με τις ισοπέδες διαβά-

σεις, τις βραδυπορίες, τις πιθανές βελτιώσεις χάραξης» ανέφερε σε συνάντηση με δημοσιογράφους ο αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και το έργο αναβάθμισης της υποδομής στο ΣΚΑ-Οινόη, τμήμα όπου η υποδομή είναι άκρως προβληματική και αναμένεται να δημοπρατηθεί από τη μονάδα ωριμανότητας του Υπερταμείου. Από αυτό το έργο

εκτιμάται ότι θα εξοικονομηθούν 15-20 λεπτά από τη νέα χάραξη και τη νέα υποδομή.

Εκτός από το τμήμα Αθήνας - Θεσσαλονίκης, το Δημόσιο βάσει της σύμβασης καλείται να προχωρήσει έργα και σε άλλα τμήματα (υπογειοποίηση Σεπολίων, Λάρισσα - Βόλος, Παλαιοφάραλος - Καλαμπάκα κ.ά).

Πάντως, οι παραπάνω στόχοι μείωσης του χρόνου του ταξιδιού, τουλάχιστον φέτος, αποτελούν δύσκολη εξίσωση. Σιδηροδρομικές πηγές με γνώση των διαδικασιών αναφέρουν στην «Κ» ότι κάτι τέτοιο είναι φιλόδοξο, μια και, εκτός από την αδειοδότηση τμημάτων του ETCS από τη ΡΑΣ, απαιτούνται και τα λεγόμενα integration test μεταξύ των συστημάτων (τεστ ενσωμάτωσης) στον άξονα. Θυμίζουμε ότι για να λειτουργήσει πλήρως το σύστημα αυτόματης πέδησης συρμών ETCS πρέπει να τοποθετηθεί τόσο στην υποδομή όσο και στους συρμούς (έχει ήδη ολοκληρωθεί η ανάταξη του σε 100 τρένα, σύμφωνα με το υπουργείο),

Η αναθεωρημένη σύμβαση με το Δημόσιο προβλέπει ρήτρες και ποινές για καθυστερήσεις δρομολογίων, αλλά και για πλημμελή συντήρηση.

ενώ για να λειτουργήσει απαιτείται τηλεδιοίκηση και σηματοδότηση. Ως προς τις πιστοποιήσεις του παραρτήριου ETCS, η ΡΑΣ τον Ιούνιο του 2023, μετά την τραγωδία των Τεμπών, είχε εγκρίνει το Δημοτικό - Λάρισσα. Αυτό ωστόσο καταστράφηκε λόγω του «Daniel» και ανακατασκευάζεται. Ετσι, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», θα χρειαστεί νέα έγκριση.

Κατά τα λοιπά, η αναθεωρημένη σύμβαση ΥΔΥ, εκτός από τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης έργων και επενδύσεων, προβλέπει ρήτρες αλλά και ποινές για καθυστερήσεις δρομολογίων, ακινητοποιήσεις συρμών αλλά και για πλημμελή συντήρηση. Παράλληλα, προβλέπεται η επιδότηση της εταιρείας τουλάχιστον με 50 εκατ. ευρώ για τα δρομολόγια που εκτελεί, ενώ ανoirγει «παράθυρο» για αναπροσαρμογή της με βάση τον γενικό δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛΣΤΑΤ.

Καινούργια συστήματα χρειάζονται, αλλά δεν είναι πανάκεια

Της ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ

«Μα επειδή ακριβώς η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας πήρε την απόφαση να κλείσει το FIR Αθηνών, το περιστατικό ήταν χαμηλής διακινδύνευσης». Με αυτά τα λόγια ο Μιχάλης Μπλέτσας, διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και μέλος της επιτροπής διερεύνησης, εξήγησε γιατί την Κυριακή 4 Ιανουαρίου η Ελλάδα ανέστειλε κάθε πτήση στον εναέριο χώρο της για ώρες, σε ένα πρωτοφανές μπλακ άουτ.

Το συμβάν έφερε σε πρώτο πλάνο τις αδυναμίες του συστήματος αεροναυτιλίας της χώρας, που βασίζεται σε τεχνολογία της δεκαετίας του 1990. «Δεδομένης της έλλειψης εκτεταμένων καταγραφών λειτουργίας, είναι πρακτικά αδύνατο να προσδιοριστεί εκ των υστέρων τι, πότε και πού προκάλεσε τον αποσυγχρονισμό», σημειώνει ο κ. Μπλέτσας, προσθέτοντας ότι η οργανωτική αστοχία και η ανθρώπινη αμέλεια λειτουργούν συχνά αβροιστικά ως αιτίες.

Αυτός ο αποσυγχρονισμός έδινε την εντολή στους πομπούς, που είναι εγκατεστημένοι σε διάφορα βουνά της χώρας, να εκπέμπουν ανεξέλεγκτα. Κάποιοι εξέπεμπαν χωρίς ήχο, άλλοι παρήγαγαν συνεχές βουβό ή ευρυζωνικό θόρυβο, καταλαμβάνοντας πλήρως τις συχνότητες. Το αποτέλεσμα ήταν να «μπλοκάρουν» όλοι οι υπόλοιποι πομποί και δέκτες, οδηγώντας σε

Καλύτερη συνεργασία ΥΠΑ - ΟΤΕ και εγκατάσταση πρόσθετων απλών μηχανισμών συστήνει ο Μιχάλης Μπλέτσας, διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, μέχρι να εκσυγχρονιστούν τα συστήματα ελέγχου εναέριων κυκλοφοριών.

πλήρη απώλεια της τηλεφωνικής επικοινωνίας ανάμεσα στους ελεγκτές εναέριων κυκλοφοριών στο Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Αθηνών - Μακεδονίας και στους πιλότους των αεροσκαφών που βρίσκονταν στον ελληνικό εναέριο χώρο. Στο ερώτημα γιατί δεν λειτουργήσε το εφεδρικό, η απάντηση ήταν ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε από τη συνεχή εκπομπή πομπών του εφεδρικού συστήματος, ο έλεγχος των οποίων ήταν πιο εύλογος στον αποσυγχρονισμό σε σχέση με αυτούς του κυρίου. Δυστυχώς, οι νόμοι της φυσικής δεν μας επιτρέπουν την ύπαρξη εφεδρικού φάσματος, κάτι που ακρότησε το κύριο σύστημα. Ενώ το συνολικό σύστημα έχει πολλές εφεδρείες,

«Αποκλείσαμε και τους εξωγίνους», λέει με χιούμορ ο κ. Μπλέτσας. «Το σενάριο των παρεμβολών διερευνήθηκε πιο διεξοδικά από οποιοδήποτε άλλο και δεν προέκυψε καμία απολύτως ένδειξη».

το συγκεκριμένο φαινόμενο του μπλοκαρίσματος πολλών πομπών σε συνεχή εκπομπή δεν είχε προβλεφθεί.

Ο επανασυγχρονισμός του συστήματος επανήλθε ύστερα από τις ενέργειες των τεχνικών του ΟΤΕ, ο οποίος θυμίζουμε ότι παρέχει το κύκλωμα διασύνδεσης μέσω του οποίου μεταφέρονται

τα δεδομένα από τους πομπούς στο Κέντρο Ελέγχου.

Στις πρώτες στιγμές του περιστατικού, το σενάριο της κυβερνοεπιθέσης ή κάποιες εξωγενείς παρεμβάσεις βρέθηκε ψηλά στην ατζέντα. Παρά το γεγονός ότι γρήγορα εγκαταλείφθηκε και πλέον έχει απορριφθεί κατηγορηματικά, δεν λείπουν οι φωνές που εξακο-

λουθούν να μιλούν για δολιοφθορά. «Επίσης, έχουμε αποκλείσει και τους εξωγίνους», προσθέτει με χιούμορ ο κ. Μπλέτσας, για τις επίμονες φήμες και συνέχισε με έναν τόνο που ξεκαθαρίζει την κατάσταση. «Το σενάριο των παρεμβολών διερευνήθηκε πιο διεξοδικά από οποιοδήποτε άλλο και δεν προέκυψε καμία απολύτως

ένδειξη». Το πόρισμα υπερθεματίζει την παλαιότητα του εξοπλισμού. Ωστόσο, όπως επισημαίνει ο κ. Μπλέτσας, ένα σύστημα όσο παλιό και να είναι, όταν συντηρείται σωστά και με βάση τις προδιαγραφές του κατασκευαστή του και των ρυθμιστικών φορέων, είναι ασφαλές.

«Όσοι ταξιδεύουν, συχνά εμπιστεύονται τη ζωή τους σε αεροπλάνα που διανύουν την τρίτη δεκαετία της ζωής τους, χωρίς δεύτερη σκέψη επειδή υποθέτουν, σχεδόν πάντα σωστά, ότι τα συγκεκριμένα συστήματα συντηρούνται σωστά. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, λοιπόν, υπάρχει η δυσκολία της συντήρησης λόγω της παλαιότητας και της έλλειψης υποστήριξης από τους κατασκευαστές, αλλά και οργανωτική αστοχία με την έλλειψη αντισταθμιστικών μέτρων που θα μπορούσαν να είχαν ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές λειτουργικές επιπτώσεις της δυσκολίας αυτής».

Αυτό σημαίνει δυσκολία εύρεσης ανταλλακτικών και χρήση παρωχημένων υπηρεσιών επικοινωνίας, η οποία δεν προσφέρεται πλέον εμπορικά εδώ και αρκετά χρόνια. Ο κ. Μπλέτσας επισημαίνει ότι το συγκεκριμένο πρόβλημα μπορεί να αποφευχθεί στο άμεσο μέλλον με καλύτερη συνεργασία ΥΠΑ - ΟΤΕ και την εγκατάσταση σχετικά απλών μηχανισμών επιπλέον τηλεμετρίας και τηλεχειρισμού στους αναμεταδοτικούς

σταθμούς της ΥΠΑ. Ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων αεροναυτιλίας δεν μπορεί να γίνει με βεβιασμένους ρυθμούς. Έργα που παραμένουν σε εκκρεμότητα εδώ και δεκαετίες είναι αδύνατο να ολοκληρωθούν μέσα σε λίγα χρόνια. Αυτό, ωστόσο, δεν αναιρεί την ανάγκη να γίνουν άμεσα τα πρώτα ουσιαστικά βήματα.

«Καλύτερη συνεργασία από όλους τους εμπλεκόμενους, κάτι το οποίο κυρίως δυσκολεύει η έμφυτη τάση των Ελλήνων να αποδίδουν τις ευθύνες για ό,τι και να συμβαίνει πάντα σε κάποιον άλλον, καλύτερες διαδικασίες αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκαλεί η παλαιότητα του συστήματος σε συνδυασμό με στοχευμένες μικρές τεχνικές επεμβάσεις που θα βελτιώσουν την τηλεμετρία και την έγκαιρη ικνηλάτηση δυσλειτουργιών μέχρι την αντικατάσταση του συστήματος», επισημαίνει και καταλήγει: «Από εκεί και πέρα θα πρέπει επιτέλους να αναγνωρίσουμε ότι οι διαδικασίες του ελληνικού Δημοσίου είναι ορθολογικές με την ασφάλεια γενικότερα. Όταν μια προμήθεια εξοπλισμού παίρνει χρόνια, όταν θα παραληφθεί είναι ήδη παρωχημένος. Όπως και πολλά άλλα βασικά θέματα που απασχολούν την κοινωνία, η επίλυση αυτού του προβλήματος χρειάζεται συναινετική, εμπιστοσύνη, ουσιαστική συνεργασία και προτεραιοποίηση του μακροπρόθεσμου».

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 12(1)

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 12(1) των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμών, με την παρούσα γνωστοποιείται ότι η Ιδ. Εταιρεία NEWTWEEETY NURSERIES LIMITED προτίθεται να υποβάλει αίτηση στον Επαρχιακό Λειτουργό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Λεμεσού για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών

- της Δήλωσης Πολιτικής,
- του Τοπικού Σχεδίου Λεμεσού

για την ακόλουθη ανάπτυξη: Ανέγερση Νηπιαγωγείου και Παιδοκομικού Σταθμού. Η αίτηση αφορά το τεμάχιο με αρ. 37 Φ/Σχ.54/490301, στην περιοχή του Δήμου Λεμεσού. Η παρέκκλιση για την οποία υποβάλλεται η αίτηση αφορά: την προσθήκη προδομικής τάξης σε αδείο Παιδοκομικό Σταθμό.

Περισσότερες πληροφορίες είναι δυνατό να ληφθούν από τα Γραφεία της Πολεοδομικής Αρχής κατά τις εργάσιμες ώρες και ημέρες. Έγγραφοι παραστάσεις είναι δυνατό να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή μέσα σε διάστημα ενός μηνός από τη δημοσίευση της παρούσας ειδοποίησης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

«Η Εταιρεία Bronschhofen Limited με αριθμό εγγραφής HE 267453 και εγγεγραμμένο γραφείο στην οδό Καλλίνου 10, Λακατάμεια 2326, Λευκωσία, Κύπρος, ανακοινώνει την πρόθεση της για μεταφορά της έδρας της και συνέχιση των εργασιών της στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στην Ελβετία μετά από Ειδικό Ψήφισμα ημερομηνίας 14/01/2026.

Σχετική αίτηση θα υποβληθεί στον Έφορο Εταιρειών Κύπρου.»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ενημερωτική εφαρμογή στην Κύπρο

Μείνετε ενημερωμένοι!

Κατεβάστε την εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας

WIZ GUIDE
50 BEST
RESTAURANTS

Bank of Cyprus

WIZ GUIDE
— THE —
WINE
FAIR
2026

BY

cablenet

27 Ιανουαρίου, 2026
Hilton Nicosia
21:00

Tickets available at [ticketmaster.cy](https://www.ticketmaster.cy)

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

ΑΗΣ ΑΜΠΕΛΗΣ

KYPEROUNDA WINERY

MALLIA WINERY

STERNA

**ΤΣΙΑΚΚΑΣ
WINERY**

vasilikon

**VLASSIDES
WINERY**

ZAMBARTAS

Πυρετός επενδύσεων σε ακίνητα

Ξεπέρασαν τα 23 δισ. ευρώ οι αγοραπωλησίες πέρυσι, μόλις ένα στα επτά αφορούσε πρώτη κατοικία

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η ελληνική αγορά ακινήτων συνεχίζει να κινείται σε υψηλές ταχύτητες, επιβεβαιώνοντας τον έντονα επενδυτικό της χαρακτήρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το προηγούμενο έτος ακίνητα συνολικής αξίας περίπου 23,5 δισ. ευρώ άλλαξαν χέρια. Σε βάση τα συμβόλαια αγοραπωλησίας που συντάχθηκαν και κατατέθηκαν μέσω της πλατφόρμας myProperty. Πρόκειται για αποτυπωμένες αξίες που αντανακλούν κυρίως την αντικειμενική τιμή των ακινήτων, γεγονός που σημαίνει ότι η πραγματική αξία των συναλλαγών εκτιμάται υψηλότερα.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι η κτηματαγορά στην Ελλάδα παραμένει προσανατολισμένη κυρίως σε επενδυτικές αγορές, όπως επαγγελματικά ακίνητα, εξοχικές κατοικίες και ακίνητα εισοδήματος, ενώ η πρώτη κατοικία εξακολουθεί να καταλαμβάνει μικρότερο μερίδιο του συνόλου. Ωστόσο, σε σύγκριση με το 2024, καταγράφεται αύξηση στις

αγορές πρώτης κατοικίας, εξέλιξη που αποδίδεται, σε σημαντικό βαθμό, στη λειτουργία στεγαστικών προγραμμάτων όπως το «Σπίτι μου 2». Η εικόνα που προκύπτει από τα αναλυτικά στοιχεία της ΑΑΔΕ επιβεβαιώνει ότι η ελληνική αγορά ακινήτων εξακολουθεί να κινείται πρωτίστως σε επενδυτική τροχιά. Από τα ακίνητα συνολικής αξίας άνω των 23,5 δισ. ευρώ που μεταβιβάστηκαν το 2025, περίπου 19,2 δισ. ευρώ αφορούσαν συναλλαγές χωρίς καμία φορολογική απαλλαγή, στοιχείο που παραπέμπει κυρίως σε αγοραπωλησίες επαγγελματικών ακινήτων, εξοχικών κατοικιών και διαμερισμάτων που αποκτήθηκαν με επενδυτικά κριτήρια, ενώ μόλις μία στις επτά αγοραπωλησίες αφορά πρώτη κατοικία. Συνολικά, μέσω των συμβολαιογράφων υποβλήθηκαν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα myProperty 170.664 δηλώσεις μεταβίβασης ακινήτων χωρίς απαλλαγή φόρου, με τον φόρο μεταβίβασης που καταβλήθηκε να ανέρχεται σε 577,1 εκατ. ευρώ. Πάντως, συγκριτικά με το προηγούμενο έτος καταγράφεται μείωση των πωλήσεων

ακινήτων χωρίς απαλλαγή φόρου, γεγονός που αποδίδεται στη μεγάλη αύξηση των τιμών.

Αγοράζουν χωρίς δάνεια

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, παρά τον υψηλό όγκο συναλλαγών, ο ρόλος του τραπεζικού δανεισμού παραμένει περιορισμένος. Από πωλήσεις ακινήτων που ξεπέρασαν τα 23,5 δισ. ευρώ, μόλις 2,5 δισ. ευρώ προήλθαν από τη χορήγηση στεγαστικών δανείων. Επί της ουσίας, οι πωλήσεις ακινήτων ήταν σχεδόν δέκα φορές μεγαλύτερες από τις νέες στεγαστικές χορηγήσεις.

Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι χιλιάδες αγοραπωλησίες πραγματοποιήθηκαν χωρίς τραπεζική χρηματοδότηση, είτε μέσω αποταμιεύσεων είτε μέσω μετρητών, επιβεβαιώνοντας ότι μεγάλο μέρος της ζήτησης προέρχεται από επενδυτές με ίδια κεφάλαια και όχι από νοικοκυριά που αναζητούν πρώτη κατοικία. Από το σύνολο των περίπου 23,5 δισ. ευρώ που διοικηθήθηκαν στην αγορά ακινήτων, εκτιμάται ότι 2,5 έως 3 δισ.

ευρώ προήλθαν από ξένους επενδυτές, ενώ επιπλέον 2 έως 2,5 δισ. ευρώ αφορούσαν πωλήσεις μεγάλων ακινήτων, όπως ξενοδοχεία και επαγγελματικά συγκροτήματα. Τα υπόλοιπα περίπου 18 δισ. ευρώ κατευθύνθηκαν σε αγορές διαμερισμάτων, γραφείων, οικιστικών και εξοχικών κατοικιών, αποτυπώνοντας το εύρος αλλά και τη διασπορά της επενδυτικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την αγορά.

Παρότι η πρώτη κατοικία εξακολουθεί να μην κυριαρχεί στον συνολικό όγκο συναλλαγών, το 2025 καταγράφεται σαφής αύξηση σε σχέση με το 2024. Συγκεκριμένα, υποβλήθηκαν 30.325 δηλώσεις μεταβίβασης με απαλλαγή φόρου για πρώτη κατοικία, συνολικής αξίας περίπου 3,4 δισ. ευρώ, έναντι 24.653 δηλώσεων αξίας περίπου 2,4 δισ. ευρώ το 2024, καθώς και 7.701 δηλώσεις μεταβίβασης με απαλλαγή αλλά και φόρο, αξίας 870 εκατ. ευρώ. Ουσιαστικά, μόλις το 17,8% της συνολικής αξίας των ακινήτων που μεταβιβάστηκαν αφορούν στην πρώτη κατοικία. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται, σε

μεγάλο βαθμό, στα προγράμματα στήριξης της στέγης που βρίσκονται σε εξέλιξη, με κυριότερο το «Σπίτι μου 2», το οποίο έδωσε τη δυνατότητα σε περισσότερα νοικοκυριά να επανέλθουν στην αγορά, έστω και σε περιορισμένη κλίμακα. Συνολικά, το 2025 υποβλήθηκαν 223.267 δηλώσεις μεταβίβασης, έναντι 211.590 το 2024 και 174.475 το 2023, επιβεβαιώνοντας τη σταθερά ανοδική πορεία της αγοράς. Σημειώνεται ότι σε κάθε μεταβίβαση ενδέχεται να αντιστοιχούν περισσότερες από μία δηλώσεις, καθώς η εφορία καταγράφει ξεχωριστά τα δικαιώματα και τα ποσοστά κάθε ιδιοκτητή. Τα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά μεταβιβάσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής myProperty και δεν περιλαμβάνουν μεταβιβάσεις αγοροπρακτιών, γεγονός που σημαίνει ότι η συνολική εικόνα της κτηματαγοράς είναι ακόμη ευρύτερη.

Χρυσές μεταβιβάσεις

Τα στοιχεία του Μητρώου Αξιών Μεταβιβάσεων Ακινήτων δείχνουν

ότι οι αντικειμενικές αξίες που τέθηκαν σε εφαρμογή το 2021 έχουν πλέον ξεπεραστεί. Συγκεκριμένα, καταγράφονται αυξήσεις άνω του 30%-40% ακόμα και 50% μεταξύ εμπορικών και τιμών ζώνης. Μεγάλες διαφορές εντοπίζονται στο κέντρο της Αθήνας, στα νότια και στα βόρεια προάστια του λεκανοπεδίου καθώς και στις νησιωτικές περιοχές. Παράλληλα, στα στοιχεία του μητρώου έχουν καταγραφεί μεταβιβάσεις που εάν δεν είναι λάθος το αναγραφόμενο ποσό δημιουργούν υποψίες. Ωστόσο υπάρχουν και άλλες μεταβιβάσεις που «βγάζουν μάτι», όπως για παράδειγμα στο Ελληνικό, στη Βούλα και στην Κηφισιά. Για παράδειγμα, στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά πωλήθηκε οικόπεδο 15.945 τετραγωνικών μέτρων στην τιμή των 119 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι η τιμή ζώνης στην περιοχή ανέρχεται στα 4.450 ευρώ. Επίσης, στη Γλυφάδα διαμέρισμα 194 τ.μ. με 22 τ.μ. βοηθητικών χώρων, πωλήθηκε 2,47 εκατ. ευρώ. Στην περιοχή η τιμή ζώνης ανέρχεται στο ποσό των 2.350 ευρώ.

Αγοράζουν με ίδια κεφάλαια

Τα στοιχεία δείχνουν ότι η κτηματαγορά στην Ελλάδα παραμένει προσανατολισμένη κυρίως σε επενδυτικές αγορές, όπως επαγγελματικά ακίνητα, εξοχικές κατοικίες και ακίνητα εισοδήματος, ενώ η πρώτη κατοικία καταλαμβάνει μικρό μερίδιο. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι περισσότερες αγορές γίνονται χωρίς δανεισμό, δηλαδή με ίδια κεφάλαια.

Πωλήσεις ακινήτων 2025

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΩΝ
€23,5 δισ.

223.267

συνολικά οι δηλώσεις μεταβίβασης

εκ των οποίων

30.325

δηλώσεις μεταβίβασης με απαλλαγή φόρου για πρώτη κατοικία αξίας

€3,4 δισ.

170.664

δηλώσεις μεταβίβασης χωρίς απαλλαγή φόρου αξίας

€19,2 δισ.

ΚΑΤΑΒΑΛΗΘΗΚΕ ΦΟΡΟΣ

€577,1 εκατ.

7.701

δηλώσεις μεταβίβασης με απαλλαγή αλλά και φόρο αξίας

€870 εκατ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χάσμα εμπορικών-τιμών ζώνης

Οι αντικειμενικές αξίες που τέθηκαν σε εφαρμογή το 2021 έχουν πλέον ξεπεραστεί. Συγκεκριμένα, καταγράφονται αυξήσεις άνω του 30%-40% ακόμα και 50% μεταξύ εμπορικών και τιμών ζώνης. Μεγάλες διαφορές εντοπίζονται στο κέντρο της Αθήνας, στα νότια και στα βόρεια προάστια του λεκανοπεδίου, καθώς και στις νησιωτικές περιοχές.

Ο κίνδυνος από την αξιοποίηση βιομηχανικών κτιρίων

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε «απειθών» δόξης λαμπρόν» αναμένεται να εξελιχθεί τα επόμενα χρόνια η αξιοποίηση πρώην βιομηχανικών κτιρίων, αποθηκεύοντας και κτιριακά γραφείων, προκειμένου να αλλάξουν χρήση και να μετατραπούν σε κατοικίες. Ωστόσο υπάρχει ο κίνδυνος να προκύψουν ακίνητα «δύο ταχυτήτων» στην ίδια περιοχή, εφόσον τέτοιες μετατροπές πραγματοποιηθούν σημαντικά έναντι των υπολοίπων κατασκευών στην περιοχή, είτε φορολογικά είτε πολεοδομικά. Αυτήν ακριβώς την ισορροπία καλείται να βρει το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που θα κληθεί να κωδικοποιήσει το μέτρο που ανακινώθηκε πρόσφατα στη Βουλή από τον πρώτο υπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, για την επιτάχυνση της αλλαγής χρήσης επαγγελματικών ή βιομηχανικών ακινήτων σε κατοικίες. Με δεδομένο ότι τα ακίνητα αυτά θα ενταχθούν σε καθυστέρη ιδιω-

τικών επενδύσεων με εκπώσεις φόρου, προβλέπεται και η υποχρέωση του επενδυτή να προχωράει σε μισθώσεις διάρκειας 10 ετών, ενώ θα απαγορεύεται και η χρήση βραχυχρόνιας μισθώσεως.

Δεν αποκλείεται μάλιστα να προκύπτουν και «μόπνους» τετραγωνικών, καθώς ήδη, σε περιπτώσεις παλιών βιομηχανικών ακινήτων, υπάρχει μεγάλο ποσοστό υπολειπόμενου και αναξιόπλητου συντελεστή δόμησης, που τελικά θα δημιουργεί μεγαλύτερα κτίρια από τα υφιστάμενα. Αυτό είναι κι ένα από τα κίνητρα που έχουν παρακινήσει ιδιώτες επενδυτές, προκειμένου να αξιοποιήσουν παλιά «κουφάρια», ιδίως βιομηχανικού χαρακτήρα.

Οι βιομηχανικοί κατασκευαστές εγκαταστάσεις που χρειάζονταν και δεν επεκτάθηκαν παραπάνω. Αυτό σημαίνει ότι μια αλλαγή χρήσης μπορεί να «εξελιχθεί» και μεγαλύτερες επιφάνειες, καθιστώντας μια τέτοια επένδυση πιο κερδοφόρα.

Η μετατροπή παλιών εγκαταστάσεων σε κατοικίες ενδέχεται να οδηγήσει σε ακίνητα «δύο ταχυτήτων» στην ίδια περιοχή, εφόσον ημιδομηθούν έναντι των υπολοίπων κατασκευών, είτε φορολογικά είτε πολεοδομικά.

Αντιθέτως, σε πιο σύγχρονες κατασκευές βιομηχανικών κτιρίων διατηρείται το «κέρυφος» και αναδιαμορφώνεται μόνο το εσωτερικό του κτιρίου, που επίσης προσφέρει τη δυνατότητα να δημιουργηθεί περισσότερος ωφέλιμος χώρος, καθώς αξιοποιείται το σύνολο του ύψους, κάτι που συχνά σε ένα βιομηχανικό κτίριο «κάνεται». Παράλληλα, υπάρχουν και κάποιες

περιοχές όπου μπορεί η αλλαγή χρήσης σε κατοικία να προσφέρει μεγαλύτερο συντελεστή δόμησης. Για παράδειγμα, σε κάποιες ζώνες οικιστικού ελέγχου (περιοχές εκτός σχεδίου), όπου επιτρέπονται και χρήσεις «ελεγχόμενης βιομηχανίας», ή σημεία με ειδικά Προεδρικά Διατάγματα, η χρήση ελαφράς βιομηχανίας/βιοτεχνίας προέβλεπε μειωμένο συντελεστή (π.χ. 0,2-0,3), προκειμένου η όχληση να διατηρηθεί χαμηλά, όπως και ο όγκος των κτιρίων.

Αν όμως τώρα, μια τέτοια εγκατάσταση μετατραπεί σε κατοικίες, η οικοδόμηση γίνεται με τον τυπικό συντελεστή 0,4. Αντίστοιχα, ειδικά σε σημεία των Μεσογείων και της Ανατολικής Αττικής, υπάρχουν Προεδρικά Διατάγματα για αποθηκευτικές/logistics και ελαφρά βιομηχανία με χαμηλό συντελεστή (0,2-0,25), γιατί η προτεραιότητα δεν ήταν η ένταση δόμησης. Αν όμως επιτραπεί η αλλαγή χρήσης, οι επιτρεπόμενοι συντελεστές δόμησης θα είναι υψηλότεροι (π.χ. 0,4

ή 0,6) ακολουθώντας τους όρους δόμησης γενικής κατοικίας στην εκάστοτε περιοχή.

Τρία τέτοια έργα αλλαγής χρήσης δρομολογούνται σήμερα στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά (όρια με το Φάληρο). Ο канаδικός όμιλος Mercan σχεδιάζει να μετατρέψει τα 30.000 τ.μ. του κτιρίου του Κεράνη σε 408 πλήρως επιπλωμένες και ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες, πλήρως εξοπλισμένες και επιφάνειας από 42 έως 95 τ.μ., αντίστοιχα η DKG Development έχει αποκτήσει την παλιά βιομηχανία AZEL, ένα ιστορικό συγκρότημα που αποτελείται από τέσσερα επιμέρους κτίρια, συνολικής επιφάνειας 12.606 τ.μ. στην «είσοδο» του Πειραιά. Η εταιρεία σχεδιάζει την ανάπτυξη 367 διαμερισμάτων. Σημαντική είναι και η ανάπτυξη του πρώην εργοστασίου ζυμαρικών KORONA, στην οδό Αιτωλικού 11 στον Πειραιά, από την MIBS Group. Σε πολύ κοντινή απόσταση από το λιμάνι του Πειραιά δρομολογείται, έπειτα από 30 χρό-

νια εγκατάλειψης, ένα οικιστικό συγκρότημα υψηλών προδιαγραφών με 158 πολυτελείς κατοικίες, κοινόχρηστους χώρους αναψυχής και εργασίας, rooftop πισίνα, γυμναστήριο, και έναν εμπορικό χώρο στο ισόγειο.

Πάντως, τα αναξιόπλητα επαγγελματικά και βιομηχανικά κτίρια είναι χιλιάδες και ο αριθμός τους μόνο θα αυξάνεται τα επόμενα χρόνια, καθώς όλο και περισσότερα γραφεία έχουν αρχίσει να είναι παρωχημένα και θα απαιτηθούν δις. Ευρώ επενδύσεων για να αναβαθμιστούν ενεργειακά, προκειμένου να συνεχίσουν να αποτελούν αντικείμενο εμπορικής αξιοποίησης, με βάση τη σχετική κοινοτική οδηγία. Καθώς πολλοί ιδιοκτήτες δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα κεφάλαια, είναι πολύ πιθανό να στραφούν στην πώλησή τους σε ενδιαφερόμενους επενδυτές, με στόχο την αλλαγή χρήσης, είτε για κατοικία είτε για κάτι διαφορετικό, ανάλογα με το ακίνητο και την τοποθεσία.

Στην MGallery το νέο 5άστερο ξενοδοχείο στο Μαρούσι

Στην περαιτέρω επέκτασή του στην Ελλάδα αλλά και τη συνεργασία του με ομίλους συμφερόντων της οικογένειας Αθανασίου Λασκαρίδη προχωράει ο γαλλικός πολυεθνικός ξενοδοχειακός κολοσσός Accor. Η North Star Entertainment, θυγατρική του ομίλου Regency Entertainment, οριστικοποίησε τη στρατηγική συνεργασία της με την Accor για την ανάθεση της διαχείρισης του νέου υπερπολυτελούς ξενοδοχείου που θα ανεγερθεί στο Μαρούσι, στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου τουριστικού συγκροτήματος με καζίνο «Voria». Το brand της Accor που θα χρησιμοποιηθεί είναι αυτό της premium αλυσίδας της, MGallery Collection, η οποία λειτουργεί και το ξενοδοχείο Athens Capital της «Λαμψα», επίσης συμφερόντων του

ομίλου Λασκαρίδη, στο κέντρο της Αθήνας.

Το νέο ξενοδοχείο σχεδιάστηκε για να λειτουργήσει ως αυτόνομος προορισμός υψηλών προδιαγραφών. Σύμφωνα με τον τεχνικό σχεδιασμό, η μονάδα θα διαθέτει δυναμικότητα 170 δωματίων και σουιτών προσφέροντας υπηρεσίες φιλοξενίας πέντε αστέρων. Εμφανίζει έξι δοθείς στις υποδομές ευεξίας, με τη δημιουργία υπερσύγχρονου spa έκτασης 2.000 τ.μ. με εσωτερική και εξωτερική πισίνα. Παράλληλα προβλέπονται πολυτελείς χώροι εστίασης και αναψυχής, καθώς και χώροι συναντήσεων που στοχεύουν στην κάλυψη των αναγκών του συνεδριακού τουρισμού και επιχειρηματικών πελατών. Η ένταξη στην MGallery Collection διασφαλίζει ότι το ξενοδοχείο δεν θα είναι μια

Το ξενοδοχείο αποτελεί μέρος του τουριστικού συγκροτήματος με καζίνο «Voria».

τυποποιημένη μονάδα, αλλά θα διαθέτει «προσωπικότητα», συνδυάζοντας την υψηλή αισθητική με την ελληνική φιλοξενία, σχολιάζουν κύκλοι της North Star Entertainment, στην οποία –επενθυμίζεται– συμμετέχει με ποσοστό 49% και το ελληνικό Δημόσιο μέσω της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου. Συμμετοχή που προκύπτει από τη συνεργασία στο καζίνο της Πάρνηθας.

Ο προϋπολογισμός του έργου, που πλέον εκτιμάται στα 380 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του

Η μονάδα θα διαθέτει δυναμικότητα 170 δωματίων και σουιτών προσφέροντας υπηρεσίες φιλοξενίας πέντε αστέρων. Εμφανίζει έξι δοθείς στις υποδομές ευεξίας, με τη δημιουργία υπερσύγχρονου spa έκτασης 2.000 τ.μ. με εσωτερική και εξωτερική πισίνα.

κόστους γης και αδειών), θα καλυφθεί με ένα μείγμα ιδίων κεφαλαίων και τραπεζικού δανεισμού μέσω κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου από ελληνικές συ-

στημικές τράπεζες.

Το ξενοδοχείο αποτελεί τμήμα του ευρύτερου συγκροτήματος του οποίου βασικός πυλώνας είναι η μετεγκατάσταση του ιστορικού

καζίνο της Πάρνηθας (Regency Casino Mont Parnes). Η συστηματική λειτουργία του καζίνο με το ξενοδοχείο της MGallery εκτιμάται ότι μπορεί να προσφέρει ευρύτερο τουριστικό ενδιαφέρον ψυχαγωγίας και διαμονής κατά τα πρότυπα μεγάλων διεθνών θερέτρων.

Η μεταφορά του καζίνο από την Πάρνηθα σε μια τοποθεσία με άμεση πρόσβαση μέσω της λεωφόρου Κηφισίας και της Αττικής Οδού αναμένεται να αυξήσει κατακόρυφα την επισκεψιμότητα και τα έσοδα της επιχείρησης. Η αυξημένη επισκεψιμότητα όμως έχει προκαλέσει και σημαντικές αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες, κυρίως για την κυκλοφοριακή επιβάρυνση που μπορεί να επιφέρει, με αποτέλεσμα σειρά προσφυγών, οι οποίες αοστώσο

όλες είτε απορρίφθηκαν είτε θεμελιώθηκαν.

Η κατασκευή του έργου έχει άλωστε αδειοδοτηθεί και εκτελείται ήδη από τη ΜΕΤΚΑ. Φορέας συνεργείας, με τον συνδυασμό εμπειριών ψυχαγωγίας και διαμονής, η North Star Entertainment, η οποία αποτελεί επενδυτικό βραχίονα της Regency Entertainment, που ελέγχει επίσης το Regency Casino Thessaloniki και το ξενοδοχείο Hyatt Regency στη Θεσσαλονίκη. Βασικοί μέτοχοι που στηρίζουν το γκεχέρμα είναι η οικογένεια Λασκαρίδη, η οποία διαθέτει ισχυρό αποτύπωμα στον κλάδο του τουρισμού («Μεγάλη Βρετανία», King George, Athens Capital κ.ά.) και επιχειρηματικά συμφέροντα του ομίλου Κόκκαλη, σε συνεργασία με θεσμικούς επενδυτές.

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΠΕΛΛΟΣ

VOGUE

GREECE

25/1

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

KEEP
THE
LIGHT

CAMILLE CHIFFLOT BY P.A. HÛE DE FONTENAY

Καραϊσκάκειο Ίδρυμα: 30 χρόνια ζωής και ελπίδας

Από τη δημιουργία της πρώτης δεξαμενής εθελοντών δωτών μυελού των οστών στην Κύπρο, σε έναν διεθνή κόμβο ελπίδας για χιλιάδες ασθενείς

Συνέντευξη στην **ANNA ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Τριάντα χρόνια συνεχούς προσφοράς συμπληρώνει φέτος το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, ένας θεσμός που άλλαξε το τοπίο της μεταμοσχευτικής ιατρικής στην Κύπρο και ανέδειξε τη χώρα σε διεθνή σημείο αναφοράς στη δωρεά μυελού των οστών. Με αφορμή την 30χρονη αυτή πορεία, ο δρ Παύλος Κωστής, διευθυντής του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος, μιλά στην «Κ» για την αρχική αποστολή, τα ορόσημα της πολυετούς πορείας, τις προκλήσεις, αλλά και το όραμα και τους στόχους για τα επόμενα χρόνια.

- Το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα συμπληρώνει φέτος 30 χρόνια λειτουργίας. Ποια ήταν η αρχική σας αποστολή όταν ιδρύθηκε το 1996 και πώς έχει εξελιχθεί μέχρι σήμερα;
- Όταν ιδρύθηκε το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα το 1996, η αποστολή του ήταν ξεκάθαρη και βαθιά ανθρωποκεντρική: να προσφέρει ελπίδα ζωής σε ασθενείς με αιματολογικές κακοήθειες, δημιουργώντας για πρώτη φορά στην Κύπρο μια οργανωμένη δεξαμενή εθελοντών δωτών μυελού των οστών. Με τα χρόνια, η αποστολή αυτή δεν άλλαξε, ωρίμασε και εξελίχθηκε. Από την αναζήτηση συμβατών δωτών, το Ίδρυμα ενίσχυσε τον ρόλο του στην επιστημονική υποστήριξη, τη διαγνωστική αριστεία, τη διεθνή συνεργασία και τη συνολική φροντίδα ευάλωτων ομάδων ασθενών. Σήμερα, το Καραϊσκάκειο δεν αποτελεί απλώς έναν φορέα δωρεάς μοσχευμάτων. Είναι ένας θεσμός που γεφυρώνει την κοινωνία με την επιστήμη και την αλληλεγγύη, με αποτέλεσμα περισσότερες ζωές να συνεχίζονται.

- Ποια είναι τα μεγαλύτερα επιτεύγματα αλλά και οι προκλήσεις που καθόρισαν την 30χρονη πορεία του Ίδρυματος;

- Το μεγαλύτερο επίτευγμα του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος είναι ότι κατάφερε να μετατρέψει μια μικρή χώρα σε έναν παγκόσμιο κόμβο ελπίδας. Εθελοντές δότες από την Κύπρο έχουν προσφέρει μοσχεύματα σε ασθενείς σε δεκάδες διαφορετικές χώρες, σε όλες τις ηπείρους, αποδεικνύοντας στην πράξη ότι η αλληλεγγύη και η προσφορά δεν γνωρίζουν σύνορα. Παράλληλα, αυτή η πορεία

«Στοχεύουμε στη διεύρυνση και ενδυνάμωση των υπηρεσιών μας και στη δημιουργία νέων προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των ασθενών», δηλώνει ο δρ Παύλος Κωστής, διευθυντής του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος.

Σε κάθε πρόκληση, το Ίδρυμα επέλεξε να απαντά με συνέπεια και προοπτική.

δεν ήταν ποτέ αυτονόητη. Η διαρκής ανάγκη για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, η ραγδαία εξέλιξη της επιστήμης, η βιωσιμότητα των υποδομών και η προσαρμογή σε νέα επιστημονικά και κοινωνικά δεδομένα, απαιτούσαν σταθερή εγρήγορση. Σε κάθε πρόκληση, το Ίδρυμα επέλεξε να απαντά με συνέπεια και προοπτική, επενδύοντας στη γνώση, χτίζοντας συνεργασίες και ενδυναμώνοντας τους ανθρώπους του.

- Πόσο σημαντική είναι η συμβολή του Ίδρυματος στην Κύπρο;
- Η συμβολή του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος στην Κύπρο ξεπερνά τον χώρο

Το μεγαλύτερο επίτευγμα του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος είναι ότι κατάφερε να μετατρέψει μια μικρή χώρα σε έναν παγκόσμιο κόμβο ελπίδας.

της υγείας. Συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση μιας νέας κοινωνικής κουλτούρας γύρω από την εθελοντική προσφορά και τη συλλογική ευθύνη. Χιλιάδες πολίτες έγιναν δότες, σχολεία και κοινότητες ενεργοποιήθηκαν, και η Κύπρος απέκτησε διεθνή αναγνώριση, το Ίδρυμα επέλεξε να απαντά με συνέπεια και προοπτική, επενδύοντας στη γνώση, χτίζοντας συνεργασίες και ενδυναμώνοντας τους ανθρώπους του.

- Το Ίδρυμα συνεργάζεται με ένα διεθνές δίκτυο συνεργατών. Ποια είναι τα κυριότερα οφέλη αυτής της διεθνούς διασύνδεσης για την Κύπρο και

για τους ασθενείς που εξυπηρετείτε;
- Η διεθνής διασύνδεση αποτελεί βασικό πυλώνα του έργου μας. Μέσα από συνεργασίες με διεθνή μητρώα, επιστημονικούς οργανισμούς και κέντρα αριστείας, διασφαλίζεται ότι οι ασθενείς έχουν πρόσβαση στις καλύτερες δυνατές θεραπευτικές επιλογές, ανεξαρτήτως γεωγραφίας. Για την Κύπρο, αυτή η δικτύωση σημαίνει μεταφορά τεχνολογίας, ενίσχυση της επιστημονικής αξιοπιστίας της χώρας και ενεργό συμμετοχή στον παγκόσμιο χώρο της μεταμοσχευτικής ιατρικής. Για τους ασθενείς σημαίνει περισσότερες

επιλογές, ταχύτερες διαδρομές προς τη θεραπεία και πάνω απ' όλα περισσότερες πιθανότητες ζωής.

- Ποιο είναι το όραμά σας για το μέλλον; Ποια τα επόμενα σχέδια;

- Το όραμά μας για το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα είναι να παραμείνει ένας ζωντανός οργανισμός, που εξελίσσεται διαρκώς, με την επιστήμη και τις ανάγκες της κοινωνίας. Επενδύουμε στην καινοτομία, στη μοριακή διάγνωση, στη σύνδεση της έρευνας με την κλινική πράξη, αλλά και σε δράσεις που καλλιεργούν την ενεργή συμμετοχή της νέας γενιάς. Τα επόμενα χρόνια στοχεύουμε στη διεύρυνση

και ενδυνάμωση των υπηρεσιών μας, στην περαιτέρω ανάπτυξη των διεθνών συνεργασιών και στη δημιουργία νέων προγραμμάτων που απαντούν ουσιαστικά στις σύγχρονες ανάγκες των ασθενών και των οικογενειών τους, πάντοτε με γνώμονα την ποιότητα, την αξιοπιστία και πάνω από όλα τον άνθρωπο. Τριάντα χρόνια μετά, το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα συνεχίζει να πορεύεται δίπλα στους ανθρώπους, συνοδοιπόρος στο όραμα και στήριγμα στη διαδρομή τους. Γιατί όταν μια κοινωνία ενώνεται, το αδύνατο γίνεται δυνατό και το «θαύμα» αποκτά καθημερινή υπόσταση.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΚΕΪΤΖ

“ΤΗ ΛΕΙΤΑ ΕΚΚΙΝΩ”
 “ΜΙΑ ΠΑΡΑΝΟΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
 ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΕΛΑΣ”
 “Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΞΙΣΤΡΟΦΗ
 ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΣ ΚΕΪΤΖ”

ΗΡΩΔΗΣ ΔΙΑΣΤΕΤΗΣ

The Surfer

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 21:00

THE SURFER
 ΘΡΙΛΕΡ

Ένας άνδρας επιστρέφει στην ειδυλλιακή παραλία των παιδικών του χρόνων για να κάνει σερφ με τον γιο του. Όταν μια ομάδα ντόπιων τον εξευτελίζει, παρασύρεται σε μια σύγκρουση που συνεχώς κλιμακώνεται και τον ωθεί στα όρια.

Το Κανάλι Διατίθεται:

cablenet cytavision **M**OVIES HD MESIMVRIA

Θέση: 101 Θέση: 49 www.mesimvria.com

**ΑΘΛΗΤΙΚΑ
 ΜΕ ΑΠΟΨΗ**

**ΣΠΟΡ FM
 95.0**

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2026

© 2025 Peanuts Worldwide LLC

ΔΩΡΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 25/1

Αλυτο το πρόβλημα της ακριβής στέγης

Αναποτελεσματικά τα μέτρα που έχουν ληφθεί, ενώ ορισμένα έφεραν το αντίθετο αποτέλεσμα αυξάνοντας τις τιμές

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Αναποτελεσματικά αποδεικνύονται μέχρι στιγμής τα μέτρα που έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα τα προγράμματα επιδότησης επιτοκίου για την αγορά ακινήτων (Σπίτι μου Ι και ΙΙ), έχουν ενισχύσει την ανοδική πορεία των τιμών πώλησης, δημιουργώντας νέες στρεβλώσεις.

Σε σχετική μελέτη της διαΝΕΟΣΙΣ και του ΙΟΒΕ για τη στεγαστική κρίση επισημαίνεται ότι το στεγαστικό πρόβλημα είναι πολυσύνθετο και θα απαιτηθεί ένας συνδυασμός μέτρων και πολιτικών προκειμένου να αντιμετωπιστεί επαρκώς. Το πιθανότερο μάλιστα είναι ότι θα χρειαστούν και αρκετά χρόνια έως ότου συμβεί αυτό, καθώς το ζήτημα της ελλιπούς προσφοράς δεν μπορεί να καλυφθεί άμεσα.

Μεγάλες καθυστερήσεις

Ωστόσο παρατηρούνται και σημαντικές κωλύσεις, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την ανάπτυξη κοινωνικών κατοικιών. Το θεσμικό πλαίσιο για την κοινωνική αντιπαροχή ψηφίστηκε το 2022. Ωστόσο, η περιορισμένη διαβούλευση με την αγορά υποκρέωσε την κυβέρνηση σε βελτιώσεις και αλλαγές, που τελικά υιοθετήθηκαν με νέα ρύθμιση στο τέλος του 2025. Η ουσία είναι ότι βρισκόμαστε πλέον στο 2026 και ακόμη δεν υπάρχει κάποια ένδειξη για διαγωνισμούς ανάπτυξης κοινωνικών στέγης, μέσω της αξιοποίησης δημοσίων ακινήτων. Τον Σεπτέμβριο του 2024 ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωσε από το βήμα της ΔΕΘ τη μετατροπή της πρώην ΧΡΩΠΕΙ σε συγκρότημα κοινωνικών κατοικιών. Μετά από σχεδόν 18 μήνες, το παλιό ακίνητο με ρυθμό ταχύτερο από την άνοδο των μισθολογικών απολαβών. Όπως σημειώνει η μελέτη της διαΝΕΟΣΙΣ, με βάση τη Eurostat το 2024 το 35,5% του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών στην Ελλάδα κατευθύνθηκε για διαπα-

θούν θα διατεθεί και για κοινωνικούς σκοπούς.

Επιδεινώνεται το πρόβλημα

Εν τω μεταξύ, το πρόβλημα της στεγασής όχι μόνο δεν υποχωρεί, αλλά επιδεινώνεται κάθε χρόνο, καθώς οι τιμές συνεχίζουν να αυξάνονται με ρυθμό ταχύτερο από την άνοδο των μισθολογικών απολαβών. Όπως σημειώνει η μελέτη της διαΝΕΟΣΙΣ, με βάση τη Eurostat το 2024 το 35,5% του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών στην Ελλάδα κατευθύνθηκε για διαπα-

Οι όποιες εξαγγελίες υλοποιούνται με πολύ αργό ρυθμό, ενώ οι τιμές αυξάνονται ταχύτερα από τους μισθούς, με αποτέλεσμα η στεγαστική κρίση να εντείνεται.

νες σχετικές με τη στέγαση τους (ενοίκια, στεγαστικά δάνεια, ενεργειακά έξοδα, φόροι/τέλη ακίνητης περιουσίας για πρώτη κατοικία), ξεπερνώντας σημαντικά τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (19,2%).

Κάπως έτσι, το 10,4% των νοικοκυριών στην Ελλάδα αντιμετωπίζει σήμερα (στοιχεία 2024) πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών του, καθώς καθυστερεί να αποπληρώσει το ενοίκιο ή τις δόσεις του στεγαστικού δανείου του. Ασφαλώς και πρόκειται για το υψηλότερο ποσοστό στην Ε.Ε. Σύμφωνα

με την ανάλυση, «η μη έγκαιρη κάλυψη στεγαστικών υποχρεώσεων είναι ένα ευρέως διαδεδομένο πρόβλημα, το οποίο αποτελεί σημαντικό παράγοντα απόκλισης από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι μόλις 3,1%, ενώ η δεύτερη χώρα μετά την Ελλάδα είναι η Ισπανία, με 5,8% των νοικοκυριών με οφειλές σε καθυστέρηση. Ακολουθούν η Φινλανδία (5,7%), η Ιρλανδία (5,6%) και η Γαλλία (5,4%), ενώ η χώρα με την καλύτερη εικόνα είναι η Ρουμ-

νία, με μόλις 0,4% των νοικοκυριών να καθυστερεί τις πληρωμές του.

Παράλληλα, σύμφωνα με την έρευνα, οι ανισορροπίες γύρω από τη χρηματοδότηση επηρεάζουν έντονα την εικόνα της στεγαστικής κρίσης στην Ελλάδα, από τη σκοπιά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς. Αφενός, οι τράπεζες χορηγούν πλέον πολύ λιγότερα στεγαστικά δάνεια σε σχέση με την περίοδο πριν από την κρίση.

Το 2024 οι εκταμιεύσεις στεγαστικών δανείων έφθασαν περίπου στο 1,4 δισ. ευρώ. Το 2006 το αντίστοιχο ποσό ξεπερνούσε τα 15,5 δισ. ευρώ.

Η μεγάλη αυτή διαφορά έχει σχέση τόσο με τις συνέπειες της μεγάλης κρίσης στην οικονομική πίστη των νοικοκυριών, όσο και με πιο ασυμπτρικούς κανόνες των ιδίων των τραπεζών για τη δανειοδότηση. Σε κάθε περίπτωση, όμως, περιορίζει τη δυνατότητα των νοικοκυριών να αγοράσουν κατοικία. Επιπλέον, για την αντιμετώπιση της πληθωριστικής κρίσης, από το 2022 έως το τέλος του 2024, τα επιτόκια αυξήθηκαν σε όλη την Ευρώπη και επομένως ο δανεισμός έγινε ακριβότερος.

Πιέζονται οι νέοι

Η έρευνα τονίζει επίσης ότι η οικονομική προσιτότητα της στέγης διαφέρει σημαντικά ανάλογα με την ηλικία, με τα νεαρά νοικοκυριά (κάτω των 30 ετών) να αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω χαμηλότερων εισοδημάτων και περιορισμένου πλούτου, ενώ οι πολύ ηλικιωμένοι (85+) αντιμετωπίζουν εκ νέου –όπως αντιμετώπιζαν και ως νέοι– προβλήματα από σταθερά ελλιπή εσοδήματα και αυξανόμενο κόστος στέγης. Επίσης, τα ατομικά και ιδιαίτερα τα μονογονεϊκά νοικοκυριά είναι εκείνα που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα ζητήματα προσιτότητας στέγης. Ειδικά για τον τελευταίο τύπο νοικοκυριών, σχεδόν δύο στα τρία (66,2%) μονογονεϊκά νοικοκυριά διαθέτουν πάνω από το 40% του εισοδήματός τους για να καλύψουν το κόστος στέγης.

Ελεγχος ενοικίων και εξασφάλιση ιδιοκτητών

Η συνθετότητα του προβλήματος της στεγαστικής κρίσης απαιτεί κι ένα ευρύ πλέγμα μέτρων και πολιτικών προκειμένου να αντιμετωπιστεί τόσο στο σκέλος της προσφοράς όσο και σε εκείνο της ζήτησης, αρχής γενομένης από την αναβίωση της κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής που απουσιάζει από το 2012, όταν και καταργήθηκε ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας. Όπως σημειώνουν οι ερευνητές, «αυτό συνεπάγεται τη δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου για

Τι προτείνουν διαΝΕΟΣΙΣ και ΙΟΒΕ για κοινωνική στέγη, διατίμηση μισθωμάτων, προστασία ιδιοκτητών, επιδότηση ανακαινίσεων, Airbnb, «χρυσή βίτζα».

την κοινωνική στέγαση, την αξιοποίηση του δημόσιου και του ιδιωτικού ανεργου κτιριακού αποθέματος, την αναθεώρηση των πολιτικών για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, ώστε να διασφαλίζεται η ισορροπία με την ανάγκη για μακροχρόνια ενοίκια και την ενίσχυση των προγραμμάτων οικονομικής στήριξης για τα ευάλωτα νοικοκυριά. Επιπλέον, η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και η αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την ανάπτυξη προσιτής στέγης μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην επίλυση του προβλήματος.

Παράλληλα, σύμφωνα με την έρευνα,

Οι επιδοτήσεις ανακαινίσης κατοικιών θα μπορούσαν να συνδεθούν με ανώτατο όριο μισθώσεως και ελάχιστη διάρκεια μισθώσεων, αναφέρεται στην έκθεση.

είναι δοκιμή η εξέταση μέτρων στην κατεύθυνση ενός πλαισίου ελέγχου ενοικίων, ασφαλώς με χαρακτηριστικά ευελιξίας, αλλά και στόχο αποφυγής απότομων μεταβολών, όπου υπάρχει έντονο πρόβλημα. Χαρακτηριστική είναι, επίσης, η ανομοιομορφία κατανομή των πόρων ανάμεσα σε ιδιοκτήτες και ενοικιαστές, ενώ προκρίνεται μια πιο ισορροπημένη ενίσχυση για τους δεύτερους, καθώς αυτοί αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο στεγαστικό ζήτημα.

Ταυτόχρονα, κάθε ρύθμιση των ενοικίων για κοινωνικούς λόγους θα πρέπει να συνδυάζει την προστασία των νοικοκυριών με την ασφάλεια των ιδιοκτητών.

Ενα ενδεδειγμένο μέτρο θα ήταν η σύσταση ενός ταμείου ασφάλισης εκμισθώσεων, που θα αποζημιώνει τους ιδιοκτήτες σε περιπτώσεις αθέτησης πληρωμών, ζημιών ή δικαστικών εξόδων, χρηματοδοτούμενο από τον ίδιο τον φόρο εισοδημάτων από ενοίκια. Παρόμοια μέτρα εφαρμόζονται σε χώρες όπως ο Καναδάς, όπου ειδικά ταμεία προστασίας ενοικίων υποστηρίζουν την ίδια ώρα και τους ενοικιαστές και τους ιδιοκτήτες. Με αυτόν τον τρόπο το κράτος εξασφαλίζει τη δίκαιη κοινωνική διατίμηση της κατοικίας, χωρίς να επιβαρύνει τους παρόχους.

Επίσης, σύμφωνα με τους αναλυτές, η ενεργοποίηση των κενών κατοικιών μέσω επιδοτήσεων ανακαινίσεων, αν και χρήσιμη, μπορεί να επεκταθεί περαιτέρω. Ορισμένα από τα υφιστάμενα προγράμματα, όπως το «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», ενώ είναι πολύ στοχευμένα, δεν προβλέπουν δεσμεύσεις για προσιτή μίσθωση μετά το πέρας των διαδικασιών. Μελλοντικές επιδοτήσεις θα μπορούσαν να συνδεθούν με ανώτατο όριο μισθώσεως και ελάχιστη διάρκεια μισθώσεων, ενώ συμπληρωματικά θα μπορούσαν να χορηγούνται φοροελαφρύνσεις σε ιδιοκτήτες ή κατασκευαστές που προσφέρουν κατοικίες με μειωμένο ενοίκιο, όπως στη Γαλλία και στην Ισπανία.

Στον τομέα των βραχυχρόνιων μισθώσεων, πέραν μιας πολιτικής που θα καταγράφει και θα ρυθμίζει τα δημοσιονομικά έσοδα από τη λειτουργία της οικονομίας διαμοιρασμού στη στέγαση, τα μέτρα θα χρειαστεί να έχουν ιδιαίτερη διαφοροποίηση, ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε αγοράς. Η επιβολή ανώτατων ημερών μισθώσεως και το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή αποτελούν ενδεικτικές πολιτικές σε αυτή την κατεύθυνση, αλλά θα μπορούσαν να συμπληρωθούν με περαιτέρω ενέργειες για την αποθάρρυνση εκτενούς μετατροπής ακινήτων σε τουριστικά καταλύματα.

Ανάλογη επέκταση των μέτρων θα μπορούσε να εφαρμοστεί και για τη «χρυσή βίτζα», όπως να συνδυαστεί η χορήγηση της με οικοδόμηση νέων κατοικιών ή την ανακατασκευή μη κατοικήσιμων. Περαιτέρω, όπως και στην Πορτογαλία, θα μπορούσε να διερευνηθεί η πλήρης εξαίρεση των οικιστικών κατοικιών από τις επιλέξιμες επενδύσεις.

Εκρηκτικός συνδυασμός υψηλών τιμών ακινήτων και χαμηλών εισοδημάτων

Τα χαμηλά εισοδήματα μετά την οικονομική κρίση συνεχίζουν να συνιστούν έναν βασικό παράγοντα που επιδεινώνει την κατάσταση σε ό,τι αφορά τη στέγαση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το 2024 το μέσο διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών σε ισοδύναμο όρους αγοραστικής δύναμης διαμορφώθηκε σε μόλις 12.451 ευρώ, έναντι 21.280 ευρώ στην Ε.Ε. Την ίδια στιγμή, το επενδυτικό ενδιαφέρον για κατοικίες κυρίως από το εξωτερικό, αλλά και η μειωμένη δυνατότητα απόκτησης κατοικίας από τους Έλληνες, έχει στρέψει τη ζήτηση προς τις ενοικιαστές, με την προσφορά να υποχωρεί συνεχώς.

Στην έρευνα σημειώνεται ότι «η κατακόρυφη αύξηση των μισθώσεων σε πολλές αστικές περιοχές έχει καταστήσει την προσιτή στέγαση ένα όλο και πιο δυσεπίλυτο πρόβλημα για ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Με τις τιμές πλέον να βρίσκονται πολύ κοντά στα ιστορικά υψηλά του 2008, τα εισοδήματα των νοικοκυριών να μην έχουν αντιστοίχη αύξηση, η στέγαση έρχεται στο προσκήνιο όχι μόνο ως επενδυτικό όχημα αλλά και ως ένα αγαθό μεγάλου κοινωνικού ενδιαφέροντος».

Ετσι, σύμφωνα με την έρευνα, «η αύξηση της προσφοράς των κατοικιών, στην οποία στοχεύουν και αρκετά από τα μέτρα που έχουν υιοθετηθεί από την κυβέρνηση, ίσως δεν αρκεί από μόνη της για την αποκλιμάκωση

του στεγαστικού προβλήματος στην Ελλάδα. Κατ' αρχάς, υπάρχουν όρια στο πόσο μπορεί να αυξηθεί η προσφορά κατοικιών σε μια γεωγραφική περιοχή για να καλυφθεί η ζήτηση. Το πρόβλημα αυτό γίνεται ακόμη εντονότερο εάν υπάρχει διαρκής συσσώρευση πληθυσμού στα αστικά κέντρα ή εάν τα δίκτυα υποδομών δεν επαρκούν να καλύπτουν αποτελεσματικά

Σε όρους αγοραστικής δύναμης το εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών το 2024 διαμορφώθηκε σε 12.451 ευρώ, έναντι 21.280 ευρώ στην Ε.Ε.

όλες τις συνοικίες των μεγάλων πόλεων, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα. Δεύτερον, υπάρχουν νοικοκυριά με εισόδημα τόσο χαμηλό, που πρακτικά δεν έχουν πρόσβαση στην αγορά είτε για μίσθωση είτε για ιδιοκτησία», τονίζει χαρακτηριστικά. Γι' αυτούς τους λόγους είναι απαραίτητη και η υλοποίηση συμπληρωματικών μέτρων στην πλευρά της ζήτησης, που να στοχεύουν στη διαχείριση και διάθεση του αποθέματος κατοικιών, με προτεραιότητα στα πιο ευάλωτα κοινωνικά στρώματα.

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM € **285.000**

8000 57 57 | www.cyfieldgroup.com | @cyfieldgroup

Lidl Κύπρου

Top Employer για 9η συνεχόμενη χρονιά

Εννιά συνεχόμενες χρονιές Top Employer για τη Lidl Κύπρου. Μια πορεία κτισμένη με συνέπεια, σταθερότητα και καθημερινές επιλογές που βάζουν τον άνθρωπο στο επίκεντρο.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η Lidl Κύπρου έδωσε προτεραιότητα σε ό,τι έχει πραγματική αξία για τους ανθρώπους της: ένα περιβάλλον όπου νιώθει ασφάλεια, με δίκαιες αποδοχές και μια καθημερινότητα που μπορεί να συμβαδίζει με την προσωπική ζωή. Παράλληλα, ενίσχυσε πρωτοβουλίες που προωθούν την ευελιξία και έδωσε χώρο στους ανθρώπους της να αναπτυχθούν, να μάθουν και να εξελιχθούν.

Όπως σημειώνει η Νικολέττα Κολομπούρδα, Chief People Officer & Member of the Board της Lidl Κύπρου: «Η 9η συνεχόμενη χρονιά Top Employer στην Κύπρο μας υπενθυμίζει ότι οι προσπάθειές μας να δημιουργούμε ένα ασφαλές, δίκαιο και υποστηρικτικό περιβάλλον φέρνουν ουσιαστικό αποτέλεσμα. Στη Lidl, το More to Value σημαίνει ότι κάθε επιλογή που κάνουμε δίνει αξία στον άνθρωπο, αναγνωρίζει την προσπάθειά του και ενισχύει την ανάπτυξή του και

ενδυναμώνει την εμπιστοσύνη του στην ομάδα».

Η αναγνώριση από το Top Employers Institute έρχεται να επιβεβαιώσει αυτήν την πορεία. Μια πορεία που συνεχίζεται, με σταθερή δέσμευση στη βελτίωση και με την πεποίθηση ότι το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον δεν χτίζεται ποτέ από τη μια μέρα στην άλλη, αλλά μέσα από επιλογές

που τιμούν τον άνθρωπο. Και αυτό είναι που κάνει αυτή την 9η χρονιά να αξίζει ακόμα περισσότερο.

Η φετινή αναγνώριση συνοδεύεται και από τη διεθνή απονομή του Enterprise Seal στη Lidl, που επιβεβαιώνει τα σταθερά υψηλά πρότυπα και τις ποιοτικές διαδικασίες HR που εφαρμόζει σε διεθνές επίπεδο, σε 31 χώρες.

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Μέλος του νέου Κέντρου Αριστείας FIP-UNESCO

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ενισχύει τον ρόλο του στο ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό γίγνεσθαι, συνεργαζόμενο στενά με τη FIP, την UNESCO και κορυφαία ιδρύματα της Ευρώπης, με στόχο τη δημιουργία ενός βιώσιμου και καινοτόμου μέλλοντος για τη φαρμακευτική εκπαίδευση.

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ανακοινώνει την ενεργή συμμετοχή του στο Κέντρο Αριστείας FIP-UNESCO UNITWIN για την Περιφέρεια Ευρώπης, το οποίο ιδρύθηκε επίσημα στις 3 Δεκεμβρίου 2025 στο πλαίσιο της ανανεωμένης συμφωνίας FIP-UNESCO (2023-2027) για την πρόωθηση και ανάπτυξη, σε παγκόσμιο επίπεδο, της φαρμακευτικής εκπαίδευσης και επιστήμης.

Η δημιουργία του Κέντρου αποτελεί ορόσημο για την εξέλιξη της φαρμακευτικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη, αξιοποιώντας την επιτυχημένη πορεία προηγούμενων Κέντρων Αριστείας σε άλλες περιοχές του κόσμου και ενισχύοντας την περιφερειακή συνεργασία σε θέματα εκπαίδευσης, έρευνας και τεκμηρίωσης.

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας εκπροσωπείται στο Κέντρο από τη δρ Αλίκη Πελετίδη, Επίκουρη Καθηγήτρια και Συντονίστρια του προγράμματος Φαρμακευτικής στο UNIC ATHENS.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του νέου Κέντρου, θα εφαρμοστεί ο Περιφερειακός Οδικός Χάρτης της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φαρμακευτικής (FIP) για τον μετασχηματισμό της φαρμακευτικής εκπαίδευσης και επιστήμης, με έμφαση στη χάρση πολιτικών μέσω «horizon scanning», στον εντοπισμό αναδυόμενων ικανοτήτων και νέων μορφών αξιολόγησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην ενσωμάτωση ψηφιακών δεξιοτήτων υγείας στα εκπαιδευτικά προγράμματα των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων.

Στο Κέντρο Αριστείας συμμετέχουν κορυφαία πανεπιστήμια που παρέχουν φαρμακευτική εκπαίδευση από όλη την Ευρώπη, όπως το Πανεπιστήμιο της Ουψάλα, το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης, το Πανεπιστήμιο της Μάλτας, το Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, το Πανεπιστήμιο Βίλνιους, το Πανεπιστήμιο του Γκρόνινγκεν, το Πανεπιστήμιο της Γρανάδα, το Πανεπιστήμιο της Λιουμπλιάνας και το Εθνικό Πανεπιστήμιο Τεχνολογιών και Σχεδιασμού του Κιέβου, δημιουργώντας ένα ισχυρό δίκτυο ακαδημαϊκής συνεργασίας και διεθνούς τεχνονομω-

ας που στοχεύει στην αναβάθμιση της φαρμακευτικής εκπαίδευσης σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

Ο Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Ζωής και Υγείας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Καθηγητής Κυριάκος Φελέκκης, σημειώνει: «Η ένταξη του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στο Κέντρο Αριστείας FIP-UNESCO UNITWIN συνδέεται άμεσα με το στρατηγικό όραμα του Ιδρυμάτος μας. Επενδύουμε συστηματικά στους πυλώνες του «longevity και της τεχνητής νοημοσύνης», δύο τομείς που λειτουργούν ως μοχλοί ακαδημαϊκής και ερευνητικής καινοτομίας και ενισχύουν τον κοινωνικό μας αντίκτυπο. Δημιουργούμε σύγχρονα μοντέλα μάθησης που ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της υγειονομικής περιθάλψης του μέλλοντος, ενώ η ένταξη μας στο Κέντρο ενδυναμώνει ουσιαστικά τη διεθνή παρουσία της Σχολής και διευρύνει τις δυνατότητες συνεργασίας μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος του Τμήματος Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Καθηγητής Χρήστος Πέτρος, δηλώνει: «Η συμμετοχή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στο Κέντρο Αριστείας FIP-UNESCO UNITWIN συνιστά σημαντική αναγνώριση του κομβικού του ρόλου στην προαγωγή

της φαρμακευτικής εκπαίδευσης, στη διαμόρφωση καινοτόμων στρατηγικών και πολιτικών υγείας, στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και στην ενδυνάμωση των επαγγελματικών ικανοτήτων των μελλοντικών φαρμακοποιών. Η ένταξη σε αυτόν τον διεθνή συνεργατικό θεσμό ενισχύει την ικανότητα του Ιδρυμάτος να συμβάλει ουσιαστικά στον επανακαθορισμό των προτύπων και των δεξιοτήτων που θα διαμορφώσουν το προφίλ του φαρμακοποιού του μέλλοντος, ενώ η συνεργασία με ηγετικούς οργανισμούς, όπως η FIP και η UNESCO, ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητές μας».

Από την πλευρά της, η δρ Πελετίδη αναφέρει: «Η πρωτοβουλία αυτή προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για τη διαμόρφωση ενός κοινού οράματος για το μέλλον της φαρμακευτικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη, μέσα από ουσιαστική συνεργασία με κορυφαία ακαδημαϊκά ιδρύματα και διεθνείς οργανισμούς. Η συνεργασία αυτή μας επιτρέπει να αναπτύξουμε σύγχρονα μοντέλα μάθησης, να ενισχύσουμε τη διεπιστημονικότητα και να προωθήσουμε ένα σύγχρονο και ανταποκρινόμενο στις μελλοντικές ανάγκες πλαίσιο δεξιοτήτων που εναρμονίζεται με τις πραγματικές ανάγκες της υγείας και της κοινωνίας».

Ancoria Bank

Νέος CEO ο Μάριος Χατζηκυριάκου

Η Ancoria Bank ανακοινώνει τον διορισμό του Μάριου Χατζηκυριάκου στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Ο Μάριος Χατζηκυριάκου ανέλαβε επίσημα τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ancoria Bank, έπειτα από τη λήψη της απαραίτητης έγκρισης από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Παράλληλα, ο κ. Χατζηκυριάκου έχει διοριστεί και ως Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο κ. Χατζηκυριάκου ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στον τραπεζικό κλάδο το 1998, αποκτώντας εμπειρία στην Κύπρο και στο εξωτερικό, όπου κατείχε διευθυντικές θέσεις στους τομείς των Επενδύσεων και των Κεφαλαιαγορών. Πριν ενταχθεί στην Ancoria Bank, διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Wealth Management στη Eurobank Cyprus και Αναπληρωτής Διευθυντής

Private Banking στον όμιλο Eurobank. Είναι κάτοχος πτυχίου Finance από το Baruch College, City University of New York, και Μεταπτυχιακού στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η δρ Δήμητρα Πλατή, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ancoria Bank, δήλωσε για τον διορισμό του κ. Χατζηκυριάκου: «Με ιδιαίτερη χαρά καλωσορίζουμε τον Μάριο Χατζηκυριάκου στην Ancoria Bank. Η αποδεδειγμένη εμπειρία του σε βασικούς τομείς στρατηγικής ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τη βαθιά του κατανόηση της κυπριακής αγοράς, τον καθιστά ιδανική επιλογή για να καθοδηγήσει την τράπεζα στην υλοποίηση των στρατηγικών της σχεδιασμών, που θα την αναδείξουν ως βασικό πυλώνα του τραπεζικού συστήματος και της κοινωνίας».

ΤΟ **LOVE 100.7 FM** ΚΑΙ Η **Lacta**

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ

Οέβρονα Βανδρή

"Όσα αγαπάω"

16 | 02 ΔΕΥΤΕΡΑ
ΩΡΑ 20:30

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

GALAXIAS five PRODUCTIONS

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ

7777 7040

Οι διεθνείς πιέσεις οδήγησαν το Χ.Α. σε σημαντική πτώση

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε 1,76% και διαμορφώθηκε στις 2.216,52 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΗ**

Στον κλοιό των έντονων διεθνών πιέσεων βρέθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να υποχωρεί προς τις 2.215 μονάδες και με τον τζίρο να κινείται σε υψηλά επίπεδα. Οι ρευστοποιήσεις σε τράπεζες και πολλούς άλλους δείκτες προανατολισμένων κλάδων, αντιμετωπίζει πλέον σημαντικές προκλήσεις, όπως σημείωσε χαρακτηριστικά ο Citigroup σε νέα της έκθεση όπου και υποβάθμισε τις ευρωπαϊκές μετοχές. Σε αυτό το πλαίσιο, εγκώριοι αναλυτές εκτιμούν πως αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο να συνεχιστεί η αυτόνομη πορεία του Χ.Α. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.216,52 μονάδες με πτώση 1,76%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 275,11 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 1,80% στις 5.629,78 μονάδες, ενώ με πτώση 2,11% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.797,41 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, με απώλειες 3,42% έκλεισε η ΕΛ-ΒΑΛΧαλκός και με πτώση 2,77% έκλεισε ο ΔΑΑ, ενώ ακολούθησαν με πτώση άνω του 1% οι HELLENIC ENERGY, Metlen, ΕΥΔΑΠ, Jumbo, ΟΤΕ, Σαράντης και Lamda Development. Αντίθετα, με άνοδο άνω του 1% έκλεισαν οι Motor Oil και Cenergy, ενώ μικρά κέρδη σημείωσαν οι Aktor (0,51%), ΟΠΑΠ (0,40%) και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (0,07%). Ο τραπεζικός δείκτης κα-

Το Χ.Α., έχοντας καταγράψει σημαντικές αποδόσεις μέχρι τη συνεδρίαση της Δευτέρας με οδηγό τον τραπεζικό κλάδο, καλείται να αναπτύξει την κατάλληλη ζώνη άμυνας για να υπερασπιστεί το διαγραφόμενο January effect, τονίζοντας χρηματιστηριακοί αναλυτές.

«Οι εμπορικές εντάσεις επηρεάζουν αρνητικά τη βραχυπρόθεσμη επενδυτική προοπτική για τις ευρωπαϊκές μετοχές, καθώς η κερδοφορία, ιδίως των διεθνώς προανατολισμένων κλάδων, αντιμετωπίζει πλέον σημαντικές προκλήσεις», όπως σημείωσε χαρακτηριστικά ο Citigroup σε νέα της έκθεση όπου και υποβάθμισε τις ευρωπαϊκές μετοχές. Σε αυτό το πλαίσιο, εγκώριοι αναλυτές εκτιμούν πως αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο να συνεχιστεί η αυτόνομη πορεία του Χ.Α. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.216,52 μονάδες με πτώση 1,76%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 275,11 εκατ. ευρώ.

«Οι εμπορικές εντάσεις επηρεάζουν αρνητικά τη βραχυπρόθεσμη επενδυτική προοπτική για τις ευρωπαϊκές μετοχές, καθώς η κερδοφορία, ιδίως των διεθνώς προανατολισμένων κλάδων, αντιμετωπίζει πλέον σημαντικές προκλήσεις», όπως σημείωσε χαρακτηριστικά ο Citigroup σε νέα της έκθεση όπου και υποβάθμισε τις ευρωπαϊκές μετοχές. Σε αυτό το πλαίσιο, εγκώριοι αναλυτές εκτιμούν πως αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο να συνεχιστεί η αυτόνομη πορεία του Χ.Α. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.216,52 μονάδες με πτώση 1,76%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 275,11 εκατ. ευρώ.

να αναπτύξει την κατάλληλη ζώνη άμυνας για να υπερασπιστεί το διαγραφόμενο January effect, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της Κύκλος ΑΧΕΠΙΕΥ. Ωστόσο, με δεδομένο ότι τα διεθνή κεφάλαια είναι αυτά που κινούν την ελληνική αγορά, η μειωμένη επενδυτική όρεξη για μετοχικούς τίτλους είναι αδύνατο να αφήσει αλώβητο και το Χ.Α. που καλείται να αντιμετωπίσει απέναντι στους μαύρους κύκλους του διεθνούς περιβάλλοντος, με τις αναταράξεις να είναι αναπόφευκτες βραχυπρόθεσμα και σε αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, όπως επισημαίνει ο αναλυτής, όταν περάσει η διεθνής... μπόρα, το Χ.Α. έχει σημαντικούς καταλύτες που μπορούν να το στηρίξουν. Σε αυτούς τοποθετούνται οι αναμενόμενες εξαιρετικές επιδόσεις που θα αναγγείλουν οι συστημικές τράπεζες για το 2025, η καταγραφή ιστορικών υψηλών χρηματικών διανομών ύψους 5,98 δισ. ευρώ για το 2025 διαμορφώνοντας μέση μερισματική απόδοση 4%, η προσδοκία για βελτιωμένες εταιρικές επιδόσεις για το μεγαλύτερο μέρος των εισηγμένων εταιρειών της υψηλής αλλά και της μεσαίας κεφαλαιοποίησης κατά το 2026 σε ένα μακροοικονομικό περιβάλλον με ανάπτυξη πάνω από 2%, η προσδοκία αναβάθμισης του Χ.Α. και προετοιμασίας για ανανέωση στην ενιαία πλατφόρμα του Euronext.

Νέες απώλειες κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Η ανησυχία για τις επιπτώσεις ενός νέου, επιθετικού εμπορικού πολέμου εντείνεται τόσο στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια όσο και στις αγορές ομολόγων που σημείωσαν κβες συντονισμένη πτώση, αισθητά μεγαλύτερη από εκείνη της Δευτέρας. Μέσα στο αρνητικό κλίμα που έχουν καλλιεργήσει οι απειλές του Τραμπ για επιβολή δασμών σε όσες ευρωπαϊκές χώρες εναγώνονται στα σχέδιά του για τη Γροιλανδία, ενέτειναν την ανησυχία οι μαζικές πωλήσεις ομολόγων του ιαπωνικού δημοσίου που οδήγησαν σε επιπλέον κέρδος το κόστος δανεισμού της ασιατικής χώρας και προκαλούν τριγύρισμα σε όλες τις αγορές ομολόγων. Έχει προηγηθεί η προκήρυξη πρόωγων εκλογών από την πρωθυπουργό Σαναέ Τακάιτσι, εκλογική νίκη της οποίας ισοδυναμεί με αναπτυξιακή πολιτική και πακέτα στήριξης και επομένως με έκδοση νέου χρέους. Η συγκυρία αποτελεί, όμως, την «τέλεια καταιγίδα» για τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου που υποχωρούν από την Παρασκευή, με τις αποδόσεις τους να αυξάνονται επιθετικά. Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων της Ιαπωνίας εκτοξεύθηκαν κατά 19 μονάδες βάσης τις τελευταίες δύο ημέρες, καταγράφοντας την πιο απότομη άνοδο των τελευταίων τεσσάρων ετών. Παράλληλα καταγράφονται μαζικές πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων, με το συνταξιοδοτικό ταμείο της Δανίας AkademikerPension να ανακοινώνει κβες ότι μέχρι το τέλος Ιανουαρίου θα πουλήσει ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου αξίας 100 εκατ. δολαρίων. Η ανησυχία μεταδίδεται στο χρέος άλλων χωρών που υφίστανται πιέσεις από το περασμένο έτος. Οι αποδόσεις των 30ετών ομολόγων του γερμανικού δημοσίου σημείωσαν άνοδο 6 μ.β. στο 3,52% και των αντίστοιχων της Βρετανίας άνοδο 7 μ.β. στο 5,23%. Παράλληλα, συντονισμένη υποχώρηση κατέγραψαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με τον πανευρωπαϊκό δείκτη Eurostoxx 600 να κλείνει με απώλειες 0,72% και τον FTSE 100 του Λονδίνου με απώλειες 0,67%. Ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης υποχώρησε 1,03%, όπως και ο FTSE MIB του Μιλάνου, ενώ ο CAC 40 του Παρισιού έκλεισε με απώλειες 0,61%.

Οι μεγάλοι χαμένοι και της χθεσινής συνεδρίασης ήταν, όπως και τη Δευτέρα, οι μετοχές εταιρειών ειδών πολυτελείας, με τον οίκο LVMH, κάτοχο των εμπορικών σημάτων Moët & Chandon, Dom Perignon και Veuve Clicquot, να υποχωρεί 2,2% και τις μετοχές δύο ημέρες, καταγράφοντας την πιο απότομη άνοδο των τελευταίων τεσσάρων ετών. Παράλληλα καταγράφονται μαζικές πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων, με το συνταξιοδοτικό ταμείο της Δανίας AkademikerPension να ανακοινώνει κβες ότι μέχρι το τέλος Ιανουαρίου θα πουλήσει ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου αξίας 100 εκατ. δολαρίων. Η ανησυχία μεταδίδεται στο χρέος άλλων χωρών που υφίστανται πιέσεις από το περασμένο έτος. Οι αποδόσεις των 30ετών ομολόγων του γερμανικού δημοσίου σημείωσαν άνοδο 6 μ.β. στο 3,52% και των αντίστοιχων της Βρετανίας άνοδο 7 μ.β. στο 5,23%. Παράλληλα, συντονισμένη υποχώρηση κατέγραψαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με τον πανευρωπαϊκό δείκτη Eurostoxx 600 να κλείνει με απώλειες 0,72% και τον FTSE 100 του Λονδίνου με απώλειες 0,67%. Ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης υποχώρησε 1,03%, όπως και ο FTSE MIB του Μιλάνου, ενώ ο CAC 40 του Παρισιού έκλεισε με απώλειες 0,61%.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη			London/Λονδίνο			Zurich/Ζυρίχη			Frankfurt/Φρανκφούρτη			Tokyo/Τόκιο			Paris/Παρίσι		
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%
3M COMPANY	154,92	-7,6758	UNITEDHEALTH G	334,85	1,157	PERSIMMON	1409	-0,177	FRESENIUS SE	4705	-2,32	SUBARU	3460	-1,51	BNP PARIBAS	86,01	-0,97
ALCOA CORP	61,13	1,7646	US BANCORP	54,9411	0,9947	PEARSON	938,8	0,968	HEIDELBERG MAT	227,8	-4,9	FUJIFILM HOLDI	3314	-2,39	BOUYGUES	44,60	-1,24
ALTRIA GROUP	61,78	0,0324	VERIZON COMMS	38,875	-0,09	RELX	3020	0,199	HENKEL AGSCO V	70,5	-1,6	FUJITSU	4386	-3,9	CARREFOUR	133,35	-2,74
AMAZON COM	234,6557	-1,867	WALT DISNEY CO	110,4551	-0,6699	RIO TINTO	6304	-0,552	INFINEON TECH	40,485	-0,15	HINO MOTORS	407	-0,25	CASINO GUICHAR	13,74	-1,26
AMER EXPRESS C	359,52	-1,4447	WELLS FARGO &	88,17	-0,2376	ROLLS-ROYCE HL	1274	0,513	K S NA	13,36	0,03	HITACHI	5197	-0,42	CREDIT AGRICOL	0,23	-1,19
AMER INTL GROU	73,07	0,192	WALMART INC OR	118,24	-1,2857	SAINSBURY(U)	314,2	-1,008	MERCK KGAA	125,6	-3,5	HONDA MOTOR	1622	-0,31	DANONE	73,62	-0,57
AMGEN	328,77	-0,4964	London/Λονδίνο			SCHROEDERS	448,8	-1,665	MUENCHEN RUECK N	522,8	-1,2	IHI	3619	2,41	DASSAULT SYSTE	23,45	0,77
APPLE INC	251,65	-1,5184	(Σε νέυες)			SAGE GRP	1047,5	1,062	RWE AG	50,96	-0,68	ISUZU MOTORS	2605	-0,65	L'OREAL	382,90	0,51
BANK OF AMERIC	52,995	0,0472	ANGLO AMERICAN	3219	-0,893	ST.JAMES'S PLA	1448,5	-2,425	THYSSENKRUPP A	9,994	-0,306	14175	-2,71	LVM.H	569,20	-2,33	
BAXTER INTL IN	19,7639	-1,721	A.B.FOOD	1856,5	0	SMITHS GROUP	2572	-0,233	VOLKSWAGEN VZ	97,58	-1,02	KAJIMA CORP	6588	0,3	LAGARDERE	18,56	-0,54
BOEING CO	246,65	-0,4159	ADMIRAL GRP	3076	0	SMITHS&NEPHEW	1201,5	-0,702	VONOVIA SE	24,13	-0,83	KEIO	4025	0,35	MICHELIN	29,67	0,41
BRISTOL MYERS	54,81	-0,8143	ASHTED GRP	5022	-1,722	SSE	2320	-1,862	SIEMENS N	254,85	-1,15	KOBE STEEL	2271,5	-0,2	PERNO RICHARD	73,64	0,41
CATERPILLAR IN	638,5	-1,066	ANTOFAGASTA	3552	-1,661	STAND.CHART	1837	-1,922	SAP SE	193,86	-2,1	KONICA MINOLTA	708	-1,27	KERING	270,95	-2,13
THE CIGNA GP O	272,283133	0,0269	AVIVA	668	-2,053	SEVERN TRENT	2861	-0,452	JTEKT	1892,5	-0,97	MITSUB UFJ FG	2934	-0,64	PUBLICIS GROUP	85,08	-0,58
CHEVRON	165,83	-0,2586	ASTRAZENECA	13407	-3,47	TRAVIS PERKINS	651	0,386	MITSUBISHI COR	4090	-0,68	MITSUBISHI ELE	4971	-2,53	RENAULT	31,80	2,09
CISCO SYSTEMS	74,56	-0,8379	BARCLAYS	480,3	-0,621	TESCO	425,4	-0,094	MITSUBISHI MOTO	396,9	-0,68	SANIT-GOBAIN	81,32	-1,33	SANOFI	77,79	-1,52
CITIGROUP	115,4401	-2,2026	BABCOCK INTL	1480	-0,404	TAYLOR WIMPEY	106,55	-0,883	ABN AMRO BANK	30,38	-0,85	NIKKON HLDG	3624	1,27	SCHNEIDER ELEC	228,60	-0,65
CERVECIERAS	14,03	0,7902	UNILEVER	4762,5	0,137	UNILEVER	4762,5	0,137	AKZO NOBEL	58,24	-0,1	NIKON CORP	1862	-0,27	SOCIETE GENERA	68,86	-0,66
COCA-COLA CO	70,565	0,1775	UTD. UTILITIES	1217,5	-0,855	VODAFONE GRP	100,6	-1,373	ARCELMITTAL	41,57	-1,12	NISSUI CORP	1700,5	3,97	SODEXO	41,62	0,58
COLGATE PALMOL	84,7601	0,2841	BAE SYS.	2074,295	-0,527	WPP	310,1	-0,258	ASML HOLDING	1131	0,95	NISSAN MOTOR C	409,5	-1,66	TFI	7,82	0,06
DANAOS CORP	100,13	0,75	BR.LAND	403,65	-2,134	WHITBREAD	2747	-1,294	GALAPAGOS	28,24	2,99	NOMURA HOLDING	1442,5	-2,3	THALES	263,40	-0,38
DIANA SHIPPING	2,005	-2,1951	BUNZL	2006	-1,955	Zurich/Ζυρίχη			HEINEKEN	66,74	-0,77	NISSAN CHEMICA	5395	-1,44	VEOLIA ENVIRON	28,97	-1,73
DOW INC	26,815	-2,7385	BP	437,7	0	(Σε ελβ. Φρ.)			ING GROEP	24,315	-1,42	NIPPON PAPER I	1178	0,7			
DUPONT DE NMOU	42,22	-1,4932	BURBERRY GRP	1210	-2,103	ABB LTD N	59,9	-0,63	KPN KON	3,885	-0,08	OBAYASHI CORP	3619	0,7			
GLBL X M YMR E	31,81	-1,7391	BT GROUP	184,5	-0,485	RICHMONT N	156,4	-0,76	NN GROUP	65,04	-2,34	ODAKYU ELEC RA	1726,5	1,74			
ENTERGY CP	96,23	-0,1971	CARNIVAL	2103	-0,095	GEBERIT NI	602,6	-1,41	IMCD	73,14	-1,51	OII HOLDINGS	925,9	0,06			
EXXON MOBIL	131,045	0,8892	CENTRICA	180,295	-0,606	NOVARTIS N	114,14	-1,23	RANDSTAD	28,3	-2,08	OSAKA GAS	5575	-0,66			
FEDEX CORP	306,09	-0,6782	COMPASS GROUP	2263	-0,92	ROCHE HOLDING	344,5	-0,66	RELX	34,68	-0,4	RICOH CO LTD	1438,5	-1,67			
FORD MOTOR CO	13,4088	-1,4059	CAPITA GROUP	386,5	-2,522	SGS N	93,3	-1,35	VORAK	40,54	2,22	SECOM	5872	-0,09			
INTL BUS MACHI	293,98	-3,8244	CRH	9004	-0,464	SWATCH GROUP I	165,65	-1,4	WOLTERS KLUWER	84,46	-0,49	SEVEN & I HLDG	2345	1,52			
GENERAL DYNAMI	362,57	-1,3093	DCC	4378	-0,951	ADECCO N	21,96	-1,26			SHARP CORP	763,8	1,17				
GE AEROSPACE O	319,625	-1,6901	DIAGEO	1623	-0,185	JULIUS BAER N	65,86	-1,35			SHIMIZU CORP	2780	-2,37				
GOLDM SACHS GR	954,07	-0,8243	EXPERIAN	3227	-0,677	GIVALAUDAN N	3124	-0,38			SHISEIDO	2719,5	1,91				
HALLIBURTON CO	32,49	-0,2456	EASUYET	474,9	-1,819	NESTLE SA	73,85	-1,12			SONY GROUP COR	3736	-1,16				
THE HTFD INS O	129,47	-0,0926	FRESNILLO	3964	-0,751	SWISSCOM N	598	-0,66			SFMC	5594	-1,36				
HP INC	19,985	-1,89	GLENCORE	480,55	-0,104	SWISS RE N	125,15	-0,83			SUMITOMO CHEM	471,1	-2,69				
HOME DEPOT INC	374,77	-1,4204	GSK	1785	-1,707	UBS GROUP N	37,04	-1,2			SUZUKI	2384	-1,28				
INTEL CORP	49,135	4,6316	HMKMA	1529	-0,907	ZURICH INSURAN	567,6	-1,11			TALISE CORP	15990	-1,36				
JOHNSON JOHNSO	216,56	-0,9604	HAMMERSON	332	-1,542						TDK CORPORATIO	1980,5	-1,64				
JPMORGAN CHASE	309,77	-0,8641	HSBC HLDGS.UK	1230	-0,743						TOBU RAILWAY	2779,5	0,85				
LAZARD INC ORD	52,77	-1,1057	INTL CONSOL AI	406	-1,048						TENARIS	18,05	17,98				
MCDONALD'S COR	304,34	-1,0051	INTERCON. HOTE	134,875	-0,809						TERNIA	9,12	9,25				
MERCK & CO	108,52	-0,2848	3I GRP	3246	-0,185						UNICREDIT	71,16	-0,5				
MICROSOFT CP	454,75	-1,1112	IMPBRANDS	3026	-2,356												
3M COMPANY	154,93	-7,6698	INTERTEK GROUP	4536	-0,395												
MORGAN STANLEY	184,412468	-2,4737	ITV	79,95	0,756												
NIKE INC CL B	64,26	-0,1864	JOHNSON MATTHE	2310	-0,345												
NORFOLK SOUTHE	281,8	-3,0382	KINGFISHER	319,4	0,631												
PFIZER INC	25,485	-0,6433	LAND SECS.	634,5	-2,982												
PROCTER & GAMB	145,575	0,723	LEGAL&GEN.	2													

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.216,52	2.256,32	-39,80	-1,76%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	5.629,78	5.733,10	-103,32	-1,80%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	19.881,51	19.963,00	-81,49	-0,41%
FTSE/Χ.Α. ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.877,81	4.929,50	-51,69	-1,05%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.507,36	2.547,12	-39,76	-1,56%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.797,41	2.857,59	-60,18	-2,11%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.331,79	1.358,25	-26,46	-1,95%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	2.631,17	2.680,52	-49,35	-1,84%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.908,34	2.947,27	-38,93	-1,32%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.369,95	4.448,42	-78,47	-1,76%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.585,17	2.668,50	-83,33	-3,12%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.603,26	6.709,65	-106,39	-1,59%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	12.081,51	12.470,32	-388,81	-3,12%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.573,74	5.658,37	-84,63	-1,50%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.475,15	5.527,07	-51,92	-0,94%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.800,82	8.860,88	-60,06	-0,68%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	10.863,47	10.936,83	-73,36	-0,67%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	9.831,72	10.029,53	-197,81	-1,97%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.735,97	6.790,83	-54,86	-0,81%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΞΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	171.615.703,66
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	17.172.896,39
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΚΗΝΙΔΙΑ	14.733.682,09
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	12.557.081,12
ΠΟΛΥΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	9.890.605,84
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	8.851.590,68
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	6.690.644,88
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	5.267.431,50
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.737.383,20
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.559.582,84
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	2.875.010,69
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.917.555,52
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.600.116,19
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.578.380,21
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.573.671,98
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	951.182,75
ΑΝΑΠΥΚΤΙΚΑ	784.275,30
ΥΔΡΕΥΣΗ	697.082,43
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	669.208,68
ΔΙΑΚΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	648.967,43
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	550.978,78
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	498.043,24
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	491.536,01
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	430.613,82
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	421.276,28
ΕΙΔΗ ΠΡΟΖΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	374.360,68
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	284.395,83

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	8.730	1,51%	ΑΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,346	-7,73%
SENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	17.300	1,41%	ΑΒΑΕ (ΚΟ)	3,330	-4,86%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	29.900	1,36%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK Α.Ε. (ΚΟ)	8,000	-4,65%
ΑΚΤΟΡ ΟΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	9.900	0,51%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	7,820	-4,17%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	17.760	0,40%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜ. ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ)	1,830	-4,09%
ΟΝΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	1.845	0,27%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,408	-4,00%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	3.890	0,26%	AUSTRIACARD HOLDINGS AG (ΚΑ)	6,100	-3,79%
ALTER EGO MEDIA Α.Ε. (ΚΟ)	6.100	0,16%	ΕΥΡΩΠΗ HOLDINGS (ΚΟ)	2,070	-3,72%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	30,280	0,07%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,480	-3,60%
			ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	5,000	-3,47%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΥΡΩΒ	3,92	-3,42%
ΠΕΙΡ	8,042	-2,64%
ΕΤΕ	14,78	-3,46%
ΕΕΕ	45,16	-0,31%
ΑΛΦΑ	3,838	-3,32%
ΜΤΛΝ	42	-1,73%
ΔΕΗ	18,52	-0,59%
ΟΠΑΠ	17,76	0,40%
ΒΟΧΧGR	8,48	-0,93%
ΜΠΕΛΑ	25,4	-1,63%
ΟΤΕ	16,3	-1,21%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	30,28	0,07%
ΤΙΤC	54,4	-0,91%
ΜΟΗ	29,9	1,36%
ΟΡΤΙΜΑ	8	-4,65%
SENER	17,3	1,41%
ΔΑΑ	10,87	-2,77%
ΕΛΠΕ	8,49	-1,16%
ΛΑΜΔΑ	6,96	-1,42%
ΑΡΑΓ	13,86	-0,86%
ΒΙΟ	12	-0,99%
ΑΚΤΡ	9,9	0,51%
ΣΑΡ	13,26	-1,19%
ΕΥΔΑΠ	7,3	-1,35%
ΕΛΧΑ	4,095	-3,42%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	59.247.717,81
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	40.415.178,16
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	34.483.594,47
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	29.400.319,49
JUMBO (ΚΟ)	12.557.081,12
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	12.457.360,88
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	12.289.652,96
METLEN PLC (ΚΟ)	9.890.605,84
ΔΕΗ (ΚΟ)	8.118.327,69
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	6.690.644,88

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	195	673	9.198
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	4	150	3.100
FTSE/Χ.Α. Large Cap	191	523	6.098
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.080	26.434	1.431.743
ΔΑΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	27	327	14.326
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	19	62	4.467
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	60	1.016	81.760
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	361	9.150	50.602
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	13	59	225
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	528
ΑΒΑΕ Α.Ε. (ΚΟ)	26	108	3.362
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	21	3.428	1.036.753
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	41	207	4.386
SENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	11	46	263
CrediaBank (ΚΟ)	19	57	4.671
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	84	1.770	16.827
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	21	181	2.555
EUROBANK (ΚΟ)	41	225	4.965
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	117	1.625	21.807
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	10	74	11.866
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	10	36	4.947
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	36	221	8.332
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	21	174	3.546
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	8	33	5.137
INTRALOT (ΚΟ)	81	473	12.186
JUMBO (ΚΟ)	77	558	3.076
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	46	423	15.329
METLEN PLC (ΚΟ)	148	364	13.344
MIG (ΚΟ)	0	0	141
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	23	134	1.306
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	172	1.361	15.398
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	20	51	3.368
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	72	333	1.128
ΟΤΕ (ΚΟ)	25	83	1.969
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	2	73
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	336	3.259	59.946
ΔΕΗ (ΚΟ)	62	277	20.382
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	335
ΤΙΤΑΝ (ΚΑ)	3	12	238
ΥΙΟΧΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	67	305	2.199
Δικαιώματα σε Δείκτες	32	392	2.709
FTSE/Χ.Α. Large Cap	32	392	2.709
Δικαιώματα σε Μετοχές	8	79	3.433
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	2.028
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	11	708
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	38	395
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	10	45
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	0	0	150
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	20	107
Συνολικά Δραστηριότητα	2.315	27.578	1.447.083

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 20 Ιανουαρίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΒΚΥ	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ_Κ)	3.9400	4.0100	3.9677	-3.6160	"16.300"	3.8100	4.1000	3.9400	-2,98
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	8.4200	8.5400	8.4754	-0.0220	"23.023"	8.4200	8.5000	8.4600	-0,70
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	1.5500	1.5750	1.5578	-0.8090	"24.582"	1.5500	1.5700	1.5700	-0,32
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.1350	0.1400	0.1394	0.0400	"7.271"	0.1350	0.1400	0.1400	0,72

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.1330	0.1400	0.1388	-0.3190	"12.914"	0.1360	0.1400	0.1390	-0,71
------	-----------	--------	--------	--------	---------	----------	--------	--------	--------	-------

Τεχνολογία

ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3.6000	3.6200	3.6111	-0.9150	900	3.6000	3.6200	3.6200	0,00
------	--------------------	--------	--------	--------	---------	-----	--------	--------	--------	------

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Χρηματοοικονομικά

ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.3800	2.4200	2.3111	-11.1060	"57.996"	2.4000	2.4400	2.4200	-0,82
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.2580	0.2820		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0390	0.0425		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM)						0.0730	0.0795		
ΑΚΕΠ	"ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (EM, Σ)"						0.0120	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.4400		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)	0.0310	0.0330	0.0310	-0.2970	"2.700"	0.0300	0.0330	0.0330	-2,94
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM, Σ)"						0.0255	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0040	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0045	0.0075		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0210	0.0230		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						0.0000	2.4		

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το Νταβός ετοιμάζεται να υποκύψει στην ατζέντα Τραμπ

Του ΠΙΤΕΡ ΤΑΛ ΛΑΡΣΕΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Την πρώτη φορά που ο Ντόναλντ Τραμπ ήρθε στο Νταβός το 2018 ήταν ένας αμήχανος καλεσμένος στο πάρτι της παγκόσμιας ελίτ. Οκτώ χρόνια αργότερα, ο πρόεδρος των ΗΠΑ έχει υποτάξει τη συγκέντρωση επιχειρηματικών και πολιτικών ηγετών στη θέλησή του. Η επίσημη συνάντηση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, η οποία ξεκίνησε χθες, έχει αγκαλιάσει σε μεγάλο βαθμό την ατζέντα του πρώην αστέρα των ριάλιτι. Αναμένονται περισσότερες συζητήσεις για την τεχνολογία, τις συμφωνίες και τη γεωπολιτική και λιγότερες για την κλιματική αλλαγή. Το Φόρουμ του Νταβός, που ιδρύθηκε από τον Κλάους Σβαμπ στο ελβετικό θέρετρο των Άλπεων πριν από 5,5 δεκαετίες, χρησιμεύει ως ένας ατελής καθρέφτης της μεταβαλλόμενης παγκόσμιας τάξης. Αρχηγοί κρατών, επιχειρηματίες, επενδυτές και λοιπίστες που παρευρίσκονται κάθε Ιανουάριο παρέχουν μια μερική εικόνα του ποιος είναι ποιος στην παγκόσμια πολιτική, στις επιχειρήσεις και στα χρηματοοικονομικά. Ο Τραμπ, ο οποίος αναμένεται να απευθυνθεί στο πλήθος του Νταβός την Τετάρτη, φθάνει αμέσως μετά την απειλή επιβολής δασμών σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες, εκτός εάν επιτρέψουν στις ΗΠΑ να αγοράσουν τη Γροιλανδία. Φέρνει μαζί του μια συνοδεία μελών του υπουργικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του υπουργού Οικονομικών Σκοτ Μπίεντον, του υπουργού Εξωτερικών Μάρκο Ρούμπιο και του υπουργού Εμπορίου Χάουαρντ Λούις. Θα συναντηθούν με επιχειρηματίες, όπως ο Τζέιμς Κλάινγκεν της Nvidia και ο Τζέιμς Ντάιμον της JPMorgan. Υψηλόβαθμοι πολιτικοί από όλο τον κόσμο συμμετέχουν επίσης.

Παρά το επιλεγμένο θέμα της συνάντησης φέτος - «Ένα πνεύμα διαλόγου» -, ο Τραμπ είναι απίθανο να ακούσει. Η τελευταία του απειλή για τη Γροιλανδία έχει προκαλέσει κρίση στο ΝΑΤΟ και οργισμένες καταδίδες από ευρωπαϊκές χώρες. Μόλις τις τελευταίες εβδομάδες συνέλαβε τον πρόεδρο της Βενεζουέλας, υποστήριξε την αλλαγή κυβέρνησης στο Ιράν και απείλησε να αναπτύξει στρατιωτικές δυνάμεις στη Μινεσότα. Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση του έχει υπονομεύσει την ανεξαρτησία της Fed απειλώντας με ποινική δίωξη τον πρόεδρο Τζέρομ Πάουελ. Όλα

αυτά έρχονται σε αντίθεση με την πρώτη εμφάνιση του Τραμπ στο Νταβός πριν από οκτώ χρόνια, όταν δήλωσε την ελπίδα του «για ένα μέλλον στο οποίο όλοι μπορούν να ευμερήςσουν και κάθε παιδί μπορεί να μεγαλώσει απαλλαγμένο από βία, φτώχεια και φόβο». Όπως πάντα, μεγάλο μέρος της πραγματικής δραστηριότητας θα λάβει χώρα κεκλεισμένων των θυρών, όπου στελέχη και κρηματοδότες θα συζητήσουν συμφωνίες. Φέτος, πολλές από αυτές τις συναλλαγές θα εξαρτηθούν από την ιδιορρυθμία της κυβέρνησης των ΗΠΑ, η οποία έχει αφιερώσει μεγάλο μέρος των τελευταίων 12 μηνών διαπραγματευόμενη και επαναδιαπραγματευόμενη εμπορικές συμφωνίες, περιορίζοντας και χαλαρώνοντας την πώληση τοπι ΑΙ στην Κίνα, αποκτώντας μερίδια σε εισηγμένες εταιρείες, συνάπτοντας συμφωνίες με μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες και, πιο πρόσφατα, πουλώντας πετρέλαιο της Βενεζουέλας.

Ο Φινκ αποτελεί παράδειγμα των μεταβαλλόμενων προτεραιοτήτων. Το 2021, ο επικεφαλής της εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων BlackRock, αξίας 14 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, έγραψε μια επιστολή στους διευθύνοντες συμβούλους, η οποία περιελάμβανε 18 αναφορές για το «μηδενικό καθαρό κόστος». Αλλά το περασμένο καλοκαίρι είπε ότι σύμφωνα με το Διεθνές Επιχειρηματικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF) η προσπάθεια σταδιακής κατάργησης των ορυκτών καυσίμων «δεν είχε λάβει πάντα υπόψη το κόστος για τον μέσο άνθρωπο ή για τον αναδυόμενο κόσμο».

Φυσικά, το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ οφείλει τη μακροζωία του στην προσαρμογή του στις πολιτικές και οικονομικές τάσεις. Ωστόσο, αν οι σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης συνεχίσουν να επιδεινώνονται, θα είναι πιο δύσκολο να φανταστεί κανείς επιχειρηματικούς και πολιτικούς ηγέτες και από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού να συναστρίφονται στην Ελβετία κάθε Ιανουάριο. Η συνάντηση είναι διαβόητη για τη συμβολή της στην ετήσια «συναίνεση του Νταβός», η οποία συχνά αποδεικνύεται λανθασμένη. Η ενθουσιώδης υποθέτηση του Τραμπ και της ατζέντας του μπορεί να είναι το τελευταίο λάθος.

Απώλειες κατέγραψε το ΧΑΚ την Τρίτη

Απώλειες κατέγραψε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου την Τρίτη. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 288,72 μονάδες, καταγράφοντας πτώση κατά 1,22%. Ο δείκτης FTSE/CySE 20 διαμορφώθηκε στις 173,38 μονάδες, σημειώνοντας απώλειες 0,60%. Η αξία των συναλλαγών ανήλθε σε 462.112,33 ευρώ. Απώλειες κατέγραψαν και οι επιμέρους δείκτες. Η Κύρια Αγορά κατά 1,24%, οι Επενδυτικές Εταιρείες 0,32%, τα Βενεδοχεία σε ποσοστό 1,64%, και η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,82%.

Τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα παρουσίασε η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου, με όγκο συναλλαγών 195.127 ευρώ, (τιμή κλεισί-

ματος €8,46 - πτώση 0,70%). Ακολούθησε η Ατλάντικ Ασφαλιστική με όγκο 134.033 ευρώ (τιμή κλεισίματος €2,42 - πτώση 0,82%), η Eurobank Cyprus με όγκο 64.672 ευρώ (τιμή κλεισίματος €3,94 - πτώση 2,98%), η Δημήτρα Επενδυτική με όγκο 38.294 ευρώ (τιμή κλεισίματος €1,57 - πτώση 0,32%), και η Κυπριακή Εταιρεία Τσιμέντων με όγκο 8.214 ευρώ (τιμή κλεισίματος €1,34 - άνοδος 1,52%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, τρεις κινούνταν ανοδικά, 10 καθοδικά και τέσσερις παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών έφτασε τις 179.

Επιφυλακτικοί οι επενδυτές με τις μετοχές των «Υπέροχων 7»

Δεν έχουν πλέον την ίδια ομοιόμορφη πορεία, λόγω φόβων για την ΑΙ

Μέχρι πρόσφατα, ουσιαστικά μέχρι τις αρχές του περασμένου έτους, οι επτά τεχνολογικοί κολοσσοί των ΗΠΑ, Alphabet, Nvidia, Microsoft, Meta, Apple, Amazon και Tesla, ήταν αυτοί που είχαν οδηγήσει στα ύψη τον δείκτη S&P 500 και μαζί του και την αμερικανική αγορά. Τελευταία, όμως, η τύχη τους φαίνεται να αλλάζει, καθώς δεν αποτελούν πλέον τους αστέρες που οδηγούν τους χρηματιστηριακούς δείκτες στη στρατόσφαιρα, και ο λόγος είναι πως οι επενδυτές είναι πλέον επιφυλακτικοί προς τη «φούσκα» της τεχνικής νομοσύνης. Επιπλέον, οι μετο-

Οι επτά τεχνολογικοί κολοσσοί των ΗΠΑ, Alphabet, Nvidia, Microsoft, Meta, Apple, Amazon και Tesla, ήταν αυτοί που είχαν οδηγήσει στα ύψη τον δείκτη S&P 500.

χές τους δεν ακολουθούν πια την ίδια ομοιόμορφη πορεία, γι' αυτό και οι αναλύτες της αγοράς αποφασίζουν πλέον να τους αποκαλούν με το ψευδώνυμο «Υπέροχοι Επτά» σαν να αποτελούν μια ενιαία ομάδα. Με το ψευδώνυμο αυτό επέλεξε προ τριετίας να τους αποκαλεί ως ενιαία ομάδα ο Μάικλ Χάρντετ, στρατηγικός αναλυτής της Bank of America, παραπέμποντας εμφανώς στο κλασικό αμερικανικό γουέστερ της δεκαετίας του 1960 «Και οι

Το περασμένο έτος οι μετοχές της Apple σημείωσαν απόδοση χαμηλότερη από του S&P 500 και η Tesla, που άλλοτε κυριολογούσε στην αγορά, έχει σημειώσει εμφανώς χαμηλότερες αποδόσεις από τους άλλους «Υπέροχους Επτά» επειδή επιβραδύνθηκαν οι πωλήσεις των ηλεκτροκίνητων οχημάτων της.

επτά ήταν υπέροχοι», που αναφέρεται σε επτά ήρωες και στις προπαθείς τους να σώσουν μια μικρή πόλη. Στη διάρκεια του περασμένου έτους οι μετοχές των πέντε από τους επτά τεχνολογικούς κολοσσούς είχαν απόδοση σαφώς χαμηλότερη από τους δείκτες του κλάδου τους και μόνον οι Alphabet και Nvidia κατέγραψαν μεγάλα κέρδη, χάρη στην απόδοσή τους που ήταν μεγαλύτερη από εκείνη του S&P 500.

Ηδη πολλοί μεμονωμένοι επενδυτές που υπήρξαν φανατικοί οπαδοί των «Υπέροχων Επτά» έχουν αρχίσει να στρέφονται σε άλλες κατηγορίες της αγοράς. Όπως επισημαίνει η Vanda Research, το περασμένο έτος οι μεμονωμένοι επενδυτές αντιπροσώπευαν σημαντικά μικρότερο μερίδιο του όγκου των συναλλαγών αυτών των μετοχών σε σύγκριση με το 2023 και το 2024. Η Tesla υπήρξε η αγαπημένη των συνθών επενδυτών,

αλλά έχει καταγράψει μεγάλη μείωση της επενδυτικής δραστηριότητας στις μετοχές της. Όπως τονίζει ο Χάρντετ, «οι επόμενοι «Υπέροχοι Επτά» θα είναι η κατηγορία των εταιρειών πολύ υψηλής κεφαλαιοποίησης που θα αποδεικνύουν πως υποθέτουμε την τεχνητή νομοσύνη μετασχηματίζουν τις τεράστιες επιχειρήσεις τους». Και καταλήγει χαριτολογώντας ότι «και στην ταινία μόνον λίγοι επιβιώνουν στο τέλος». Οι αμερικανικοί

τεχνολογικοί κολοσσοί, άλλοτε λοιπόν «Υπέροχοι Επτά», ανήκαν στην ίδια κατηγορία, αλλά τώρα είναι σαφές πως Amazon, Alphabet, Microsoft και Meta είναι οι «μεγάλοι σπάταλοι», καθώς επενδύουν κολοσσιαία ποσά ύψους πολλών δισ. δολαρίων για να σχεδιάσουν και να δημιουργήσουν νέα μοντέλα τεχνητής νομοσύνης, για να οικοδομήσουν κέντρα δεδομένων και για να διασφαλίσουν μεγάλη παραγωγική δυνατότητα υπολογιστικής νέφους. Η Nvidia εξακολουθεί να δεσπόζει στην αγορά των πιο προηγμένων μικροεπεξεργαστών που χρειάζονται για να λειτουργήσουν τα μοντέλα τεχνητής νομοσύνης.

Οι άλλες, όμως, έχουν μείνει πίσω. Το περασμένο έτος οι μετοχές της Apple σημείωσαν απόδοση χαμηλότερη από του S&P 500, καθώς η βιομηχανία που παράγει το δημοφιλέστερο iPhone επεκρίθηκε επειδή ήταν σαφώς λιγότερες οι δαπάνες της για την τεχνητή νομοσύνη και έχασε έδαφος σε σύγκριση με τις άλλες. Και η Tesla, που άλλοτε κυριολογούσε στην αγορά, έχει σημειώσει εμφανώς χαμηλότερες αποδόσεις από τους άλλους «Υπέροχους Επτά» επειδή επιβραδύνθηκαν οι πωλήσεις των ηλεκτροκίνητων οχημάτων της.

«Βρίσκονται πια σε διαφορετικές φάσεις», επισημαίνει ο Μάικλ Αρόνσον, στρατηγικός αναλυτής επενδύσεων στη State Street Investment Management. Ο ίδιος τονίζει πως «ο άνοδος της παλίστροφας ανέβασε ψηλά όλα τα πλοία, αλλά τώρα θα δούμε νικητές και νικημένες».

Ρεκόρ πλούτου και ενίσχυση της πολιτικής ισχύος των κροϊσών

Είναι 4.000 φορές πιο πιθανό να αποκτήσουν κυβερνητικές θέσεις

Οι δισεκατομμυριούχοι είναι πολύ πιθανότερο σε σύγκριση με κάθε άλλη ομάδα να δραστηριοποιηθούν στην πολιτική, σύμφωνα με τα ευρήματα της τελευταίας έκτης ανισότητας της Oxfam. Συγκεκριμένα, περίπου 74 από τους 2.027 δισεκατομμυριούχους του πλανήτη είχαν δημόσια αξιώματα το 2023. Πρόκειται δηλαδή για μια πιθανότητα 3,6% ανάληψης πολιτικών καθκόντων. Απεναντίας, το ποσοστό αυτό για τον μέσο πολίτη του κόσμου ανέρχεται μόλις στο 0,0009%.

«Η φετινή έκθεση πραγματικά φωτίζει τη σχέση μεταξύ πολιτικής ανισότητας και οικονομικής ανισότητας», σχολίασε η Ρεμπέκα Ρίντελ, υπηλόβαθμο στέλεχος στην Oxfam America. «Το γεγονός ότι οι δισεκατομμυριούχοι είναι 4.000 φορές πιθανότερο να αποκτήσουν κυβερνητικές θέσεις από εσένα και εμένα αναδεικνύει το πόσο δυσανάλογη ισχύ έχουν», συμπλήρωσε. Η έκθεση της Oxfam δημοσιεύθηκε την ημέρα έναρξης του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, όπου συγκεντρώνονται η παγκόσμια

ελίτ και ηγέτες από ολόκληρο τον κόσμο. Επίσης, συμπίπτει με την ολοκλήρωση ενός έτους από την ορκωμοσία του Ντόναλντ Τραμπ ως προέδρου των ΗΠΑ.

Ο Τραμπ έχει το πλουσιότερο υπουργικό συμβούλιο και κυβερνητική ομάδα στη σύγχρονη αμερικανική ιστορία, με δισεκατομμυριούχους και πολυεκατομμυριούχους σε υψηλόβαθμες θέσεις. Η κυβέρνηση μαζί με το Κογκρέσο ενέκριναν πέρυσι ένα σαρωτικό πακέτο φοροαπαλλαγών στους πλουσίους και ιστορικών μειώσεων στο πρόγραμμα στήριξης των χαμηλόμισθων.

Επιπλέον, ο Τραμπ προσαθεί να καταργήσει τις οματειακές προστασίες που προσφέρονται σε μεγάλο μέρος του δημοσίου τομέα, καθώς και να αποδομήσει τα μέτρα καταναλωτικής προστασίας και τους εταιρικούς κανόνες. «Μια κυβέρνηση με επικεφαλής έναν δισεκατομμυριούχο προωθήσει μία ατζέντα φιλική προς τους δισεκατομμυριούχους, η οποία έχει φέρει τις ΗΠΑ κοντά στα άκρα σε ό,τι αφορά την ανισότητα», ανέφερε η Ρίντελ. Η ίδια τόνισε ότι η ολιγαρχία

Ο Τραμπ έχει το πλουσιότερο υπουργικό συμβούλιο και κυβερνητική ομάδα στη σύγχρονη αμερικανική ιστορία, με δισεκατομμυριούχους και πολυεκατομμυριούχους σε υψηλόβαθμες θέσεις.

είναι παγκόσμιο ζήτημα. Η έκθεση επισημαίνει ότι οι πλουσιότεροι άνδρες της Αργεντινής και της Αφρικής έχουν στενότερο δεσμό με τον πρόεδρο της Αργεντινής και τον ηγέτη της Νιγηρίας αντίστοιχα, γεγονός που έχει οδηγήσει σε φορολογικές ελαφρύνσεις για τις επιχειρήσεις τους. Το 2025 συνόψισε ιδιαίτερα την ελίτ. Ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων αυξήθηκε τρεις φορές ταχύτερα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της τελευταίας πενταετίας, αγγίζοντας το ρεκόρ

των 18,3 τρισ. δολαρίων, σύμφωνα με την Oxfam. Ο αθροιστικός πλούτος εκτινάχθηκε κατά 2,5 τρισ. δολάρια, που ισούται σχεδόν με τον πλούτο των περίπου 4,1 δισ. φτωχότερων ανθρώπων στον κόσμο. Τα δύο τρίτα αυτής της ανάπτυξης θα αρκούσαν για να εξαφανίσουν την παγκόσμια φτώχεια για ένα χρόνο, επισήμανε η Ρίντελ.

Στις ΗΠΑ, ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων φτάνει σχεδόν στα 8 τρισ. δολάρια. Πρόκειται εξάλλου για τη χώρα με τους περισσότερους δισεκατομμυριούχους, συνολικά 932 άτομα. Επίσης, ενδέχεται σύντομα να αποκτήσει και τον πρώτο της τρισεκατομμυριούχο, αν ο Ελον Μασκ έχει φέτος αντίστοιχα καλά χρονιά με το 2025. Στο μεταξύ, ο ρυθμός μείωσης της φτώχειας διεθνώς παρέμεινε στάσιμος, κοντά στα ίδια επίπεδα με το 2019, σύμφωνα με την Oxfam. Σχεδόν ο μισός παγκόσμιος πληθυσμός, ή 3,8 δισ. άνθρωποι, ζούσαν σε καθεστώς φτώχειας το 2022.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η ανισορροπία, η Oxfam απευθύνει έκκληση για μείωση της ανισότητας μέσω προώθησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αύξησης μισθών, μείωσης των μονοπωλίων και ενίσχυσης των δημόσιων υπηρεσιών και του δικτύου ασφαλείας. Ζητεί επίσης περιορισμό αυτής της ανάπτυξης θα αρκούσαν για να εξαφανίσουν την παγκόσμια φτώχεια για ένα χρόνο, επισήμανε η Ρίντελ.

Στις ΗΠΑ, ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων φτάνει σχεδόν στα 8 τρισ. δολάρια. Πρόκειται εξάλλου για τη χώρα με τους περισσότερους δισεκατομμυριούχους, συνολικά 932 άτομα. Επίσης, ενδέχεται σύντομα να αποκτήσει και τον πρώτο της τρισεκατομμυριούχο, αν ο Ελον Μασκ έχει φέτος αντίστοιχα καλά χρονιά με το 2025. Στο μεταξύ, ο ρυθμός μείωσης της φτώχειας διεθνώς παρέμεινε στάσιμος, κοντά στα ίδια επίπεδα με το 2019, σύμφωνα με την Oxfam. Σχεδόν ο μισός παγκόσμιος πληθυσμός, ή 3,8 δισ. άνθρωποι, ζούσαν σε καθεστώς φτώχειας το 2022.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η ανισορροπία, η Oxfam απευθύνει έκκληση για μείωση της ανισότητας μέσω προώθησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αύξησης μισθών, μείωσης των μονοπωλίων και ενίσχυσης των δημόσιων υπηρεσιών και του δικτύου ασφαλείας. Ζητεί επίσης περιορισμό αυτής της ανάπτυξης θα αρκούσαν για να εξαφανίσουν την παγκόσμια φτώχεια για ένα χρόνο, επισήμανε η Ρίντελ.

Στις ΗΠΑ, ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων φτάνει σχεδόν στα 8 τρισ. δολάρια. Πρόκειται εξάλλου για τη χώρα με τους περισσότερους δισεκατομμυριούχους, συνολικά 932 άτομα. Επίσης, ενδέχεται σύντομα να αποκτήσει και τον πρώτο της τρισεκατομμυριούχο, αν ο Ελον Μασκ έχει φέτος αντίστοιχα καλά χρονιά με το 2025. Στο μεταξύ, ο ρυθμός μείωσης της φτώχειας διεθνώς παρέμεινε στάσιμος, κοντά στα ίδια επίπεδα με το 2019, σύμφωνα με την Oxfam. Σχεδόν ο μισός παγκόσμιος πληθυσμός, ή 3,8 δισ. άνθρωποι, ζούσαν σε καθεστώς φτώχειας το 2022.

Deloitte.
Together makes progress

Innovate with confidence

Empowering businesses to lead in a digital world

